



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



**Anexa 1 la GHIDUL SPECIFIC privind depunerea și selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală
Etapa a II-a mecanismului DLRC**

Program: „Programul Incluziune și Demnitate Socială”

Obiectiv de politică: 4 „Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”

Prioritate: P01 „Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității”

MODEL CADRU -

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

**Document care însoțește GHIDUL SPECIFIC
privind depunerea și selecția Strategiilor de
Dezvoltare Locală – Etapa a II-a a mecanismului
DLRC**





UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Specificații tehnice privind întocmirea Strategiei de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

- ▶ Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC (SDL) va fi întocmită în format electronic .DOCX (Word). Tabelele, situațiile centralizate și planul financiar vor fi elaborate în format .XLSX (Excel). În urma definitivării SDL, inclusiv a anexelor aferente, documentul va fi transformat în format .PDF. Excepție face baza de microdate primare a Studiului de referință, reprezentativ la nivelul teritoriului vizat de SDL, care va fi predată în format .XLSX (Excel).
- ▶ Secțiunile, capitolele, sub-capitolele și anexele la SDL vor respecta maximul de pagini prevăzut în acest Model Cadru de SDL.
- ▶ SDL și anexele vor fi completate cu font Calibri 12, la o spațiere de 1.15 pt, fără spații predefinite între paragrafe. Se va utiliza formatul paginii "Normal", cu margini de 2 cm.
- ▶ Datele statistice primare care stau la baza realizării analizei diagnostic vor fi menționate ca atare în SDL în cadrul anexelor. Acestea vor fi preluate din surse oficiale, așa cum se specifică în cadrul fiecărui subcapitol sau vor fi obținute din Studiul de referință reprezentativ la nivelul teritoriului vizat de SDL. Solicitantul va prezenta o **Declarație pe propria răspundere** privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/ nereale, SDL va fi declarată neeligibilă. Experții care vor evalua SDL vor avea posibilitatea de a realiza verificări suplimentare cu privire la datele primare utilizate în realizarea analizei diagnostic, fie de la instituțiile emitente, fie din baza de microdate primare a Studiului de referință reprezentativ la nivelul teritoriului, fie direct de la grupul țintă.
- ▶ Prezentul Model Cadru de SDL include în structura sa principalele elemente conform prevederilor Regulamentului¹ (UE) nr. 1060/2021, art. 32 , alineatul (1).

¹ REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Cuprins

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)	8
1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți	8
1.3 Patrimoniul natural	11
1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	13
1.5 Locuirea și accesul la utilități	15
1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)	17
1.7 Instituții locale și servicii publice	20
1.8 Organizații ale societății civile	22
1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	24
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC ...	25
2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL	27
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului	27
2.1.2 Principalele caracteristici geografice	29
2.1.3 Patrimoniul natural	30
2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	30
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM). Error! Bookmark not defined.	
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	Error! Bookmark not defined.
2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate Error! Bookmark not defined.	Error! Bookmark not defined.
2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL	Error! Bookmark not defined.
2.3.1 Populația și caracteristicile demografice	Error! Bookmark not defined.
2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	Error! Bookmark not defined.
2.3.3. Locuire și acces la utilități	Error! Bookmark not defined.
2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice	Error! Bookmark not defined.
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	Error! Bookmark not defined.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	Error! Bookmark not defined.
2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor	Error! Bookmark not defined.
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL	31
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	63
3. Analiza SWOT	63
4. Procesul de implicare a comunității	69
4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	69
4.2. Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL	76
4.2.1 Animarea partenerilor locali	76
4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	78
5. Obiectivele SDL	83
6. Planul de acțiune SDL	84
6.1 Ce măsuri sunt necesare	88
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă	88
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	92
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE	92
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale	93
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale	94
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC	95
6.2 Măsuri prioritare	96
6.2.1 Prioritizarea măsurilor	98
6.2.2 Abordarea integrată	99
6.3 Lista indicativă de intervenții	105
7. Monitorizare și evaluare	110
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă	110
7.2. Evaluarea de impact	116
8. Planul financiar	120
9. Lista de anexe ale SDL	126



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Introducere (sau Sumar executiv)

- *maximum 3 pagini*

Strategia de dezvoltare locală în baza conceptului DLRC are un caracter inovator atât prin abordarea în sine a teritoriului cât și prin măsurile pe care le promovează. Strategia propune soluții de dezvoltare durabilă axându-se pe domeniul economic și nu numai pe cel administrativ așa cum a fost până în prezent.

În continuare, sunt prezentate câteva motive pentru utilizarea DLRC în municipiul Sebeș.

1. DLRC permite persoanelor care se confruntă cu nevoi sau provocări să preia controlul. Strategiile sunt concepute și proiectele sunt selectate de entitățile locale. Aceasta este trăsătura cea mai distinctivă a DLRC și avantajul său cel mai important. În comparație cu alte abordări locale clasice, cei care, în trecut, erau „beneficiarii” pasivi ai unei politici devin parteneri activi și promotori ai dezvoltării acesteia. Implicarea cetățenilor în „coproducerea” politicii de dezvoltare aduce o serie de avantaje importante:

Persoanele care erau considerate a reprezenta problema preiau controlul și participă la elaborarea soluției.

- Experiența lor directă – în combinație cu punctele de vedere ale altor părți interesate – poate contribui la o adaptare mult mai bună a politicilor la nevoile și oportunitățile reale.
- Implicarea lor în proces le crește capacitatea de a acționa și de a propune inițiative constructive.
- acest fapt dă naștere unui sentiment de identitate locală și de mândrie, precum și unui sentiment de apropiere a activităților desfășurate și de responsabilizare.
- Participarea la discuții de la egal la egal creează legături și încredere între oameni, întreprinderi private, instituții publice și grupuri de interese sectoriale.

2. Strategiile de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității pot oferi soluții într-un context tot mai divers și mai complex. Diversitatea este adesea descrisă ca o temelie a modelului social european, dar provocarea constă în a identifica modalități de a o conserva și de a o transforma într-un avantaj mai degrabă decât o povară. Diferențele între cartiere pot fi, de asemenea, mari, astfel încât strategiile pentru combaterea șomajului în rândul tinerilor trebuie să ia în considerare diferențele cu privire la modul în care economia și piața muncii funcționează în fiecare zonă. Întrucât populația locală concepe strategiile DLRC și selectează proiectele, soluțiile pot fi adaptate nevoilor locale și parteneriatele pot fi gestionate prin eforturile părților interesate locale, inclusiv ale tinerilor.

3. Strategiile DLRC pot fi mai flexibile decât alte abordări. Unele autorități publice sunt preocupate de faptul că delegarea anumitor decizii parteneriatelor locale poate spori complexitatea punerii în aplicare a DLRC. Cu toate acestea, DLRC a devenit mai simplă și mai versatilă datorită posibilității de a fi programată sub un singur „obiectiv tematic” și de a fi utilizată în același timp pentru a îndeplini unul sau mai multe dintre obiectivele economice, sociale și de



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



mediu ale Strategiei Europa 2020. De asemenea, activitățile sprijinite în cadrul DLRC nu trebuie să fie legate de măsurile standard descrise în programe, atât timp cât sunt coerente cu obiectivele generale. Nu este necesar să se stabilească linii de delimitare stricte între fonduri, atât timp cât există sisteme pentru a se asigura că beneficiarii nu solicită rambursarea pentru aceleași cheltuieli din diferite surse ale UE.

Grupul de Acțiune Locală Sebeș are în vedere rezolvarea problemelor comunităților marginalizate prin utilizarea instrumentului de dezvoltare teritorială propus de Comisia Europeană și anume *Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității* (DLRC).

La nivelul municipiului Sebeș se constată actualmente discrepanțe în ceea ce privește dezvoltarea diverselor zone precum și în ceea ce privește dotarea cu infrastructuri și acces la servicii. În urma datelor colectate în Studiul de referință și la Recensământul general al populației din anul 2011 s-a reliefat existența unei zone urbane marginalizate ZUM 1 (cunoscut sub denumirea de Cartierul romilor – conform Studiului de referință și cuprins în Atlasul zonelor marginalizate din România) care cuprinde străzile Alunelului, Aurel Vlaicu, Câmpului, Oituz, Orizontului, Răchitei, Zori Noi, Izvorului, Luncii, Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Lungă, o zonă compactă cu 1391 de locuitori, în majoritate romi (cu mențiunea că nu toți s-au declarat romi la recensământ însă la sondajul din cadrul Studiului de referință al prezentului proiect răspunsurile au fost mult mai aproape de realitate). Zona urbană marginalizată 2 cu 341 de locuitori este constituită din Colonia Petrești de pe strada Valea Sebeșului, o zonă de foste cămine muncitorești construite în perioada comunistă pentru muncitorii care lucrau la construcțiile hidrotehnice de pe Valea Sebeșului.

Pe lângă zona marginalizată teritoriul SDL conține o zonă funcțională compusă din străzi dezavantajate (conform Studiului de referință și Recensământului 2011 și Atlasul zonelor marginalizate din România): Ion Creangă, Călărași, Mircea cel Mare, Alunului, Doinei, Horea, Moșilor, Sava Henția, Tudor Vladimirescu, Brândușelor, Lemnarilor, Ogorului, Pădurenilor, Speranței, 1 Mai, Decebal, Mesteacănului, Valea Sebeșului, 8 Martie, Mihai Viteazu, Unirii, Zorilor, Dobrogeanu Gherea, Molidului, Bisericii, Crișan, Mihai Eminescu, Șurianu, Zăvoiului, Beiweg, Energiei, Mică, Zambilelor, Industriilor, Păcii, Progresului, Rozelor și Simion Bărnuțiu. De asemenea, teritoriul SDL conține și un grup de străzi nedezavantajate.

Așadar totalitatea străzilor incluse în teritoriul SDL este următoarea: din localitatea Sebeș - MIHAIL KOGĂLNICEANU, ȘTEFAN CEL MARE, SPICULUI, MUREȘULUI, CIOCÂRLIEI, AVIATOR OLTEANU, DECEBAL, DOROBANȚI, 1907, PIEȚII, PIAȚA DACIA, 24 IANUARIE, 8 APRILIE, 8 MARTIE, 9 MAI, ALEEA PAUL TOMIȚĂ, ALUNELULUI, ALUNULUI, APUSENI, ARDEALUL, ARINI-strada, ARINI-parc, ARMONIEI, AUGUSTIN BENA, AUREL VLAICU, BISTREI, BRÂNDUȘELOR, BUCEGI, BUJORULUI, CAMELIEI, CĂLĂRAȘI, CĂLUGĂRENI, CÂMPULUI, CÂNTARULUI, CIBANULUI, CINDREL, CLOȘCA, CRÂNGULUI, CRINULUI, DEPOZITELOR, DOINEI, DORIN PAVEL, DRUMUL SIBIULUI, FÂNTĂNELE,



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



FÂNTÂNA DE AUR, G. SCHWEIGHOFER, GEORGE COȘBUC, GEORGE TOPÂRCEANU, HOREA, IASMINULUI, IEZERULUI, ION CREANGĂ, ION LUCA CARAGIALE, IZVORULUI, LIBERTĂȚII, LEMNARILOR, LUCIAN BLAGA, LUNCII, LUNCILE PRIGOANEI, LUNGĂ, MACULUI, MIHAI EMINESCU, MIHAI SADOVEANU, MIHAI VITEAZUL, MIRAȘULUI, MIRCEA CEL MARE, MIORIȚA, MORII, NICOLAE IORGA, OAȘA, OGORULUI, OITUZ, ORIZONTULUI, PARÂNGULUI, PATRIA, PĂDURENILOR, PENEȘ CURCANU, PIEȚII, PRIMĂRIEI, PLOPILOR, PLATANULUI, PRIMĂVERII, RADU STANCA, RĂCHITEI, RÂULUI, RODNEI, SALCÂMULUI, SAVA HENȚIA, SĂLANE, SPERANȚEI, SPITALULUI, STEJARULUI, STICLARILOR, ȘURIANU, TÂAMPLARILOR, TEILOR, TINERETULUI, TIPOGRAFILO, TOPORAȘILOR, TRAIAN, TRANDAFIRILOR, TRANSILVANIA, TUDOR VLADIMIRESCU, ULMULUI, UNIRII, VALEA FRUMOASEI, VIITORULUI, VIȘINULUI, ZAMBILELOR, ZĂVOI, ZORI NOI, ALEEA LAC - cartier, ALEEA PARC - cartier, VALEA FRUMOASEI - cartier. Din localitatea aparținătoare Petrești - 24 IANUARIE, 8 MARTIE, 1 MAI, ALUNEI, ARȚARULUI, ALEEA ZORILOR, BARAJULUI, BEIWERG, BRADULUI, BISERICII, CAISULUI, CARPENULUI, CASTANULUI, CIREȘULUI, CRIȘAN, CRIZANTEMELOR, CÂMPULUI, CETĂȚII, DECEBAL, DIGULUI, DOBROGEANU GHEREA, DUMBRAVA, ENERGIEI, FAGULUI, GAROAFELOR, GLADIOLELOR, GORUNULUI, GRĂDINILOR, GUTUIULUI, GHEORGHE ȘINCAI, HOTARULUI, IASOMIEI, INDUSTRIILOR, LALELELOR, LILACULUI, LIVIU REBREANU, LIVEZII, MAGNOLIEI, MĂRULUI, MIHAI VITEAZU, MIHAI EMINESCU, MICĂ, MIGDALULUI, MESTEACĂNULUI, MOLIDULUI, NUCULUI, OITUZ, OCTAVIAN GOGA, PARCULUI, PALTINULUI, PĂCII, PETUNIEI, PIERȘICULUI, PROGRESULUI, ROZELOR, SÂNZIENELOR, SĂSEASCĂ, SIMION BĂMUȚIU, SCURTĂ, ȘURIANU, UNIRII, VALEA SEBEȘULUI, ZAMBILELOR, ZĂVOIULUI, ZORILOR.

Populația totală a teritoriului SDL este de 18905 locuitori.

Principalele obiective de dezvoltare stabilite de Grupul de Acțiune Locală (GAL) Sebeș sunt :

- OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 2 (Spații publice urbane) – Îmbunătățirea calității spațiului public urban prin crearea de infrastructuri și servicii (2024 – 2029).
- OS 3 (Locuire) – Îmbunătățirea locuirii pentru teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 5 (Educație) – Dezvoltarea sectorului educațional pentru persoanele din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).
- OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

În acest capitol se vor prezenta caracteristicile generale ale orașului sau municipiului. Datele utilizate în acest capitol vor fi datele disponibile cele mai recente, inclusiv datele de la ultimul Recensământ al populației și al locuințelor realizat de Institutul Național de Statistică (INS) în anul 2011, precum și cele care pot fi puse la dispoziție de entități relevante (de exemplu, *Institutul Național de Statistică/ Direcțiile Județene de Statistică, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcțiile de Sănătate Publică, Serviciile Publice de Asistență Socială, Poliția Locală*, alte surse oficiale). Pentru datele și informațiile prezentate se va menționa în clar sursa.

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

- maximum 1 pagină

Municipiul Sebeș este așezat pe un teren relativ plan, în partea central sudică a județului Alba, aproape de confluența Sebeșului cu Mureșul la altitudinea de 248 de metri, situat la intersecția drumurilor naționale Sibiu – Cluj și Sibiu – Arad, la o distanță de 15 km de Alba Iulia, 55 km de Sibiu și 63 km de Deva.

Coordonatele geografice ale municipiului Sebeș sunt: 45° 38' Latitudine nordică, 23° 34' longitudine estică.

Teritoriul municipiului Sebeș este străbătut de râurile Sebeș și Secașul Mare și se învecinează la: est - comunele Daia Română, Cut și Călnic, sud - comunele Călnic și Săsciori, vest - comunele Vințu de Jos și Pianu, nord - municipiul Alba Iulia.

Din municipiul Sebeș fac parte următoarele localități:

- Sebeș – situat pe ambele maluri ale râului cu același nume, la intersecția drumurilor naționale și europene DN1 și DN7 și a autostrăzilor A1 și A10;
- Lancrăm – localitate componentă, aproape de limita nordică a municipiului, la aproximativ 2 km de localitatea Sebeș;
- Petrești – localitate componentă așezată de-a lungul râului Sebeș la 3,5 km de Sebeș spre sud cu acumularea ce-i poartă numele, care funcționează în scopul atenuării undelor de viitură din amonte;
- Răhău – sat aparținător pe Valea Secașului Mare ce se deschide la sud de DN1 și așezat în partea sud estică a localității Sebeș.

Teritoriul Municipiului Sebeș se înscrie în tipul de climat temperat continental specific regiunilor deluroase cu înălțimi cuprinse între 200 - 800 m. Climatul este influențat de relief prin forma sa, poziția versanților și altitudine. Munții constituie o barieră orografică, iar culoarul Mureșului favorizează pătrunderea aerului în ambele sensuri determinând zonalitatea pe verticală a tuturor elementelor climatice. Iarna, temperaturile multianuale oscilează în jurul valorii de - 2°C. Invaziile de aer maritim produc creșteri ușoare de temperaturi. Primavara temperaturile medii lunare sunt mai ridicate cu 6 - 12°C, iar toamna mai coborâte 5 - 9°C.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Variabilitatea anuală a temperaturii are caracter neperiodic 2 - 4°C. Cele mai mari abateri ale mediilor lunare se înregistrează iarna și primăvara, datorate circulației atmosferice mai intense. Temperatura minimă absolută - 25°C, iar maximă 39°C spre culoarul Mureșului.

Diversitatea reliefului, a structurii geologice cât și a climatului se reflectă direct asupra vegetației. Astfel, între extremele altitudinale cuprinse între lunca Mureșului și cel mai înalt vârf (Șureanu 2059 m) se găsesc individualizate principalele etaje de vegetație.

Apa lacurilor de pe Valea Sebeșului Oașa, Tău, Căpâlna și Petrești este folosită atât din punct de vedere hidroenergetic cât și în sistem microregional în alimentarea cu apă a localităților.



Hartă cu localizarea în cadrul României și județului Alba (vezi hartă de dimensiuni mari în ANEXA 1).

ANEXA 1: Planul orașului/municipiului, conform Planului Urbanistic General

1.2 Populația și caracteristicile demografice

- *maximum 2 pagini*

Conform datelor înregistrate la Recensământul general al populației din anul 2021 Municipiul Sebeș are un număr de 26.490 locuitori din care 12.685 de bărbați și 13.805 femei.

Se constată că datele furnizate de către INS anual atestă un număr mai mare al populației reale comparativ cu populația recențată. Astfel, în anul 2020 municipiul Sebeș avea o populație stabilă de 32.645 locuitori după domiciliu, ceea ce reprezintă o creștere cu 1,11% față de efectivul înregistrat în 2010 (32.287 locuitori).

În formă grafică, structura populației pe grupe de vârstă este portretizată ca o piramidă ce are ca bază cea mai tânără grupă de vârstă, fiecare strat suplimentar prezentând următoarea cea mai veche cohortă (colectivitate a oamenilor care au trăit același eveniment demografic într-o perioadă de timp). Structura pe grupe de vârstă și evoluția acestora în ultimii ani confirmă un



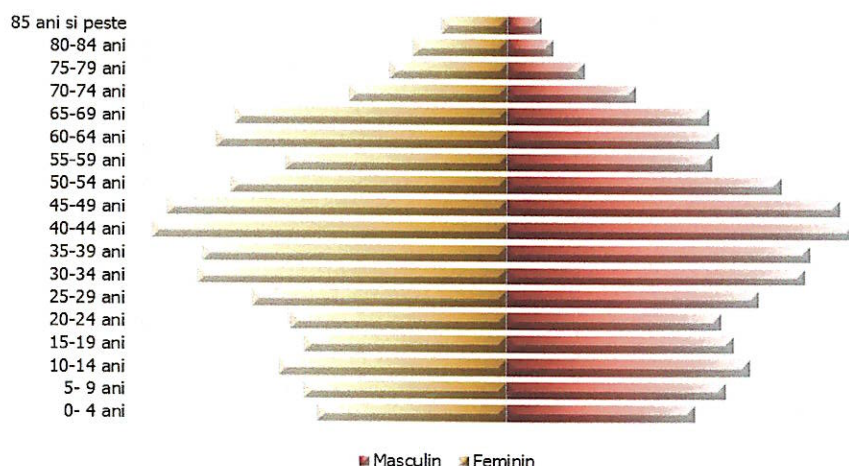
UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



proces de îmbătrânire a populației în municipiul Sebeș. Prezentăm mai jos piramida vârstelor în municipiul Sebeș.



Informațiile statistice arată că media vârstei populației municipiului Sebeș este de aproximativ 40 ani, caracteristică unei populații relativ tinere, iar populația activă (cu vârste cuprinse între 15-60 ani) reprezintă 62,42% (20.379 locuitori) din totalul populației aferentă municipiului. Procentul de locuitori cu vârste de peste 60 de ani este de 21,50%, reprezentând aproximativ 1/5 din totalul populației.

În ceea ce privește structura pe sexe, la nivelul municipiului Sebeș: 47,88% bărbați și 52,12 % femei. Un segment important de populație aptă de muncă, segmentul cel mai activ între 20 de ani și 49 de ani caracterizează piramida vârstelor pentru municipiul Sebeș.

În perioada 2010-2020, populația municipiului Sebeș din grupa de vârstă tânără (0-14 ani) a scăzut cu 4,06% (5.246 persoane), ajungând la 16,07% din totalul populației municipiului, în timp ce populația vârstnică (65 ani și peste) atinge o pondere de creștere de 43,60% (4.944 persoane) și anume un procent de 15,14% din totalul populației aferente municipiului, ceea ce demonstrează tendința de îmbătrânire a populației.

Tabel 1: Evoluția structurii populației pe categorii de vârstă, municipiul Sebeș

Grupe de vârstă	Ani											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Număr persoane												
0-14 ani	5.46	5.56	5.57	5.52	5.49	5.44	5.37	5.34	5.33	5.28	5.24	-
	8	8	8	6	9	9	6	7	2	4	6	4,06%



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



15-34 ani	10.2 51	9.98 4	9.72 0	9.43 8	9.19 0	8.95 5	8.71 5	8.46 5	8.33 2	8.25 3	8.15 8	- 20,42 %
35-64 ani	13.1 25	13.3 72	13.5 67	13.7 99	14.0 24	14.2 44	14.4 19	14.4 21	14.4 46	14.3 56	14.2 97	8,93%
peste 65 ani	3.44 3	3.50 4	3.60 8	3.68 2	3.78 7	3.90 6	4.05 7	4.26 7	4.48 9	4.70 6	4.94 4	43,60 %

Sursa: Prelucrare date INS (POP107D)

Din punct de vedere etnic, populația Municipiului Sebeș este compusă din români în proporție de 83,01% și din minorități care reprezintă 5,54 % din totalul populației care și-a declarat etnia. Din punct de vedere al structurii etnice, populația dominantă a municipiului Sebeș este reprezentată de români cu un procent de 83,01%, aflată însă într-o scădere considerabilă față de cea înregistrată la recensământul din 2002 (92,54%). Aceasta este urmată de rromi cu 4,09%, germani cu 0,84%, maghiari cu 0,41%, italieni cu 0,04% , alte etnii 0,04%, persoane care nu și-au declarat etnia: 11,48%.

Structura populației este echilibrată din punctul de vedere al împărțirii pe sexe. Astfel, în 2020 populația municipiului Sebeș era formată din 16.923 persoane de sex feminin, reprezentând 51,84% din total populație și un număr de 15.722 persoane de sex masculin, corespunzător unui procent de 48,16%. Existența unui mic excedent feminin poate influența, în sens ușor pozitiv, natalitatea. În perioada 2010-2020, populația feminină fertilă, cu vârste cuprinse între 15-49 de ani, a înregistrat o tendință de scădere.

Populația școlară pe niveluri de educație în municipiul Sebeș este structurată pe niveluri de instruire astfel:

Elevi înscriși în învățământul preuniversitar: 4670; elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special): 2742; Elevi înscriși în învățământul liceal: 1541; Elevi înscriși în învățământul profesional: 316.

1.3 Patrimoniul natural

- maximum 1,5 pagini

Municipiul Sebeș este caracterizat printr-o varietate ridicată de spații publice verzi, reprezentative la nivelul municipiului, grădini de dimensiuni mari (parcul Arini, aflat într-o stare total necorespunzătoare dar cu perspectiva de a fi reabilitat) sau medii (Piața Libertății, Parcul Tineretului, Parcul Primăriei împreună cu zona centrului istoric, Parcul Zăvoi din Petrești). Este de



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



menționat faptul că zonele marginalizate Cartierul Romilor și Colonia Petrești nu dispun de astfel de amenajări.

Zonele de locuire sunt deservite de scuaruri care înglobează și locuri de joacă pentru copii. Principalul spațiu public amplu ca suprafață este Parcul Primăriei împreună cu zona Centrului istoric care este amenajat și bine deservit de dotări de utilitate publică, specifice zonei. Alte zone ample sunt reprezentate de parcul Arini și parcul Tineretului reabilitat în anul 2019. Dat fiind rolul de reper, aceste spații sunt folosite și ca locuri de întâlnire pentru rezidenții zonei. În vecinătatea vestică parcului Arini se află râul Sebeș, un element de cadru natural major, care traversează întreaga localitate pe direcția nord-sud care însă nu are malurile amenajate.

Râpa Roșie reprezintă unul dintre cele mai spectaculoase obiective ale județului Alba și chiar ale României. Rezervația este situată la 3 km de orașul Sebeș, la poalele dealului Pleșii (507 m), la aproximativ 3 km de DN 1 Sibiu-Cluj. Accesul se face din centrul orașului Sebeș, spre Unitatea Militară, circa 1 km spre N, până la podul peste Râul Secaș (acces auto), după care se urcă până la baza versantului. Panorama grandioasă a Râpei Roșii este vizibilă și din șoseaua națională DN1-DN7 și autostrada A1. Râpa Roșie este arie naturală protejată de interes național, cod: ROSC10211, încadrare IUCN – categoria IV, tip SCI - arie geologică complexă, cu o suprafață de 25 ha conform cu Legea nr. 5/2000.

Printre alte arii de interes județean, de la nivelul Municipiului Sebeș, menționăm: Râpa Lancrămului, rezervație geologică complexă, cu o suprafață 0,5 ha și Fânețele de pe Dealul Pripoc, rezervație botanică, cu o suprafață 10 ha.

În ceea ce privește determinarea calității aerului la nivelul municipiului Sebeș este amplasată o stație de monitorizare a calității aerului, parte integrantă a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA). Stația amplasată este de tip Industrial 2, locația acesteia fiind în Sebeș, Str. Mihail Kogălniceanu (Școala Generală nr.4), indicatorii ce se determină fiind: SO₂, NO_x, CO, O₃, PM₁₀, COV. De asemenea, începând cu anul 2020 Municipiul Sebeș deține și operează propria stație de monitorizare a calității aerului. În prezent este în curs de elaborare Planul de calitate a aerului care va propune un program de măsuri în scopul reducerii gradului de poluare în municipiu.

În ceea ce privește acumularea emisiilor de pulberi (PM₁₀) din diferite surse, aceasta are cauze multiple dintre care unele sunt prezente pe tot parcursul anului – cum sunt activitățile industriale, traficul sau lucrări de construcții, iar altele sunt caracteristice perioadei de toamnă-iarnă, respectiv arderea combustibililor solizi pentru încălzirea locuințelor sau activitățile agricole specifice perioadei de toamnă. De asemenea, o contribuție majoră la creșterea concentrației de pulberi în suspensie (PM₁₀) o au și condițiile meteorologice cum sunt ceața sau calmul atmosferic, care îngreunează dispersia poluanților în atmosferă.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Având în vedere că Sebeșul se află la întâlnirea unor foarte importante căi de comunicație și transport (rutier – DN 7, DN 1, A1, A10; feroviar Magistralele 2 și 3) ne aflăm în fața unui trafic susținut, cu tranzit important, inclusiv de camioane de transport marfă. Toate acestea, alături de dezvoltarea economică din ultimii ani, cu inaugurarea unor mari capacități de producție industrială, aduc și posibile surse de poluare, ape uzate, nivel ridicat de zgomot. Existând o zonă industrială mai dezvoltată și autostradă nivel de zgomot și PM10 este ridicat iar la Ministerul mediului a fost demarată procedura de achiziție a două autolaboratoare mobile, dintre care unul va fi utilizat pentru măsurarea poluării la Sebeș.

Industria de prelucrare a lemnului reprezintă de asemenea un factor de risc. Concluziile Studiului de percepție a populației Municipiului Sebeș asupra calității factorilor de mediu și starea de sănătate, realizat de INSP (Institutul Național de Sănătate Publică) și Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din mediul Comunitar, cetățenii au semnalat că poluarea din municipiul Sebeș se manifestă cel mai puternic în aer (96% din cetățenii interogați). Agenția pentru Protecția Mediului cu sprijinul autorităților locale monitorizează continuu indicatorii de calitate ai mediului.

În zona Sebeș este necesară monitorizarea atentă și luarea de măsuri preventive pentru a fi evitate orice accidente tehnologice cu posibile consecințe de mediu.

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

- *maximum 1,5 pagini*

Municipiul Sebeș dispune de numeroase monumente incluse în Lista Monumentelor Istorice avizate de Ministerul Culturii, care sporesc atractivitatea localității și relevă potențialul de dezvoltare turistică al zonei. În continuare enumerăm câteva din monumentele, siturile arheologice, istorice și de arhitectură cuprinse în Lista Monumentelor Istorice: Incinta fortificată a orașului, Turnul semicircular, Turnul octogonal, Turnul cismarilor, Turnul croitorilor, Poșta veche, Școala Generală nr. 2, Primăria Municipiului, Biserica evanghelică, Capela cimiterială, Biserica „Învierea Domnului”, Mănăstirea romano-catolică „Sf.Bartolomeu”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, Ansamblul fostei biserici evanghelice (turn-clopotniță și incintă fortificată din sec.XIV-XVIII), Petrești, în cimitirul evanghelic, Casa memorială L.Blaga - Lancrăm, Așezare de epoca bronzului la „Râpa Roșie”, Situl arheologic de la Sebeș „Podul Pripocului”, Situl arheologic de la Petrești „Groapa Galbenă”, Așezare romană la Răhău „Budirăul Ciobănelului”, Situl arheologic de la Răhău „Dealul Șipotelor”.

Municipiul Sebeș deține un patrimoniu considerabil de monumente istorice și obiective turistice și beneficiază de numeroase atracții turistice culturale (ce pot fi cuprinse în cadrul unor circuite mai ample de vizitare a obiectivelor similare din Transilvania), o bază de spații de cazare care să susțină în continuare dezvoltarea turismului, dar și activități industriale care să susțină turismul de business.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Valea Sebeșului reprezintă o atracție turistică prin prisma turismului activ dar și din perspectiva turismului etnografic, datorită așezărilor rurale unde se mai practică încă o serie de activități tradiționale (țesutul, prelucrarea lemnului, pictura).

În zona Sebeșului se practica următoarele tipuri de turism:

- **Turism istoric:** Cetatea dacică – (Căpâlna); Situl arheologic Pianu de Jos; Situl arheologic Tartaria; Casa Barcsay sec. XVIII (Săliște); Cetatea Greavilor - sec. XIII-XVI (Gârbova); Cetatea Urișilor sec. XIII-XV (Gârbova); "Sfânta Cruce" (Sebeș); Conacul Bethlen - sec.XVIII (Cut); Cetatea Călnic (1269 – Călnic).
- **Turism religios:** Biserica Evanghelică (Sebeș), Biserica Romano-Catolică "Sf. Bartolomeu" (Sebeș), Biserica ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” (Sebeș); Casa Binder (Sebeș), Biserica Veche (Sebeș), Biserica „Schimbarea la fata” (Sebeș), Biserica „Sf. Gheorghe” (Sebeș).
- **Turism activ:** terenul de golf de la Pianu de Jos, Rezervația Naturală Oul Arșiței de la Recea (Săliște), Cheile Lazului (Săsciori), Pădurea de pini din Laz (Săsciori), Piatra Zmeilor (Săsciori), Gaura Zmeilor (Săsciori), Slemea Tonii (Săsciori), Piatra Tomii (Blandiana), Șoseaua Transalpina (Munții Parâng).
- **Turism etnografic:** 1. școlile populare de meșteșuguri de la Laz (Săsciori).
- **Alte atracții:** Muzeul Ioan Raica (Sebeș), Râpa Roșie (Sebeș), Turnul Studentului, Turnul Croitorului (Sebeș).
- Alt tip de turism practicat în Municipiul Sebeș este **turismul de business** ce a luat amploare odată cu revigorarea producției industriale, fapt ce s-a reflectat în clasificările superioare ale spațiilor de cazare noi construite.

În domeniul „Hoteluri și restaurante”, în anul 2019 erau active 42 întreprinderi în municipiul Sebeș cu pondere majoritară în cifra de afaceri aferentă domeniului turism. Numărul întreprinderilor active din domeniu a crescut în 2019 cu 31,25% față de anul 2015.

Din totalul firmelor active din domeniu, cu pondere principală în cifra de afaceri, 38.10% făceau parte din activitatea „5610 Restaurante” și 38,10% din „5630 Baruri și alte activități de servire a băuturilor”. Conform datelor furnizate de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de afaceri, în municipiul Sebeș există 18 structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare clasificate cu o capacitate de 1.233 locuri de cazare. Numărul de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare a fost în anul 2019 de 26.706. Comparativ cu anul 2015, numărul total de sosiri a crescut cu 0,89%. În anul 2020, a fost înregistrat un număr mai mic de sosiri ale turiștilor (cu 54,58% mai puține raportat la anul 2019), având în vedere restricțiile impuse din cauza pandemiei generate de noul coronavirus. Durata medie de ședere a fost în anul 2019 de 1,55 nopți. Această durată plasează municipiul Sebeș în categoria destinațiilor de turism de tranzit, de afaceri sau de weekend.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Ca urmare a măririi capacității de cazare în oraș dar și ca urmare a existenței unei intense activități culturale și a practicării turismului de business, în prezent se constată o îmbunătățire a modului de valorificare turistică reieșit din datele statistice cu privire la numărul de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

- *maximum 2 pagini*

În ceea ce privește repartitia populației în interiorul municipiului sunt identificate trei zone cu densități ridicate datorate tipologiei de locuire. Astfel ies în evidență trei zone de locuințe colective: Cartierul Lucian Blaga, Cartierul Valea Frumoasei și Cartierul Mihail Kogălniceanu. Mai există o zonă de blocuri muncitorești de proveniență antedecembristă denumită Colonia Petrești. Cu excepția acestor zone de locuințe colective, municipiul este caracterizat de o locuire individuală izolată pe lot, folosind parcele de tip rural cu o adâncime de peste 50 m. În funcție de adâncimea parcelarului și de modul de ocupare a lotului, zonele de locuire individuală sunt subdivizate în trei categorii:

- Locuințe izolate pe lot cu parcele care au adâncime de peste 80 de metri (preponderent zona centrală și partea de nord a orașului);
- Locuințe izolate pe lot cu parcele care au adâncime între 50-79 metri (preponderent partea de Sud până la str. Horea și str. Câmpului);
- Locuințe izolate pe lot amplasate pe parcelări rectangulare care nu exced raportul lățime-lungime de $\frac{1}{2}$. (preponderent zone noi dezvoltate în partea de sud după str. Horea și str. Câmpului).

Având în vedere atât modul de utilizare a terenului (pentru funcțiunea de locuire) cât și repartitia populației în funcție de circumscripțiile electorale, se observă faptul că cea mai mare parte a populației locuiește în zonele de sud-est și nord-vest. Zona centrală este cel mai puțin populată dat fiind numărul mare de funcțiuni de interes public și un procent de ocuparea a terenului foarte scăzut (loturi cu adâncime de peste 80 de metri).

În ceea ce privește densitatea populației, municipiul Sebeș are 209 locuitori/km², aproape o treime în comparație cu reședința de județ, Alba Iulia, care are o densitate de 612 loc/km². Acest fapt rezultă, în primul rând, din tipologia locuirii, în cea mai mare parte caracterizată de locuințe individuale, cu un front compact la stradă, însă izolate pe loturi cu o adâncime medie de 50 m (80 m în centrul istoric). Singurele zone care se aproprie de o densitate de 30 loc/ha sunt cele trei nuclee de locuințe colective și cartierul de rromi din partea de sud-est a orașului. Celelalte zone, cum ar fi partea nordică a orașului (exceptând cartierul Mihail Kogălniceanu) nu depășesc o valoare a densității de 15 loc/ha.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Municipiul Sebeș este inclus în Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, elaborat de Banca Mondială. Conform Atlasului, 5% din totalul populației trăiește în zone marginalizate. Studiul identifică în municipiul Sebeș două zone marginalizate principale, o zonă de tip „slum” cu case și o grupare de locuințe sociale, ambele amplasate la periferia orașului.

La nivelul ZUM 1 Cartierul romilor au fost identificate, prin vizualizarea la fața locului, un număr de 386 de locuințe unifamiliale, cu regim de înălțime Parter, pe structura de cărămidă, zidarie. În ZUM 2 Colonia Petrești au fost identificate 96 de gospodării în cadrul apartamentelor de tip garsonieră din blocurile foste cămine muncitorești.

În ceea ce privește accesul la utilități la nivelul Municipiului Sebeș, alimentarea cu apă a Municipiului Sebeș se face din Amenajarea Obreji de Căpâlna situată pe valea râului Sebeș, prin conducta magistrală de transport care furnizează apă din sistemul microregional al județului Alba. Municipiul Sebeș dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă și de o rețea de canalizare aproape completă și în același timp complexă.

În municipiul Sebeș alimentarea populației cu energie termică nu este centralizată. Majoritatea locuitorilor dețin sisteme de încălzire în locuințele proprii, precum centrale termice pe gaz natural sau echipamente ce utilizează energie electrică. Prin urmare, alimentarea locuințelor cu energie termică pentru încălzire se face în sistem individual (centrale termice proprii). În ceea ce privește termoficarea unităților economice, centralele termice deținute sunt în general de capacitate redusă și pot fi utilizate doar pentru consumul propriu de încălzire și nevoi tehnologice. Ansamblul de locuințe de pe bulevardul Lucian Blaga, ansamblul Aleea Parc, ansamblul Aleea Lac, ansamblul Valea Frumoasei, nu au centrale termice de cartier – clădirile fostelor centrale termice au momentan altă destinație. Aceste cartiere de locuințe își asigură agentul termic pentru prepararea apei calde menajere și încălzire prin intermediul centralelor proprii de apartament sau de scară.

Municipiul Sebeș este alimentat cu energie electrică din Sistemul Energetic Național prin intermediul a două stații de transformare de 110 / 20 kV și 110 / 6 kV. Consumatorii casnici, social - edilitari și agenții economici sunt alimentați cu energie electrică prin intermediul a 46 posturi de transformare. Cele 46 posturi de transformare sunt alimentate de liniile electrice de medie tensiune LEA 20 kV ce înconjoară orașul, LEA I, LEA II și LEA III. În partea centrală a orașului și în zonele noi de locuințe, liniile electrice de medie tensiune ce alimentează posturile de transformare respective sunt montate subteran (LES). Societățile comerciale din oraș au instalate posturi de transformare proprii, iar micii consumatori și consumatorii casnici sunt alimentați cu energie electrică prin intermediul rețelelor de 0,4 kV existente în oraș, montate atât aerian pe stâlpi de beton cât și subteran.

În prezent municipiul Sebeș este echipat cu rețele de distribuție a gazelor naturale ce deservește consumatori casnici, clădiri social - culturale și agenți economici. Alimentarea cu gaze



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



naturale pe teritoriul municipiului Sebeș se face din câmpurile gazifere ale Transilvaniei. Conducta VEST III are o lungime de 60 de km. La nivelul rețelei de alimentare cu gaze naturale se semnalează disfuncții: fie rețelele sunt uzate sau incomplete fie acestea necesită înlocuiri.

Serviciul de salubritate al municipiului Sebeș (precolectare, colectare, transport și depozitare deșeurilor municipale) se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților publice locale. Municipiul Sebeș a încheiat contract de concesiune pentru serviciul de salubritate cu S.C. RER VEST SRL. Totodată, Municipiul Sebeș a aderat la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „SALUBRIS ALBA” pentru realizarea managementului integrat al deșeurilor la nivelul județului Alba, asociație care are rolul de a reprezenta și promova interesele comunităților locale în legătură cu înființarea, organizarea, reglementarea și chiar finanțarea serviciilor publice aferente gestionării deșeurilor din județul Alba. La nivelul Municipiului Sebeș au fost amplasate 12 platforme subterane de colectare a deșeurilor în cartierele Valea Frumoasei, Alea Parc și Mihail Kogălniceanu.

Din bilanțul teritorial observăm faptul că cea mai mare suprafață a intravilanului este ocupată de locuințe și funcțiuni complementare acestora (aprox. 40%), de spațiile verzi (aprox. 20%) și de zonele industriale și de depozitare (aprox. 16%), reieșind astfel zonele cu potențial ce trebuie valorificate prin amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, întreținerea unităților industriale și sporirea calității vieții locuitorilor.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

- *maximum 3 pagini*

Accesibilitatea ridicată și potențialul orașului transilvănean au atras de-a lungul timpului atenția multor investitori, atât autohtoni cât și străini. Astfel, municipiul Sebeș este un centru economic în continuă dezvoltare, în care investițiile străine reprezintă o pondere foarte importantă.

Investițiile străine au venit atrase de infrastructură (intersecția a doua drumuri naționale de maximă importanță DN1București-Brasov-Sibiu-Cluj-Oradea și DN7 București-Pitești-Rm.Vâlcea-Sibiu-Deva-Timișoara, intersecția a doua tronsoane de autostradă (A1 și A10) imediat următoare Pitești-Sibiu-Deva-Timișoara-Arad și Sebeș-Turda-Oradea, proximitatea coridorului IV Pan-European pentru calea ferată, aeroporturi la Sibiu 50 km și Cluj 110 km), de muncitorii calificați și de facilitățile fiscale oferite de autoritățile locale. Printre ele, reducerea de aproape 10% la sută la plata taxelor către bugetul local. Mediul de afaceri al municipiului Sebeș a înregistrat o creștere de 11,88% din punctul de vedere al numărului total de firme în anul 2019 față de anul 2015. Indicatorul a atins valoarea de 1.432 întreprinderi totale la nivelul anului 2019.



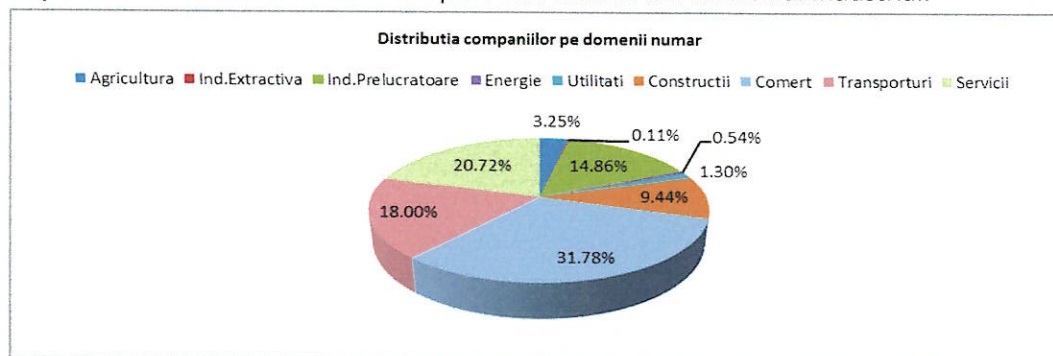
UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Sintetizând la nivelul principalelor sectoare și ramuri economice, ramura cea mai bine reprezentată este comerțul (31,78% dintre companiile active), urmată de ramura serviciilor (20,72%). Însă, deși după numărul de agenți economici, ponderea cea mai mare o are comerțul, după cifra de afaceri cel mai mare aport îl au firmele din domeniul industrial.



Dacă numărul real de firme este preponderent mai mare în sectoarele de comerț (31,78%), servicii (20,72%) și transporturi (18%), situația este total diferită în funcție de sectoarele care au cea mai mare contribuție la cifra de afaceri globală realizată de mediul economic din Sebeș.

Tipologia întreprinderilor și structura mediului de afaceri din Sebeș după număr întreprinderi, cifră de afaceri și număr angajați – 2019

	% număr firme	% cifra de afaceri	% număr angajați
Microîntreprinderi (0-9 angajați)	86,95%	6,08%	18,68%
Întreprinderi mici (10-49 angajați)	10,70%	7,22%	24,18%
Întreprinderi mijlocii (50-249 angajați)	1,85%	5,10%	20,17%
Întreprinderi mari (250 angajați și peste)	0,50%	81,60%	36,98%

Sursa: Prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de www.listafirme.ro

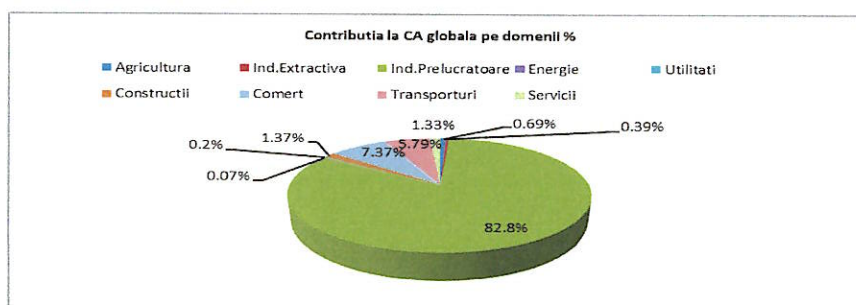
La realizarea acestei cifre de afaceri, cea mai mare contribuție o are sectorul industrial (producție industrială), reprezentată de doar 137 de firme din totalul de 923 active, dar care generează 82,8% din cifra de afaceri globală, fiind apoi urmată de comerț (7,37%) și transporturi (5,79%).



UNIUNEA EUROPEANĂ

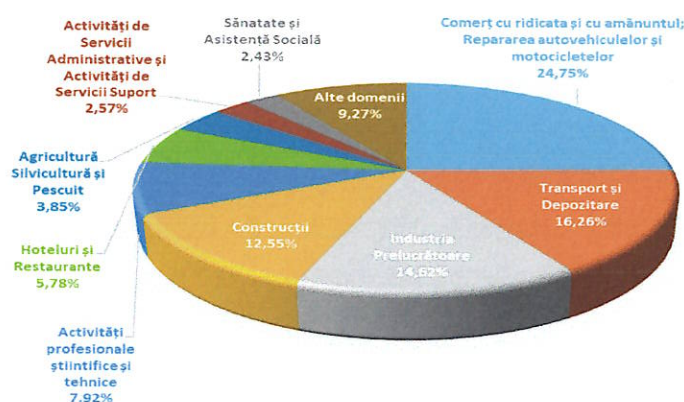


GUVERNUL ROMÂNIEI



Industria prelucrătoare (producție industrială) este destul de variată, acoperind aproape toate segmentele de activitate, pornind de la prelucrarea lemnului și industria mobilei și continuând cu industria pielăriei și a ciorapilor, toate acestea fiind ramuri cu tradiție pe plan local.

Distribuția numărului de angajați pe domenii de activitate, în ZUF Sebeș, 2019



Dintre aceștia, cele mai mari ponderi în funcție de numărul de angajați le dețin industria lemnului (42,33%), industria ușoară – textile, pielărie, încălțăminte (21,61%) și industria alimentară cu 9,03% din totalul angajaților din sector. La nivelul întregului municipiu, cele trei domenii reprezintă: industria lemnului (25,56%), industria ușoară – textile, pielărie, încălțăminte (13,05%) și industria alimentară (5,45%), adică 44,06% din totalul angajaților în mediul privat din Sebeș, cu alte cuvinte aproape jumătate din angajații din mediul privat activează în aceste trei ramuri industriale.



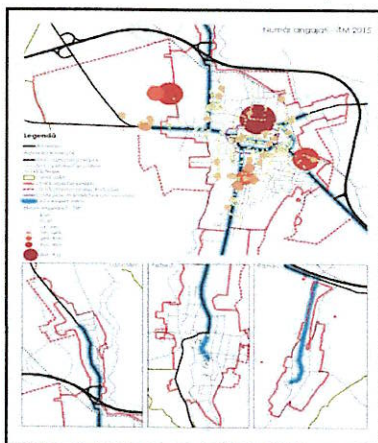
UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Un alt aspect relevant îl reprezintă ponderile destul de mari ale unor companii în asigurarea locurilor de munca. Acest fapt denota o vulnerabilitate pe termen lung a municipiului în ceea ce privește echilibrul forței de munca, în contextul în care, în scenariul negativ, una din primele 10 companii își încetează activitatea. Închiderea uneia dintre primele 10 companii angajatoare în Sebeș ar putea conduce la o creștere a șomajului cu 2-3%.



Dezechilibrul în ceea ce privește locurile de munca și dependența mediului economic de anumiți agenți economici și anumite investiții este exprimat și mai clar de următoarea situație, prezentată în tabelul de mai sus:

5 companii realizează aproape 75% din toată cifra de afaceri realizată la nivelul municipiului și dețin în același timp 30% din locurile de munca.

Analiza economiei locale a Municipiului Sebeș, pe sectoare și ramuri economice, s-a realizat pe baza informațiilor obținute de la Primăria Municipiului, de la Oficiul Registrului Comerțului Alba și din surse publice.

În ceea ce privește localizarea angajaților și astfel a locurilor de muncă, putem constata o concentrare a acestora în zona industrială de vest (DN1-DN7) și în sud spre Petrești (DN67C). Companiile cu 21-50 de angajați se grupează preponderent în zona centrală, în apropierea cartierului Kogălniceanu și în lungul DJ106K (nord-estul orașului). Companiile cu mai puțin de 20 de angajați se grupează în aceleași zone (exceptând DJ106K).

1.7 Instituții locale și servicii publice

- *maximum 1,5 pagini*

Educație. În ceea ce privește învățământul preșcolar, în Municipiul Sebeș se găsesc 12 unități de învățământ pentru preșcolari care se împart în grădinițe de stat cu program normal (7), grădinițe de stat cu program prelungit (4) și 1 grădiniță privată. Astfel, fiecare unitate găzduiește o rată de aproximativ 15 elevi/educator, prin urmare situația este ceva mai bună decât cea națională unde raportul elevi/profesor în cadrul învățământului preșcolar este 17.

Învățământul primar și gimnazial, inclusiv cel special, înregistrează cel mai mare raport elevi/profesor din întregul sistem de învățământ din Municipiul Sebeș, prin urmare, la fiecare profesor revin aproximativ 23 de elevi. În total se găsesc 6 unități școlare cărora le revin aproximativ 174 de cadre didactice și 2701 de copii.

În Municipiul Sebeș activează 4 licee, cu o populație școlară totală de 1568 elevi și un raport de 15 elevi/profesor, medie aproximativ egală cu cea națională.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Sănătate. Printre facilitățile publice de sănătate din Municipiul Sebeș se numără, pe lângă singurul spital, Spitalul Municipal Sebeș, 19 cabinete medicale individuale publice, 2 cabinete medicale individuale private și 11 farmacii/puncte farmaceutice private și unul public.

Spitalul Municipal Sebeș are 231 de paturi spitalizare continuă și alte 15 paturi spitalizare de zi și 8 paturi însoțitori, asigurând servicii medicale pentru orașul Sebeș și un număr de 15 comune.

Serviciile medicale sunt asigurate de o echipă ce reunește peste 263 de angajați, dintre care 56 sunt medici cu specializare în toate ramurile medicale de bază.

Asistență Socială. Direcția Generală de Asistență Socială, Medicală și Comunitară Sebeș este subordonată Consiliului Local și Primarului Municipiului Sebeș conform organigramei aprobate de Consiliul Local și are, la nivel local, rolul de a identifica și de a soluționa problemele sociale ale comunității din domeniile: protecția copilului, a familiei, a persoanelor singure, a persoanelor vârstnice, a persoanelor cu handicap și a oricăror persoane aflate în nevoie.

Centrului de Zi pentru Persoane Vârstnice Sebeș. În prezent la Centrul de Zi pentru Persoane Vârstnice Sebeș sunt înscriși 150 de beneficiari.

Centrul de Îngrijire la domiciliu pentru Persoane Vârstnice. În prezent beneficiază de servicii de îngrijire la domiciliu un număr de 30 de beneficiari.

Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș. În prezent beneficiază de servicii de îngrijire la domiciliu un număr de 39 de beneficiari.

Compartiment Pregătire și Servire masă - cantină Socială. În prezent beneficiază de serviciile Cantinei Sociale un număr de 20 persoane. Centrul de Zi pentru persoanele cu Dezabilități. Capacitatea maximă a centrului este de 20 locuri – 10 copii și 10 adulți.

Locuri de joacă, locuri de parcare, parcuri, facilități sportive, de agrement și similare, timp liber. Municipiul Sebeș este caracterizat printr-o varietate ridicată de spații publice verzi, reprezentative la nivelul municipiului, grădini de dimensiuni mari (Parcul Arini) sau medii (Piața Libertății, parcul Tineretului, Parcul Primăriei împreună cu zona centrului istoric, Parcul Zăvoi din Petrești). Aceste parcuri reprezintă areale de atracție la nivelul municipiului, fiind utilizate pentru activități de recreere de către locuitori sau turiști. În vecinătatea vestică parcului Arini se află râul Sebeș, un element de cadru natural major, care traversează întreaga localitate pe direcția nord-sud. Zonele de locuire sunt deservite de scuaruri care înglobează și locuri de joacă pentru copii. Principalul spațiu public amplu ca suprafață este Parcul Primăriei împreună cu zona Centrului istoric, care este amenajat și bine deservit de dotări de utilitate publică, specifice zonei.

Municipiul Sebeș dispune de numeroase monumente incluse în Lista Monumentelor Istorice avizate de Ministerul Culturii, care sporesc atractivitatea localității și relevă potențialul de dezvoltare turistică al zonei. (Incinta fortificată a orașului, Turnul semicircular, Turnul octogonal, Turnul cizmarilor, etc.)



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Transport public. Serviciile de transport public din Municipiul Sebeș și din localitățile aparținătoare sunt operate de către S.C. Livio Dario S.R.L., societate care efectuează transport public de persoane în baza câștigării licitației demarate de Primăria Municipiului Sebeș pentru delegarea serviciului. Există contract de atribuire în gestiune delegată a serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate în municipiul Sebeș, dar care nu atinge străzile cuprinse zonele marginalizate din Sebeș.

1.8 Organizații ale societății civile

- *maximum 1,5 pagini*

Din cauza spațiului maxim limitat ne referim la cele mai importante organizațiile și asociațiile implicate în asigurarea serviciilor de asistență socială, dintre care se remarcă:

Asociația Filantropia Ortodoxă – Așezământul social „Sfântul Gheorghe” Sebeș.

Așezământul social „Sfântul Gheorghe” din Sebeș funcționează în cadrul rețelei Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Filiala Sebeș cu șase module sociale acreditate pentru 120 de beneficiari respectiv: casă de tip familial, centru educațional, serviciu socio-medical de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice și a celor cu handicap, cantină socială și un atelier protejat pentru persoane cu handicap. În cadrul casei de tip familial sunt ocrotiți în prezent 14 copii cu vârsta cuprinsă între 5 și 17 ani, aflați în dificultate, oferindu-li-se următoarele tipuri de servicii: Servicii de găzduire, servicii de îngrijire (hrană și igienizare), servicii educative (educație informală extracurriculară, dezvoltarea deprinderilor de viață și sprijin în efectuarea temelor), orientare școlară și profesională, servicii de consiliere socială a copilului și a familiei, servicii de consiliere psihologică și informare, medierea relației dintre copii și membrii familiei acestora, reprezentare și mediere în relația cu autoritățile statului. Centrul are surse de finanțare proprii și beneficiază de sponsorizări, fiind implicat activ în parteneriate cu autoritățile locale.

Centrul educațional are ca scop prevenirea abandonului școlar și familial pentru 25 de copii din municipiul Sebeș, care provin din familii defavorizate, dezorganizate sau monoparentale, precum și din familii cu venituri reduse și nivel educațional scăzut.

Centrul Educațional a fost lansat prin intermediul proiectului „Rețea interregională de centre educaționale” derulat de Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia și cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 iar activitatea centrului este coordonată de părintele Gheorghe Marin.

Grupul pentru inițiative, studii și analize sociale Sebeș, înființată în octombrie 2003 are drept scop integrarea socială și europeană a comunității locale, cu predilecție tineri.

Este afiliată Federației Române de Turism Sportiv iar proiectele desfășurate de către respectiva au ca grup țintă copii, elevii, studenții, tinerii cu handicap, minoritățile cu nivel de trai scăzut și întreprinzători cu performanțe excepționale.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



La momentul actual, **Grupul pentru inițiative, studii și analize sociale Sebeș** a fost partener în proiectul " Creșterea oportunităților de ocupare pentru zonele rurale din regiunile Nord-Vest, Centru și Vest-CoRURAL", finanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 cu o sumă de 3.154.646,46 Lei, având drept obiective specifice următoarele:

- facilitarea integrării durabile pe piața muncii pentru 300 de persoane inactive, șomeri sau persoane ocupate în agricultura de subsistență din zonele rurale, foste industrializate, din regiunile Nord-Vest, Vest și Centru în vederea creșterii accesului la ocupare în activități non-agricole.
- creșterea oportunităților de ocupare pentru minimum 280 persoane din grupul țintă din zonele rurale, foste industrializate, din regiunile Nord-Vest, Vest și Centru.

În municipiul Sebeș funcționează, sub egida **Asociației Diakoniewerk International, Centrul de Consiliere Socială și Îngrijire la Domiciliu**. Asociația are ca scop promovarea asistenței sociale, de caritate și de întraajutorare a semenilor în spiritul creștin, asistarea și reabilitarea persoanelor cu dezabilități, protecția și includerea lor în societate.

Diakoniewerk International activează de 10 ani în municipiul Sebeș și își desfășoară activitatea în acordarea de servicii de asistență socială specializate pe persoanele cu dezabilități. Experiența acumulată în Centrul Ocupațional pentru persoanele cu dezabilități din Sibiu, precum și în consilierea familiilor care au persoane cu dezabilități în îngrijire.

- **Asociația Pensionarilor din Sebeș** - a fost înființată în anul 2013 și este o organizație de drept privat cu personalitate juridică, autonomă, cu caracter nepatrimonial și are drept scop apărarea drepturilor și promovarea intereselor economice, sociale, culturale și sportive ale pensionarilor, precum și reprezentarea membrilor săi în raport cu instituțiile administrației publice locale.

Asociația reunește, pe baza liberului consimțământ, pensionari din toate sistemele de pensii, indiferent de naționalitate, sex, vârstă, convingeri religioase și promovează principiile democrației, se pronunță pentru respectarea și apărarea drepturilor și libertăților cetățenești și militează pentru asigurarea solidarității pensionarilor și între generații.

Printre obiectivele asociației regăsim : Apărarea demnității în societate a pensionarilor și creșterea calității vieții lor; Organizarea de activități cultural-recreative și sportive pentru pensionari și familiile acestora. Pe parcursul anilor de activitate asociația s-a implicat în organizarea unor activități de sprijinire materială și morală a membrilor pensionari care s-au confruntat cu situații dificile

- **Asociația Grupul de Acțiune Locală Sebeș** constituită în anul 2017 are o importantă activitate de sprijinire a cazurilor sociale și medicale diferite și sprijină prin intermediul strategiei locale mobilizarea de fonduri destinate activităților sociale și educaționale din teritoriul SDL astfel încât să ridice nivelul de calitate al vieții cetățenilor.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

- maximum 1,5 pagini

Municipiul Sebeș și membrii fondatori, respectiv Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș și Asociația GISAS, dețin experiență în elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană.

Municipiul Sebeș a implementat proiectul *Dezvoltarea economiei sociale prin înființarea și dezvoltarea de întreprinderi sociale – Șansă, Evoluție, Stabilitate*, proiect cu o valoare totală de 5.004.679,00 lei, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Municipiul Sebeș a implementat proiectul în calitate de lider de parteneriat, alături de 2 parteneri entități private: Fundația Doctrina, Florești, jud. Cluj și Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș. Activitățile proiectului au vizat înființarea și dezvoltarea a 7 întreprinderi sociale prin dezvoltarea parteneriatului public-privat și implicarea persoanelor din grupul tinta în activități ce să contribuie la creșterea comunităților locale din punct de vedere economic și social. Principalele activități ale proiectului au fost: identificarea și selecția grupului tinta, dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională - cursuri de formare pentru personalul SES, inclusiv persoanele din grupurile vulnerabile, înființarea și susținerea a 7 structuri de economie socială care să devină generatoare de locuri de muncă, organizarea unui eveniment TransEcoSocial – conferință și expoziție cu vânzare produse ale SES-urilor din Transilvania, schimb de bune practici în domeniul incluziunii sociale și economiei sociale. În prezent, proiectul este finalizat, de rezultatele acestuia beneficiind un număr de 101 persoane, din care 25 de persoane din familii monoparentale, 16 persoane cu dizabilități, 13 femei din rândul familiilor cu peste 2 copii, 35 persoane de etnie romă, 7 manageri de întreprinderi sociale, 5 persoane peste 18 ani care au părăsit sistemul instituțional pentru protecția copilului. Proiect cu conexiune cu Intervenția din SDL 4.1.2 Intervenții complementare pentru ocupare și antreprenoriat (ucenicie, stagii de practică, subvenționarea locurilor de muncă, antreprenoriat).

În perioada 2017 – 2023 Municipiul Sebeș a implementat și implementează 17 proiecte cu finanțare europeană prin intermediul diverselor programe : POR 2014-2020, POIM 2014-2020, POCU 2014-2020, POCA 2014-2020 la care se adaugă 9 proiecte cu finanțare nerambursabilă europeană prin PNRR.

Asociația Grupul de Acțiune Locală Sebeș implementează proiectul "Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Sebeș", cod SMIS având ca obiect punerea în practică a SDL Sebeș 2018-2023.

Din anul 2010 până în anul 2014 Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș a fost implicată în proiectul Rețea Interregională de Centre Educaționale, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Domeniul Major de Intervenție 2.2 - Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii, proiect care



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



a avut ca și obiectiv general prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și menținerea în sistemul de educație a 500 de elevi din regiunile Centru și Vest prin crearea unei rețele de centre educaționale. Centrul Educațional Sf. Gheorghe din Sebeș a avut ca și beneficiari un număr de 25 de copii, mare parte din aceștia rămânând beneficiari ai Centrului de Zi și după încheierea proiectului. Proiect cu conexiune cu Intervenția din SDL Sebeș 5.1.2 Creșterea accesului și participării la educația timpurie și învățământul primar și secundar precum și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate.

Din aprilie 2015, Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș a fost partener alături de Municipiul Sebeș în proiectul *Dezvoltarea economiei sociale prin înființarea și dezvoltarea de întreprinderi sociale – Șansă, Evoluție, Stabilitate*, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. În urma implementării proiectului, partenerul a înființat o întreprindere cu secțiile patiserie, brutărie și cofetărie având ca angajați 8 persoane aparținând grupurilor vulnerabile. Cu ajutorul profitului realizat la magazinul de desfacere, Asociația întreține serviciile pe care le deține și se ocupă de buna îngrijire a beneficiarilor asociației.

Grupul pentru inițiative, studii și analize sociale Sebeș este partener în proiectul "Creșterea oportunităților de ocupare pentru zonele rurale din regiunile Nord-Vest, Centru și Vest-CoRURAL", finanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 cu o sumă de 3.154.646,46 Lei, având drept obiective specifice următoarele:

- facilitarea integrării durabile pe piața muncii pentru 300 de persoane inactive, șomeri sau persoane ocupate în agricultura de subsistență din zonele rurale, foste industrializate, din regiunile Nord-Vest, Vest și Centru în vederea creșterii accesului la ocupare în activități non-agricole.
- creșterea oportunităților de ocupare pentru minimum 280 persoane din grupul țintă din zonele rurale, foste industrializate, din regiunile Nord-Vest, Vest și Centru. Proiect cu conexiune cu Intervenția din SDL 4.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii

Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

Acest capitol este dedicat prezentării detaliate a teritoriului SDL, împreună cu toate zonele distincte pe care le cuprinde (zone urbane marginalizate și zona urbană funcțională aferentă). Teritoriul SDL va fi prezentat sintetic în subcapitolul 2.1., prin situarea acestuia în contextul în care se află și identificarea zonelor urbane marginalizate (ZUM) pe care le cuprinde, alături de caracteristicile geografice, de mediu, patrimoniu arhitectural și cultural. În subcapitolele următoare (2.2 – 2.6.), în cadrul teritoriului SDL se vor identifica zonele distincte vizate pentru



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



intervenții DLRC, inclusiv ZUM (pe baza Studiului de referință) și se vor oferi informații specifice despre fiecare zonă/ comunitate inclusă în teritoriul SDL privind *caracteristicile demografice, de ocupare, de protecție socială, de locuire și acces la utilități, la instituții și servicii publice, prezența și distribuția persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, problemele specifice și nevoile fiecărei zone/comunități (analiza diagnostic), precum și intervențiile desfășurate până în prezent de diferiți actori locali, naționali sau internaționali*. Toate aceste elemente vor permite demonstrarea coerenței teritoriale și a omogenității sau interdependenței economice și sociale.

Teritoriul SDL trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe:

► **a. cerințe privind dimensiunea teritoriului vizat**

- ❖ să aparțină unui oraș/ municipiu cu peste 20.000 locuitori;

► **b. cerințe privind coerența specifică DLRC**

- ❖ să vizeze zone urbane coerente din punct de vedere economic, social și fizic, prin coerență înțelegându-se *“funcționalitatea”* acestora în sensul susținerii obiectivelor strategiei.

Conform terminologiei utilizate în PIDS, **comunitatea marginalizată se referă la populația în risc de sărăcie sau excluziune socială dintr-un teritoriu vizat de intervențiile DLRC (denumit și teritoriul SDL) ce acoperă una sau mai multe zone urbane marginalizate (ZUM) împreună cu zona urbană funcțională din care acestea fac parte**. Teritoriul SDL poate varia, ca formă și delimitare, întinzându-se până la limitele unui oraș mai mare.

Prin **zona urbană funcțională aferentă** se înțelege zona existentă în jurul/ în proximitatea ZUM vizate de SDL, având un caracter unitar și funcțional din punct de vedere social, economic, demografic etc.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

În acest subcapitol este prezentat sintetic teritoriul SDL selectat pentru intervenția DLRC.

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

- maximum 1 pagină

Prin Decizia nr. 2/25.10.2023 Consiliul Director al GAL Sebeș a hotărât delimitarea exactă a teritoriului SDL și a aprobat Planul cu delimitarea teritoriului Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a municipiului Sebeș, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL, validarea și declararea Zonelor Urbane Marginalizate (ZUM) din teritoriu în baza Atlasului zonelor marginalizate din România și Studiului de referință.

Teritoriul SDL a fost delimitat pe baza prevederilor Planului Urbanistic General (PUG), cuprinde două zone urbane marginalizate ZUM în baza Studiului de referință și Atlasului zonelor marginalizate din România (pt ZUM 1) iar alături de zona urbană funcțională aferentă prezintă caracteristici de coerență și continuitate teritorială.

Teritoriul SDL este compus din străzile din zona ZUM 1 Cartierul romilor : Alunelului, Aurel Vlaicu, Câmpului, Oituz, Orizontului, Răchitei, Zori Noi, Izvorului, Luncii, Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Lungă (cu extensia lor numită "Fără Nume" întrucât este vorba de locuințe construite în afara cadrului legal pe teren care nu aparține unei anumite străzi) o zonă compactă cu 1391 de locuitori, în majoritate romi (cu mențiunea că nu toți s-au declarat romi la recensământ însă la sondajul din cadrul Studiului de referință al prezentului proiect răspunsurile au fost mult mai aproape de realitate).

Zona urbană marginalizată 2 cu 341 de locuitori este constituită din Colonia Petrești de pe strada Valea Sebeșului, o zonă de foste cămine muncitorești construite în perioada comunistă pentru muncitorii care lucrau la construcțiile hidrotehnice de pe Valea Sebeșului.

Pe lângă zona marginalizată teritoriul SDL conține o zonă funcțională compusă din străzi dezavantajate (conform Studiului de referință, Recensământului 2011 și Atlasului zonelor marginalizate din România – Anexa): Ion Creangă, Călărași, Mircea Cel Mare, Alunului, Doinei, Horea, Moșilor, Sava Henția, Tudor Vladimirescu, Brândușelor, Lemnarilor, Ogorului, Pădurenilor, Speranței, 1 Mai, Decebal, Mesteacănului, Valea Sebeșului, 8 Martie, Mihai Viteazu, Unirii, Zorilor, Dobrogeanu Gherea, Molidului, Bisericii, Crișan, Mihai Eminescu, Șurianu, Zăvoiului, Beiweg, Energiei, Mică, Zambilelor, Industriilor, Păcii, Progresului, Rozelor și Simion Bărnuțiu.

De asemenea, teritoriul SDL conține și un grup de străzi nedezavantajate.

Așadar totalitatea străzilor incluse în teritoriul SDL este următoarea: din localitatea Sebeș - MIHAIL KOGĂLNICEANU, ȘTEFAN CEL MARE, SPICULUI, MUREȘULUI, CIOCÂRLIEI, AVIATOR OLTEANU, DECEBAL, DOROBANȚI, 1907, PIEȚII, PIAȚA DACIA, 24 IANUARIE, 8 APRILIE, 8 MARTIE, 9 MAI, ALEEA PAUL TOMIȚĂ, ALUNELULUI, ALUNULUI, APUSENI, ARDEALUL, ARINI-strada, ARINI-parc,



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



ARMONIEI, AUGUSTIN BENA, AUREL VLAICU, BISTREI, BRÂNDUȘELOR, BUCEGI, BUJORULUI, CAMELIEI, CĂLĂRAȘI, CĂLUGĂRENI, CÂMPULUI, CÂNTARULUI, CIBANULUI, CINDREL, CLOȘCA, CRÂNGULUI, CRINULUI, DEPOZITELOR, DOINEI, DORIN PAVEL, DRUMUL SIBIULUI, FÂNTĂNELE, FÂNTÂNA DE AUR, G. SCHWEIGHOFER, GEORGE COȘBUC, GEORGE TOPÂRCEANU, HOREA, IASMINULUI, IEZERULUI, ION CREANGĂ, ION LUCA CARAGIALE, IZVORULUI, LIBERTĂȚII, LEMNARILOR, LUCIAN BLAGA, LUNCII, LUNCILE PRIGOANEI, LUNGĂ, MACULUI, MIHAI EMINESCU, MIHAI SADOVEANU, MIHAI VITEAZUL, MIRAȘULUI, MIRCEA CEL MARE, MIORIȚA, MORII, NICOLAE IORGA, OAȘA, OGORULUI, OITUZ, ORIZONTULUI, PARÂNGULUI, PATRIA, PĂDURENILOR, PENEȘ CURCANU, PIEȚII, PRIMĂRIEI, PLOPIOR, PLATANULUI, PRIMĂVERII, RADU STANCA, RĂCHITEI, RÂULUI, RODNEI, SALCÂMULUI, SAVA HENȚIA, SĂLANE, SPERANȚEI, SPITALULUI, STEJARULUI, STICLARILOR, ȘURIANU, TÂMPLARILOR, TEILOR, TINERETULUI, TIPOGRAFIOR, TOPORAȘILOR, TRAIAN, TRANDAFIRILOR, TRANSILVANIA, TUDOR VLADIMIRESCU, ULMULUI, UNIRII, VALEA FRUMOASEI, VIITORULUI, VIȘINULUI, ZAMBILELOR, ZĂVOI, ZORI NOI, ALEEA LAC - cartier, ALEEA PARC - cartier, VALEA FRUMOASEI - cartier. Din localitatea aparținătoare Petrești - 24 IANUARIE, 8 MARTIE, 1 MAI, ALUNEI, ARȚARULUI, ALEEA ZORILOR, BARAJULUI, BEIWERG, BRADULUI, BISERICII, CAISULUI, CARPENULUI, CASTANULUI, CIREȘULUI, CRIȘAN, CRIZANTEMELOR, CÂMPULUI, CETĂȚII, DECEBAL, DIGULUI, DOBROGEANU GHEREA, DUMBRAVA, ENERGIEI, FAGULUI, GAROAFELOR, GLADIOLELOR, GORUNULUI, GRĂDINILOR, GUTUIULUI, GHEORGHE ȘINCAI, HOTARULUI, IASOMIEI, INDUSTRIILOR, LALELELOR, LILIAULUI, LIVIU REBREANU, LIVEZII, MAGNOLIEI, MĂRULUI, MIHAI VITEAZU, MIHAI EMINESCU, MICĂ, MIGDALULUI, MESTEACĂNULUI, MOLIDULUI, NUCULUI, OITUZ, OCTAVIAN GOGA, PARCULUI, PALTINULUI, PĂCII, PETUNIEI, PIERȘICULUI, PROGRESULUI, ROZELOR, SÂNZIENELOR, SĂSEASCĂ, SIMION BĂMUȚIU, SCURTĂ, ȘURIANU, UNIRII, VALEA SEBEȘULUI, ZAMBILELOR, ZĂVOIULUI, ZORILOR.

Populația totală a teritoriului SDL este de 18905 locuitori.

În cadrul teritoriului SDL sunt delimitate perimetrele care corespund zonelor cu caracter distinct, respectiv zonele urbane marginalizate (ZUM) și zona funcțională (vezi ANEXA 2).

În teritoriul SDL se regăsesc și zone dezavantajate identificate în baza Studiului de referință și cuprinse în Atlasul zonelor marginalizate din România - Anexei Lista ZUM din orașele/municipiile 20.000+ din România – str. Mihail Kogălniceanu.

Alături de străzile dezavantajate în cadrul zonei funcționale regăsim și o zonă nedezavantajată care a fost introdusă în teritoriul SDL pentru că reprezintă sediul funcțiunilor de bază pentru locuitorii zonei marginalizate (administrație publică, servicii sociale, servicii educaționale, servicii de sănătate, zone comerciale) și căile de acces către aceste servicii.

În acest context introducerea zonelor nedezavantajate în teritoriul SDL este pe deplin justificată, numai astfel putându-se delimita o zonă compactă care să acopere întreg spectrul nevoilor locuitorilor zonei marginalizate.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului SDL și fotografii relevante din zonele cuprinse.

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

- maximum 0,5 pagină

Zona marginalizată 1 conținând populație romă a municipiului Sebeș cunoscută sub numele de *Cartierul romilor* este delimitată de străzile Alunelului, Aurel Vlaicu, Câmpului, Oituz, Orizontului, Răchitei, Zori Noi, Izvorului, Luncii, Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Lungă. Din punct de vedere geografic se află în zona de sud-est a municipiului, la sud de artera principală de circulație spre Sibiu (drum DN7-E81) până la marginea locuită a acestuia. Zona se prezintă compact și omogen fiind o zonă de case aflate în majoritate în stare precară. Casele sunt înghesuite, construite haotic, fără o delimitare clară a proprietății, aglomerate, iar spațiul de locuit este insuficient, raportat la numărul de membri care îl folosesc.

Istoricul zonei - Primele familii de etnie romă se află în această locație încă din anul 1915, treptat, odată cu dezvoltarea economico-industrială a orașului Sebeș, când s-a constatat o migrație a populației de etnie romă spre Sebeș din zonele Apold, Miercurea, Săliște, zone limitrofe ale Sibiului. Odată cu trecerea timpului, aceste familii au devenit tot mai numeroase, prin numărul mare de copii, respectiv 5-6 copii în fiecare familie. În majoritate, locuiesc tineri, familii formate devreme, cu mulți copii, împreună cu vârstnici. Zona se extinde în continuare prin stabilirea aici a altor persoane de etnie romă din alte zone ale județului.

Starea locuințelor: Majoritatea sunt construcții din cărămidă care necesită consolidare și reparații, izolare. Foarte puține locuințe din extremitatea de la marginea câmpului sunt improvizate din placaje, cartoane, folii plastic. Multe acoperișuri sunt deteriorate, există uși și geamuri rupte, sparte, acoperite cu cartoane. Unele gospodării nu au înprejmuită locuința, gardurile lipsesc sau sunt rupte și fără susținere. Acolo lipsesc total grupurile sanitare în locuințe, baie proprie, bucătărie iar unele locuințe sunt formate dintr-o singură cameră care îndeplinește toate nevoile familiei.

Zona urbană marginalizată 2 cu 341 de locuitori este constituită din Colonia Petrești de pe strada Valea Frumoasei, o zonă de foste cămine muncitorești construite în perioada comunistă pentru muncitorii care lucrau la construcțiile hidrotehnice de pe Valea Sebeșului. Construcțiile de tip bloc de nefamiliști sunt în majoritate în stare precară iar locuințele sunt suprapopulate.

Zona funcțională cuprinde zone dezavantajate – str. Mihail Kogălniceanu și din cartierul Petrești (ex. blocul Nato) și din alte zone ale municipiului și o zonă nedezavantajată care a fost introdusă în teritoriul SDL pentru că reprezintă sediul funcțiunilor de bază pentru locuitorii zonei marginalizate (administrație publică, servicii sociale, servicii educaționale, servicii de sănătate,



UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

zone comerciale) și căile de acces către aceste servicii (vezi ANEXA 2).

2.1.3 Patrimoniul natural

- maximum 0,5 pagină

Municipiul Sebeș este traversat de râul Sebeș iar cea mai importantă zonă de agrement este Parcul Arini. La Sebeș se află în elaborare Planul de calitate a aerului care va cuprinde măsuri pentru

În ceea ce privește acumularea emisiilor de pulberi (PM10) din diferite surse, aceasta are cauze multiple dintre care unele sunt prezente pe tot parcursul anului – cum sunt activitățile industriale, traficul sau lucrări de construcții, iar altele sunt caracteristice perioadei de toamnă-iarnă, respectiv arderea combustibililor solizi pentru încălzirea locuințelor sau activitățile agricole specifice perioadei de toamnă. De asemenea, o contribuție majoră la creșterea concentrației de pulberi în suspensie (PM10) o au și condițiile meteorologice cum sunt ceața sau calmul atmosferic, care îngreunează dispersia poluanților în atmosferă.

Zona urbană marginalizată 1 Cartierul Romilor este străbătută de o linie de cale ferată dezafectată, iar la marginea zonei, în partea de **vest** a cartierului se află o zonă deschisă, un câmp, pe care locuitorii din cartier îl folosesc drept groapă de gunoi și loc de păscut animalele - focar de infecție). Cartierul nu este despărțit de restul orașului de nicio barieră naturală. Zona urbană marginalizată 1 Sebeș este foarte ușor de identificat și datorită stării străzilor: majoritatea sunt neasfaltate (90 %), gropi, noroi și șanțuri de evacuare lipsă. Zona urbană marginalizată 2 Colonia Petrești este despărțită de teritoriul înconjurător de către Râul Sebeș singura cale de acces fiind strada Valea Sebeșului.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

- maximum 0,5 pagină

Municipiul Sebeș dispune de numeroase **monumente incluse în Lista Monumentelor Istorice** avizate de Ministerul Culturii, care sporesc atractivitatea localității și relevă potențialul de dezvoltare turistică al zonei. În continuare enumerăm câteva din monumentele, siturile arheologice, istorice și de arhitectură cuprinse în Lista Monumentelor Istorice: Incinta fortificată a orașului, Poarta de Nord a Cetății, Turnul semicircular, Turnul octogonal, Turnul cizmarilor, Turnul croitorilor, Poșta veche, Școala Generală 2, Primăria Municipiului, Biserica evanghelică, Capela cimiterială, Biserica „Învierea Domnului”, Mănăstirea romano-catolică „Sf. Bartolomeu”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, Ansamblul fostei biserici evanghelice (turn-clopotniță și incintă fortificată din sec. XIV-XVIII), Petrești, în cimitirul evanghelic, **Casa memorială L. Blaga** - Lancrăm, Așezare de epoca bronzului la „Râpa Roșie”, Situl arheologic de la Sebeș „Podul Pripocului”, Situl



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



arheologic de la Petrești „Groapa Galbenă”, Așezare romană la Răhău „Budirăul Ciobănelului”, Situl arheologic de la Răhău „Dealul Șipotelor”.

Municipiul Sebeș deține un patrimoniu considerabil de monumente istorice și obiective turistice și beneficiază de numeroase atracții turistice culturale (ce pot fi cuprinse în cadrul unor circuite mai ample de vizitare a obiectivelor similare din Transilvania), o bază de spații de cazare care să susțină în continuare dezvoltarea turismului, dar și activități industriale care să susțină turismul de business. Din păcate nu există în teritoriul SDL clădiri care să facă obiectul unor intervenții.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

- maximum 1 pagină

Scopul Studiului de Referință a fost acela de furniza date statistice care să fundamenteze *Analiza diagnostic a nevoilor și problemelor populației din zonele distincte*, inclusiv ZUM, din teritoriul SDL Sebeș pe care GAL vizează să le soluționeze: 1) descrierea în amănunte relevante a fiecărei zone distincte identificate în teritoriul SDL, cu privire la caracteristicile demografice și socio-economice; 2) identificarea și analiza nevoilor persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe raza teritoriului SDL și a fiecărei zone distincte incluse; 3) identificarea principalelor probleme cu care se confruntă populația din fiecare zonă distinctă a teritoriului SDL, sub aspectul problemelor legate de infrastructură și locuire, educație și statutul ocupațional al adulților, veniturile și cheltuielile gospodăriilor, educația copiilor, accesul la servicii (publice, sociale, medicale, medico-sociale etc.), organizarea și relațiile de la nivelul comunității, relațiile din afara comunității (cu comunitatea nemarginalizată, cu primăria, cu serviciile publice etc.).

Metodologia utilizată în Studiul de referință, una mixtă, cantitativ-calitativă, a fost construită astfel încât, conform cerințelor, datele utilizate în analiza teritoriului SDL să fie date solide (exacte), puse la dispoziție de entități relevante sau obținute prin realizarea unui studiu de fundamentare. Filozofia metodologiei aplicate a ținut cont de acoperirea descriptivă dar și explicativă a factorilor care pot determina o analiză exactă, corelată cu intervenția specifică pe care dorim să o realizăm. Intervenția specifică este menită să impacteze calitatea vieții persoanelor din arealul descris pe termen mediu și lung, intervenția fiind considerată în context un element strategic de dezvoltare comunitară.

În ancheta pe bază de chestionar standardizat au fost implicate 568 de persoane (capi de gospodării sau rude apropiate ale acestora) din zona funcțională și 196 din zonele urbane marginalizate (ZUM). A fost utilizată în context o procedură de eșantionare care să permită reprezentativitatea statistică. În cercetarea calitativă au fost realizate peste 17 interviuri semistructurate și 7 focus-grupuri. Pentru detalii metodologice și instrumente utilizate în



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



cercetare, a se vedea Anexa 5. Volumul foarte mare de date culese pe cele două coordonate metodologice (cantitativă și calitativă) a impus atașarea la Anexa 5 a trei documente de prezentare a acestora: Date din ancheta pe bază de chestionar standardizat, Raportul cercetării calitative și Date cu proveniență instituțională. Având în vedere spațiul limitat conform cerințelor Ghidului al diferitelor secțiuni ale prezentării studiului de referință, în cele ce urmează trimiterea la aceste anexe vor fi frecvente. Ordinea inserării datelor și trimiterilor la Anexe este conformă cu ordinea stabilită în Modelul Cadru al Strategiei la fiecare secțiune a studiului. Deoarece, așa cum se va vedea, datele prezentate sunt din zona funcțională și din ZUM-uri, vom face trimiteri la anexe numai atunci când spațiul nu ne va permite să prezentăm datele în prezentul document din cauza limitărilor de spațiu. În sensul abordării noastre a fost necesară acordarea unui spațiu mai larg zonelor urbane marginalizate (ZUM) pe care se cere să se pună accentul. Aceste zone au beneficiat și de o atenție aparte în cercetarea calitativă impunând spațiu de prezentare suplimentar față de teritoriul SDL sau zona funcțională. De asemenea vom face referiri și la o zonă săracă descoperită în zona funcțională, care a beneficiat și ea de o atenție deosebită. Datele prezentate vor face referire exclusiv la informațiile preluate direct din teren prin chestionare și nu se va proceda la extrapolări deoarece în zona funcțională există zone de sărăcie, unde s-a insistat pe preluarea unui număr mai mare de date, iar ZUM este de dimensiuni mari.

ANEXA 2: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă. – vezi ANEXA

ANEXA 3: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/ chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință. – vezi ANEXA

ANEXA 4: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință va fi anexată la SDL în format .XLSX (Excel). – vezi baza de date în format Excel inscripționată pe CD-ul atașat.

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

- maximum 2 pagini

Populația din municipiul Sebeș reprezintă 8,73% din totalul populației județului Alba, aceasta situându-se pe locul al doilea, după reședința de județ, Municipiul Alba Iulia. Populația municipiului Sebeș reprezintă 60,02% din populația Zonei Urbane Funcționale Sebeș, iar populația Zonei Urbane Funcționale Sebeș reprezintă, 14,55% din populația totală a județului Alba.

În 2020, municipiul Sebeș a avut o populație stabilă de 32.645 locuitori după domiciliu, ceea ce reprezintă o creștere cu 1,11% față de efectivul înregistrat în 2010 (32.287 locuitori). În același an, la nivelul populației zonei urbane funcționale populația era de 54.391 locuitori, cu 0,84% mai mult decât în 2010.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



În ceea ce privește criteriile cele mai pertinente, mai practice, mai măsurabile și mai utile pentru definirea diferitelor tipuri de comunități și a zonelor dezavantajate, în România sunt luate în calcul următoarele aspecte: (1) capitalul uman (adică educație, sănătate și comportament demografic), (2) ocuparea forței de muncă și (3) calitatea locuințelor; un criteriu secundar, se poate referi și la apartenență etnică, în special cea de rromă. Documentația folosită în cursul prezentei analize este reprezentată de, printre altele, Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, statistici ale Institutului Național de Statistică și a diferitelor autorități și instituții locale, cât și rezultatele studiului de referință.

Astfel, în municipiul Sebeș sunt declarate două zone urbane marginalizate Zona urbană marginalizată Cartierul Romilor (ZUM 1) și Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2), unde sunt mari deficite în aria celor trei indicatori examinați. Ambele zone marginalizate intră în categoria comunităților rome având în vedere proporția acestei etnii în totalul populației.

Zona urbană marginalizată Cartierul Romilor (ZUM 1) se suprapune integral pe unul dintre sectoarele de recensământ identificate ca fiind marginalizate în *Atlasul zonelor urbane marginalizate*, îndeplinindu-se astfel prima dintre condițiile impuse în Modelul Cadru al SDL. Având în vedere vechimea documentului menționat Studiul de referință a avut în vedere colectarea informațiilor care să verifice situația actuală din ZUM 1, având în vedere criteriile și indicatorii cheie utilizați în acest scop. Totodată a fost studiată în vederea validării zona marginalizată Colonia Petrești (ZUM 2). Situația actuală, comparativ cu pragurile minime, este prezentată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Indicatori cheie în ZUM: praguri minime și situația actuală

Criterii/ dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	ZUM 1	ZUM 2
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	33,31%	42,31%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	3,47%	5,77%
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	30,56%	40,38%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu	22,5%	38,89%	26,92%



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ			
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	45,14%	42,31%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	18,75%	19,23%

Se constată că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru declararea celor două zone (Cartierul Romilor și Colonia Petrești) ca zone urbane marginalizate.

ANEXA 5: Decizia GAL privind delimitarea teritoriului SDL și declararea ZUM selectate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate) – vezi ANEXA

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

În acest subcapitol sunt descrise în detaliu zonele distincte și ZUM ce au fost selectate pentru intervenții DLRC aflate pe teritoriul SDL, pe baza datelor din Studiul de referință.

2.3.1 Populația și caracteristicile demografice

- maximum 2 pagini

În toate cele trei zone analizate Zona urbană marginalizată Cartierul romilor (ZUM1), Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2) și Zona urbană funcțională (ZUF), o parte semnificativă a populației trăiește în risc de sărăcie și excluziune socială, în comunități cu nivel minim de solidaritate, și în deprimare materială severă. Veniturile populației sunt mici, situație cauzată și de intensitatea extrem de redusă a muncii (o parte semnificativă sunt fără ocupație: șomeri sau inactivi), rezidenții trăiesc în locuințe de proastă calitate, chiar improvizate, de multe ori în condiții legale incerte, în imobile neconectate la rețelele de utilități publice, în gospodării care sunt cel mai adesea supra-aglomerate și slab echipate. O parte semnificativă a locuitorilor, nu au acte de identitate (inclusiv copii fără certificate de naștere). Rata abandonului școlar este ridicată, cel mai probabil, factorul explicativ general fiind sărăcia, lipsa de interes și valorizarea școlii de către părinți sau, după caz, incidența căsătoriei premature ca element cultural. Este specifică prezența în familii a persoanelor cu dizabilități, cu dependențe severe, cu boli cronice sau



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



alte afecțiuni care le afectează activitățile zilnice. O altă caracteristică socială a zonelor analizate sunt persoanele vârstnice care au posibilități limitate și afecțiuni cronice și care trăiesc în mod solitar și nu beneficiază de niciun fel de sprijin.

În procente, situația rezumată mai sus, se prezintă astfel:

1. Zona urbană marginalizată Cartierul rromilor (ZUM1). Numărul de locuitori din ZUM 1 este estimat, pe baza datelor de la recensământul din 2021, la 1391 persoane și un număr de 386 de gospodării. În urma cercetării efectuate proporțiile sunt următoarele: 52,78% bărbați și 47,92% femei. Ponderea populației rome este estimată la 78%. În ceea ce privește capitalul uman al Zonei urbane ZUM 1, datele sunt următoarele: Ponderea populației de 15-64 de ani care a absolvit maximum 8 clase (gimnaziu) este de 33,31%, Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice 3,47%, iar Procentul copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală este de 30,56%.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2). Numărul de locuitori din ZUM 2 este estimat, pe baza datelor de la recensământul din 2011, la 341 și un număr de 96 de gospodării. În urma cercetării efectuate proporțiile sunt următoarele: 51,92% bărbați și 48,08% femei. Ponderea populației rome este estimată la 92%. În ceea ce privește capitalul uman al Zonei urbane ZUM 2, datele sunt următoarele: Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maximum 8 clase (gimnaziu) este de 42,31%, Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice 5,77%, iar Procentul copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală este de 40,38%.

3. Zona urbană funcțională (ZUF). Numărul de locuitori din zona funcțională este de 4472, pe baza datelor de la recensământul din 2011. Din datele colectate, 48,24% sunt bărbați și 50,35% sunt femei. Ponderea populației rome este estimată la 37,50%. În legătură cu structura populației pe vârste, pe baza datelor culese din studiul de referință s-au estimat aceste ponderi în zona urbană funcțională: Ponderea populației rome este estimată la 92%. În ceea ce privește capitalul uman al Zonei urbane funcționale, datele sunt următoarele: Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maximum 8 clase (gimnaziu) este de 19,72%, Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice 2,29%, iar Procentul copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală este de 27,11%.

Total teritoriu SDL

Numărul de locuitori cuprinși în SDL este de 18905, cuprinzând 5252 de gospodării.

Teritoriul SDL Sebeș manifestă toate caracteristicile prezentate mai sus, însă în ponderi mult mai mici față de ZUM și mai apropiate de zona urbană funcțională.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială

- maximum 2 pagini

Cercetarea calitativă descrie explicit situația materială a populației din zonele marginalizate. O parte însemnată dintre raportori au remarcat diferențe considerabile de status economic între locatarii ZUF și chiar și între locatarii ZUM. Sursa acestor diferențe este explicată prin diferențele de venituri. Cei considerați bogați sunt cei care au dezvoltat o mică afacere în cartier sau desfășoară comerț. Unii se ocupă cu producerea pavelelor, cu colectarea și transportul cu mijloace proprii (furgonete, dube) a fierului vechi de la particulari din Sebeș și din satele din vecinătate chiar și din județele limitrofe Hunedoara și Sibiu. Valorificarea fierului vechi se face la centrele de colectare de pe raza municipiului Sebeș. De asemenea în categoria celor raportați ca bogați se numără locuitorii SDL și ZUM care comercializează mașini second-hand aduse de regulă din Germania, Austria, Franța. Interesant este că locatarii ZUM 1 și 2 îi consideră ca având o situație bună, chiar peste media zonei, pe cei care pleacă la munci sezoniere în străinătate și la cerșit.

1. Zona urbană marginalizată Cartierul rromilor (ZUM1). În zona urbană marginalizată ZUM 1 s-au putut constata următoarele situații pentru reprezentarea principalelor categorii ocupaționale: Salariat: 11,81%; Lucrător pe cont propriu în activități neagricole (PFA, liber profesionist): 0%; Lucrător pe cont propriu în agricultură (PFA, fermier): 0,69%; Alt statut de persoana ocupată (zilier, lucrător la negru etc.): 18,75%; Patron: 0%. Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ este de 38,89%.

Gospodăriile din ZUM 1 cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 2,08%; 501-1000 lei, 9,03%; 1001-2000 lei, 11,11%; 2001-3000 lei, 3,47%; 3001-4000 lei, 2,08%; 4001-5000 lei, 0%; Peste 5001 lei, 0%. Este de menționat că respondenții au declarat veniturile legale evitând să invoce celelalte categorii de venituri destul de frecvente.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2).

În zona urbană marginalizată ZUM 2 s-au putut constata următoarele situații pentru reprezentarea principalelor categorii ocupaționale: Salariat: 0,69%; Lucrător pe cont propriu în activități neagricole (PFA, liber profesionist): 0%; Lucrător pe cont propriu în agricultura (PFA, fermier): 0%; Alt statut de persoana ocupată (zilier, lucrător la negru etc.): 9,62%; Patron: 0%. Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ este de 26,92%.

Gospodăriile din ZUM 2 cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 7,69%; 501-1000 lei, 7,69%; 1001-2000 lei, 9,62%; 2001-3000 lei, 1,92%; 3001-4000 lei, 0%; 4001-5000 lei, 0%; Peste 5001 lei, 0%. La fel ca la ZUM 2 respondenții au declarat veniturile legale evitând să invoce celelalte categorii de venituri destul de frecvente.

3. Zona urbană funcțională (ZUF). Privitor la populația ocupată, datele sondajului prezintă următoarele date: Salariat: 22,71%; patron: 1,41% Lucrător pe cont propriu în activități neagricole (PFA, liber profesionist): 0,35%; Lucrător pe cont propriu în agricultură (PFA, fermier): 0,69%; Alt statut de persoană ocupată (zilier, lucrător la negru etc.): 5,99%.

Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ este de 7,92%;

Gospodăriile din ZUF cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 3,87%; 501-1000 lei, 2,99%; 1001-2000 lei, 10,39%; 2001-3000 lei, 5,63%; 3001-4000 lei, 1,76%; 4001-5000 lei, 0,70%; Peste 5001 lei, 0,53%.

Total teritoriu SDL

Teritoriul SDL cuprinde caracteristici asemănătoare cu zona funcțională. La nivelul teritoriului SDL sau în proximitate există firme care funcționează în domeniul construcțiilor societăți comerciale mari ca SC Elis Pavaje Petrești și SC PAROM IMPEX SRL iar în industria hârtiei Pehart SA.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

- maximum 2 pagini

Conform datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2019 în județul Alba existau, în total, 154.553 locuințe, dintre care 12,66% sunt cuprinse în Zona Urbană Funcțională.

Din punct de vedere al mediului de reședință, la nivelul anului 2019, dintr-un total de 19574 locuințe identificate la nivelul ZUF Sebeș, cele mai multe sunt concentrate în spațiul urban, respectiv în municipiul Sebeș (57,24%), restul de 42,76% fiind localizate în cele șapte comune membre situate în mediul rural al acesteia.

De asemenea, analizând evoluția numărului de locuințe în ultimii 10 ani, se observă o creștere a acestuia la nivelul ZUF Sebeș, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, astfel la nivelul anului 2019, creșterea în total ZUF a fost de 8,84% față de anul 201 și de 1,96 față de anul 2014. Cele mai multe dintre locuințe sunt proprietate privată, respectiv 99,7%.



UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1. Zona urbană marginalizată Cartierul rromilor (ZUM1). Privitor la proprietatea asupra locuințelor în ZUM s-a putut estima această situație: Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, cu forme legale: 15,28%; Proprietate a unui membru al familiei dar care nu locuiește în gospodărie: 0,69%; Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, fără forme legale 15,97%; Închiriată: 0%; Locuință socială: 0%; Altă situație: 2,08%.

Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m² pe persoană): 45,14%, iar proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 18,75%.

Neconectarea locuințelor la utilități este prezentată astfel: Locuințe neracordate la gaze: 25,69%; Locuințe neracordate la curent electric: 1,39%; Locuințe neracordate la canalizare 13,89%; Locuințe fără centrală termică individuală: 25,00%; Locuințe fără izolație termică: 20,83%; Locuințe cu spații comune deteriorate: 27,78%.

În ceea ce privește riscul de neplată a utilităților în ZUM 1, 18,75% dintre respondenți au declarat că nu își permit plata utilităților.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2). Privitor la proprietatea asupra locuințelor în ZUM s-a putut estima această situație: Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, cu forme legale: 7,69%; Proprietate a unui membru al familiei dar care nu locuiește în gospodărie: 0%; Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, fără forme legale 17,31%; Închiriată: 1,92%; Locuință socială: 0%; Altă situație: 0%.

Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m² pe persoană): 42,31%, iar Proporția gospodăriilor ce dețin locuința în proprietate personală este de 7,69%. Neconectarea locuințelor la utilități este prezentată astfel: Locuințe neracordate la gaze: 25,00%; Locuințe neracordate la curent electric: 9,62%; Locuințe neracordate la canalizare 21,15%; Locuințe fără centrală termică individuală: 26,92%; Locuințe fără izolație termică: 52,00%; Locuințe cu spații comune deteriorate: 26,92%.

În ceea ce privește riscul de neplată a utilităților în ZUM 2, 5,77% dintre respondenți au declarat că nu își permit plata utilităților.

3. Zona urbană funcțională (ZUF). Datele obținute pe baza datelor din anchetă pe baza de chestionar standardizat se referă la proprietatea asupra locuințelor: Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, cu forme legale: 16,90%; Proprietate a unui membru al familiei dar care nu locuiește în gospodărie: 4,76%; Proprietate personală a unui membru al gospodăriei, fără forme legale: 4,58%; Locuință închiriată: 2,11%; Locuință socială: 0%; Altă situație: 2,11%.

Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m² pe persoană): 16,20%, iar Proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 9,51%.

Din perspectiva neconectării locuințelor la utilități s-au putut face aceste estimări pentru zona funcțională: Locuințe neracordate la gaze: 18,13%; Locuințe neracordate la curent electric



UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

0,88%; Locuințe neracordate la canalizare: 6,51%; Locuințe fără cu centrală termică individuală 17,78%.

În ceea ce privește riscul de neplată a utilităților în zona funcțională, 8,10% dintre respondenți declarau că s-a întâmplat în mod frecvent să amâne plata utilităților în ultimul an.

Total SDL

În teritoriul SDL cele mai multe locuințe sunt de tip casă, dar există și blocuri, iar trei dintre ele se situează în Petrești și sunt cunoscute ca zone de sărăcie. Datele din teritoriul SDL sunt asemănătoare cu cele din zona funcțională.

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

- maximum 1 pagină

1. Zona urbană marginalizată (Cartierul rromilor) (ZUM1). În conformitate cu datele din Tabelul 2, Anexa 8, în ZUM 1 și ZUM 2 nu există spitale, dispensare, medici de familie, dentiști, creșă, grădiniță, școală, liceu, teren de sport, sală de sport, centre de zi, cămin cultural sau cinematograf.

Pentru ZUM 1 este relevantă această situație a celor care declarau că le este foarte greu să ajungă în diferite puncte de interes: acces greu sau foarte greu la magazine – 13,19%; acces greu sau foarte greu la piață – 21,53%; acces greu la cabinete medicale – 11,11%, acces greu sau foarte greu la școală sau grădiniță – 13,89%; acces greu la spital – 14,58%; acces greu sau foarte greu la gară – 17,36%; acces greu sau foarte greu la stația de autobuz – 18,75%; acces greu sau foarte greu la locul de muncă – 13,89%; acces greu sau foarte greu la primărie/ SPASS – 12,50%. De asemenea reiese foarte clar părerea proastă pe care o au locuitorii ZUM despre: serviciile culturale existente în zona de rezidență – 26,39%; terenurile de sport: 27,08%; parcuri – 24,31%, locuri de joacă pentru copii – 20,83%.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2).

Pentru ZUM 2 este relevantă această situație a celor care declarau că le este foarte greu să ajungă în diferite puncte de interes: acces greu sau foarte greu la magazine – 15,38%; acces greu sau foarte greu la piață – 26,92%; acces greu la cabinete medicale – 21,15%, acces greu sau foarte greu la școală sau grădiniță – 11,54%; acces greu la spital – 15,38%; acces greu sau foarte greu la gară – 15,38%; acces greu sau foarte greu la stația de autobuz – 17,31%; acces greu sau foarte greu la locul de muncă – 3,85%; acces greu sau foarte greu la primărie/ SPASS – 9,62%. De asemenea reiese foarte clar părerea proastă pe care o au locuitorii ZUM despre: serviciile culturale existente în zona de rezidență – 26,92%; terenurile de sport: 26,92%; parcuri – 26,92%, locuri de joacă pentru copii – 26,92%.

3. Zona urbană funcțională (ZUF).

Datele din Anexa 8, Tabelul 2, prezintă următoarea situație pentru zona funcțională: Nr. cabinete medicale: 5; Nr. cabinete stomatologice: 4; Nr. Spitale/dispensare: o. În zona funcțională



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



mai există: 2 grădinițe; o școală cu nivel primar, 2 școli gimnaziale, 2 licee. Nu există în zona funcțională posibilitatea de a avea copilul la "Școală după școală". De asemenea în zona funcțională nu există terenuri de sport, cămin cultural sau cinematograf.

Pentru zona funcțională, aprecierea locuitorilor față de zona imediată din vecinătatea gospodăriei se prezintă astfel: acces greu sau foarte greu la magazine – 13,38%; acces greu sau foarte greu la piață – 20,60%; acces greu la cabinete medicale – 15,32%, acces greu sau foarte greu la școală sau grădiniță – 10,74%; acces greu la spital – 18,49%; acces greu sau foarte greu la gară – 20,07%; acces greu sau foarte greu la stația de autobuz – 14,44%; acces greu sau foarte greu la locul de muncă – 10,92%; acces greu sau foarte greu la primărie/ SPASS – 12,68%.

Total teritoriu SDL.

Datele din Anexa 8, Tabelul 2, prezintă următoarea situație pentru zona SDL: Nr. cabinete medicale: 5; Nr. cabinete stomatologice: 4; Nr. Spitale/dispensare: o. În zona funcțională mai există: 2 grădinițe; o școală cu nivel primar, 2 școli gimnaziale, 2 licee. Nu există în zona funcțională posibilitatea de a avea copilul la programul "Școală după școală". De asemenea în zona funcțională nu există terenuri de sport, cămin cultural sau cinematograf.

Accesul la instituții și servicii publice are și o puternică dimensiune subiectivă, respondenții raportându-se la distanțele pe care le au de parcurs în mod diferit. În SDL nu există, centre culturale, un singur centru de zi pentru vârstnici sau posibilitatea de a lăsa copilul la programul "Școală după școală" sau în centre speciale unde se pot desfășura activități cultural-educative.

ANEXA 6: Tabelul 2 completat cu date referitoare la principalele servicii de sănătate, educație, recreere, precum și la infrastructura medico-socială existentă. – vezi ANEXA

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

- maximum 3 pagini

Din datele furnizate de DGASCM Sebeș, privind prestațiile sociale și alte tipuri de ajutoare și indemnizații (adresa nr. 17774/08.11.2023), situația în municipiul Sebeș se prezintă astfel: VMG - 6 beneficiari; ASF - 10; A.I. Lemne + supliment lemne - 254; A.I. Gaze naturale + supliment gaze - 21; Supliment energie electrică - 275; Ajutor de urgență - 3; Indemnizații persoane cu handicap grav - 14; Asistent personal - 10. Cu privire la serviciile sociale oferite populației din ZUM prezentăm următoarele date: Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități - 4 persoane,



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Centrul de zi pentru copii cu dizabilități - 1; Centrul de zi pentru persoane vârstnice - 5; Centru de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice - 2; Căminul pentru persoane vârstnice - 0; Centrul de consiliere socială și îngrijire la domiciliu - 5 persoane, Serviciul mobil de acordare a hranei - 36 persoane, Centrul de zi pentru copii - 11 persoane; Proiect „Prin educație spre vocație” (CL/Filantropia Ortodoxă Alba Iulia/Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu”) - 16.

DGASPC ALBA a furnizat următoarele informații referitoare la numărul persoanelor (copii și adulți) cu dizabilități instituționalizați și a persoanelor pentru care s-a instituit o măsură de protecție socială, domiciliată pe raza municipiului Sebeș (adresa nr. 46772 din 18.10.2023): Numărul copiilor neinstituționalizați, încadrați în grad de handicap - 129; Numărul persoanelor adulte neinstituționalizați, încadrați în grad de handicap - 1209; Numărul copiilor beneficiari ai unei măsuri de protecție de tip familial - 17; Numărul copiilor ocrotiți în sistemul de asistență maternală - 21; Numărul copiilor beneficiari de măsuri de protecție de tip rezidențial - 26; Numărul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate, inclusiv în baza contractelor încheiate cu furnizorii de servicii sociale privați acreditați - 30.

Evidența bolnavilor cronici de pe raza Municipiului Sebeș, arată astfel: Artrită - 350; Depresie - 369; Cardiomiopatie - 358; Osteoporoză - 412; Astm - 230; conform datelor puse la dispoziție de DSP Alba (adresa nr. 13054/10.11.2023). O evidență detaliată este furnizată pentru diferitele tipuri de cancer: Sebeș - 294; Petrești - 46; Răhău - 7.

Direcția Regională de Statistică Alba, în adresa nr. 2268 din 13.07.2023, a centralizat următoarele informații: total populație rezidentă a municipiului Sebeș la data de 1 decembrie 2021 - 26490 (12685 - masculin; 13805 - feminin), structurată astfel, Sebeș: 19321 (9181 - masculin; 10140 - feminin); Lancrăm: 1530 (754 - masculin; 776 - feminin); Petrești: 4680 (2281 - masculin; 490 - feminin). La nivelul municipiului Sebeș, populația vârstnică, de peste 65 de ani, se prezintă astfel structurată: 65-69: 1977 persoane; 70-74: 1372 persoane; 80-85: 562 persoane; peste 85 ani: 377 persoane.

Spitalul Municipal Sebeș, prin adresa nr. 81144 din 19.10.2023, a furnizat următoarele date statistice: 23 mame minore în anul 2022, dintr-un total de 130 de gravide (65 femei provin din mediul urban, 65 din mediul rural); 17 mame minore în anul 2023. Toate mamele minore sunt din rândul minorității rromă.

Direcția Poliția Locală Sebeș a centralizat (în adresa nr. 74659 din 27.10.2023) următoarele informații: în perioada ianuarie 2022 - octombrie 2023, Poliția Locală Sebeș a constatat 8 fapte de natură penală: 1 distrugere, 1 ultraj, 6 incendieri de deșeuri precum și 317 fapte de natură contravențională, din care 38 au vizat fapte privind tulburarea ordinii și liniștii publice.

ANOFM Alba a furnizat următoarele date statistice privitoare la numărul șomerilor din municipiul Sebeș: (adresa nr. 7450 din 26.10.2023): 31 decembrie 2021: 135 șomeri, (75 femei, 60 bărbați), din care peste 45 ani: 91; 31 decembrie 2022: 168 șomeri (109 femei, 59 bărbați), din



UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

care peste 45 ani: 73; 30 septembrie 2023: 184 șomei (106 femei, 78 bărbați), din care peste 45 ani 76 persoane.

Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș a pus la dispoziție următoarele informații (adresa nr. 1574 din 19.10.2023): 37 persoane instituționalizate cu vârste cuprinse între 66 și 93 ani, români și rromi.

În privința datelor referitoare la evidențele din domeniul educațional, situația poate fi creionată cu ajutorul informațiilor puse la dispoziție de:

a. Liceul cu program sportiv "Florin Fleșeriu" Sebeș (adresa nr. 5842 din 18.10.2023): Numărul preșcolarilor/elevilor pe nivele de studiu, an școlar 2023-2023: nivel preșcolar - 112; nivel primar - 206; nivel gimnazial - 152; nivel liceal - 179; Numărul burselor sociale acordate - 116 buget local și 50 buget Consiliul Județean Alba; Numărul elevilor care au beneficiat de programe tip "școala după Școală" an școlar 2022-2023: nivel preșcolar - 20; nivel primar și gimnazial - 40.

b. Școala Gimnazială "Mihail Kogălniceanu" Sebeș (adresa nr. 1271 din 18.10.2023): Numărul preșcolarilor/elevilor pe nivele de studiu, an școlar 2023-2023: nivel preșcolar - 147; nivel primar - 204; nivel gimnazial - 167; Numărul burselor sociale acordate - 50; Abandon școlar - 0; Beneficiari ai proiectului "O șansă pentru toți" în anul școlar 2022-2023 - 80 elevi.

c. Școala Gimnazială Petrești (adresa 3404 din 20.10.2023): Numărul preșcolarilor/elevilor pe nivele de studiu, an școlar 2023-2023: nivel preșcolar - 147; nivel primar - 244; nivel gimnazial - 196; Numărul burselor sociale acordate - 73; Numărul elevilor care au beneficiat de programe tip "școala după Școală" an școlar 2022-2023 - 69 elevi.

1. Zona urbană marginalizată Cartierul romilor (ZUM 1).

În teritoriul ZUM 1 există un procent de 36,81% de persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de necuprinse în piața muncii și care nu urmează cursurile unei școli. Procentul persoanelor cu dizabilități sau boli cronice este de 3,47%. Procentul locuințelor supraaglomerate este de 45,14%, iar procentul locuințelor aflate în proprietate, dar fără forme legale este de 15,97%.

În ZUM1 procentul populației rrome este de 78,47%.

Procentul copiilor din ZUM1 neînscriși la școală este de 14,58%, iar al copiilor repetenți este de 2,78%, iar cel al copiilor care au abandonat școala este 17,36%. Privitor la situația vaccinurilor, procentul copiilor nevaccinați conform schemei este de 11,81%.

Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m2 pe persoană): 45,14%, iar Proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 18,75%.

Procentul familiilor în care se declară violențe în familie este de 11,81%.

În ceea ce privește asistența medicală în ZUM 1 s-a evidențiat că doar 15,28% dintre persoane care au asigurare medicală, și nu au fost la controale medicale periodice 62,50%.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



În ZUM 1 venitul lunar pe gospodărie: este astfel structurat: 0-500 lei, 2,08%; 501-1000 lei, 9,03%; 1001-2000 lei, 11,11%; 2001-3000 lei, 3,47%; 3001-4000 lei, 2,08%; 4001-5000 lei, 0%; Peste 5001 lei, 0%.

De asemenea, în 18,06% din gospodării banii nu ajung pentru strictul necesar, iar în 16,67% dintre gospodării banii abia ajung de la o lună la alta.

Din cauza lipsei resurselor materiale procente semnificative de familii din ZUM 1 declară că: nu își permit o asigurare a încălzirii adecvate a locuinței – 20,83%, nu își permit plata facturilor la utilități – 18,75%; nu își permit să facă față unor cheltuieli neprevăzute – 2,78%; (Diferențele observate sunt majore sub aspectul ponderilor, dar explicabile prin faptul că respondenții au, mai degrabă, o atitudine de evitare a răspunsului la această întrebare, ponderea non-răspunsurilor, (68%) demonstrând că există o reținere explicită în a recunoaște că nu se descurcă atunci când apar cheltuieli neprevăzute. Răspunsurile colectate arată, în sens pozitiv, o anumită stimă de sine a respondenților); nu își permit o vacanță departe de casă – 22,22%; nu își permit un autoturism – 19,44%, își cumpără produse alimentare pe datorie – 15,97%.

Procentul persoanelor care consumă carne, pește ouă, brânză, iaurt de 2-3 ori pe săptămână sau mai rar este de 10,42%, iar al persoanelor care consumă fructe sau legume proaspete de 2-3 ori pe săptămână sau mai rar este de 10,42%.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petresti (ZUM2).

În teritoriul ZUM 2 există un procent de 26,92% de persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de necuprinse în piața muncii și care nu urmează cursurile unei școli. Procentul persoanelor cu dizabilități sau boli cronice este de 5,77%. Procentul locuințelor supraaglomerate este de 42,31%, iar procentul locuințelor aflate în proprietate, dar fără forme legale este de 19,23%.

În ZUM2 procentul populației rrome este de 92,31%.

Procentul copiilor din ZUM 2 neînscrși la școală este de 17,31%, iar al copiilor repetenți este de 7,69%, iar cel al copiilor care au abandonat școala este 19,23%. Privitor la situația vaccinurilor, respondenții nu au vrut să dea informații.

Ponderea locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m² pe persoană): 42,31%, iar Proportia gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 7,69%.

Procentul familiilor în care se declară violențe în familie este de 13,46%

În ceea ce privește asistența medicală în ZUM2 s-a evidențiat că doar 32,69% dintre persoane care au asigurare medicală, și nu au fost la controale medicale periodice 59,62%.

În ZUM 2 venitul lunar pe gospodărie: este astfel structurat: 0-500 lei, 7,69%; 501-1000 lei, 7,69%; 1001-2000 lei, 9,62%; 2001-3000 lei, 1,92%; 3001-4000 lei, 0%; 4001-5000 lei, 0%; Peste 5001 lei, 0%.



De asemenea, în 21,15% din gospodării banii nu ajung pentru strictul necesar, iar în 5,77% dintre gospodării banii abia ajung de la o lună la alta.

Din cauza lipsei resurselor procentele mari de familii din ZUM 2 declară că: nu își permit o asigurare a încălzirii adecvate a locuinței – 26,92%, nu își permit plata facturilor la utilități – 5,77%; nu își permit să facă față unor cheltuieli neprevăzute – 26,92%; nu își permit o vacanță departe de casă – 26,92%; nu își permit un autoturism – 23,08%, își cumpără produse alimentare pe datorie – 15,38%.

Procentul persoanelor care consumă carne, pește ouă, brânză, iaurt de 2-3 ori pe săptămână sau mai rar este de 5,77%, iar al persoanelor care consumă fructe sau legume proaspete de 2-3 ori pe săptămână sau mai rar este de 3,85%.

3. Zona urbană funcțională (ZUF).

În zona urbană funcțională 1,26% dintre cei chestionați declară că nu dețin televizor, 1,58% declară că nu au televiziune prin cablu, 17,96% declară că nu au laptop sau computer, 15,49% declară că nu au conexiune la internet, 1,41% declară că nu au aragaz, 2,46% declară că nu au frigider, 5,11% declară că nu au mașină de spălat automată, 19,72% declară că nu au automobil.

Gospodăriile din ZUF cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 3,87%; 501-1000 lei, 2,99%; 1001-2000 lei, 10,39%; 2001-3000 lei, 5,63%; 3001-4000 lei, 1,76%; 4001-5000 lei, 0,70%; Peste 5001 lei, 0,53%.

Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ este de 7,92%;

În zona funcțională procentul persoanelor cu dizabilități sau boli cronice este de 2,29%.

Privitor la locuire, familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței reprezintă 16,08% .

Cu privire la asistența medicală în zona funcțională un procent de 27,46% nu au asigurare medicală, iar 57,39% nu au mers la controalele medicale periodice. Din zona funcțională există 3 copii sub 14 ani fără vaccinuri la zi.

În zona funcțională, în familii nu apar declarate situații de agresiune fizică asupra copiilor.

Total SDL. În legătură cu persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, la nivelul teritoriului SDL, acestea sunt cele cuprinse în cele două teritorii descrise anterior. Numărul de șomeri la nivel de UMT Sebeș este scăzut, așa cum apare el din datele furnizate de AJOFM. (Anexa 5)

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor ***- maximum 1 pagină***



1. Zona urbană marginalizată Cartierul rromilor (ZUM1). Prin cercetarea cantitativă au fost preluate principalele probleme declarate de locuitorii ZUM 1.

Astfel, principalele probleme și în același timp aspectele care ar trebui schimbate din perspectiva locuitorilor ZUM 1 se prezintă procentual astfel: 27,78% - asfaltarea străzilor; 8,33% - câinii fără stăpân; 4,17% canalizarea. De asemenea, în ZUM 1 apar declarate ca probleme de către locuitori, în următoarele procente și: actele de vandalism – 14,36%; furturile din locuințe – 18,75%, violența asupra persoanelor – 13,19%; câinii vagabonzi – 4,17%; depozitarea necorespunzătoare a gunoiului – 20,83%. Alte probleme sunt surprinse în raportul cercetării calitative.

Din datele primite de la instituții avem și pe cele primite de la Poliția Locală Sebeș și Poliția Municipiului Sebeș în care sunt evidențiate unele dintre aceste probleme din municipiu. În perioada ianuarie 2022 – octombrie 2023 au existat 317 de sancțiuni contravenționale conform datelor de la Poliția Municipiului Sebeș. Anexa 5.

Prezentăm în continuare date preluate prin intermediul cercetării calitative.

Un procent de 20,83%, adică 30 de persoane din ZUM 1 au declarat că au o relație destul de proastă cu vecinii, și 11,81 dintre ei au declarat că s-ar asocia prin muncă sau cu bani pentru a îmbunătăți spațiile comune.

2. Zona urbană marginalizată Colonia Petrești (ZUM2).

Prin cercetarea cantitativă au fost preluate principalele probleme declarate de locuitorii ZUM 2. Acestea sunt multiple, situație relevată și de cercetarea calitativă.

Astfel, principalele probleme și în același timp aspectele care ar trebui schimbate din perspectiva locuitorilor ZUM 2 se prezintă procentual astfel: 26,92% - asfaltarea străzilor; 11,54% - câinii fără stăpân; 13,46% canalizarea. De asemenea, în ZUM 2 apar declarate ca probleme de către locuitori, în următoarele procente și: actele de vandalism – 5,77%; furturile din locuințe – 11,54%, violența asupra persoanelor – 13,46%; câinii vagabonzi – 4,17%; depozitarea necorespunzătoare a gunoiului – 26,92%. Alte probleme sunt surprinse în Anexa 5.

Din datele primite de la instituții avem și pe cele primite de la Poliția Locală Sebeș și Poliția Municipiului Sebeș în care sunt evidențiate unele dintre aceste probleme din municipiu. În perioada ianuarie 2022 – octombrie 2023 au existat 317 de sancțiuni contravenționale conform datelor de la Poliția Municipiului Sebeș (Anexa 5).

3. Zona urbană funcțională (ZUF). La nivelul zonei funcționale problemele cetățenilor reies din nemulțumirile legate de împrejurimile gospodăriilor și accesul la anumite servicii. Pentru zona funcțională, aprecierea locuitorilor față de zona imediată din vecinătatea gospodăriei se prezintă astfel: acces greu sau foarte greu la magazine – 5,99%; acces greu sau foarte greu la piață – 20,60%; acces greu la cabinete medicale – 15,32%, acces greu sau foarte greu la școală sau grădiniță – 10,74%; acces greu la spital – 18,49%; acces greu sau foarte greu la gară – 20,07%;



acces greu sau foarte greu la stația de autobuz – 14,44%; acces greu sau foarte greu la locul de muncă – 10,92%; acces greu sau foarte greu la primărie/ SPASS – 12,68%.

Aceste nemulțumiri reies și din documentele atașate Anexei 5.

Total SDL. La nivelul teritoriului SDL, ierarhizarea unor probleme considerate „foarte serioase” în opinia respondenților sunt următoarele:

”Majoritatea care vin din acele zone, nu știu să scrie, nu știu să citească, nu au fost învățați să își aducă toate actele și nu înțeleg de ce este important pentru angajator să primească toate actele lor. Ni se întâmplă de multe ori să vină cu o parte din acte și apoi nu mai auzim de ei. Este un pic mai greu deoarece nu au unele acte pe care le solicităm noi, le este greu să le aducă, le aduc și nu sunt complete sau sunt foarte vechi și pentru ei este foarte complicat să înțeleagă că anumite acte trebuie să le aducă.” (Manager resurse umane SC ”Elis Pavaje” Petrești)

Alte probleme ce apar atât în cercetarea calitativă cât și cea calitativă sunt cele legate de accesul la diferite instituții, depozitarea necorespunzătoare a gunoaielor menajere, în special în zonele sărace (ZUM- cartierul romilor)

În ceea ce privește reflectarea Zum în mass-media aceasta este una negativă. Acest aspect reiese din presa audio-video locală și presa online. Exemplificăm aici cu un text: *”Comunitatea Țigănie din municipiul Sebeș este cel mai mare cartier compact locuit de romi din România. Realitatea celor peste 3.000 de oameni care trăiesc aici este una dură, pe care de cele mai multe ori nu o cunoaștem și nu de puține ori o ignorăm. Pe lângă boală, mizerie, porci alături de câini prin gunoaie, am întâlnit pe străzile din acest cartier mulți copii frumoși, foarte dezinvolti și inteligenți.”* (Sursa: <https://ziarulunirea.ro/fotoreportaj-cel-mai-mare-cartier-de-romi-din-judetul-alba>).

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

- maximum 2 pagini

La nivelul teritoriului SDL Sebeș au fost realizate în ultimii ani o serie de investiții, printre care investiții în infrastructura de transport (modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere existente), în iluminat public (extinderea / modernizarea sistemului de iluminat public), în infrastructura de apă și canalizare (extinderea / modernizarea rețelei de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare menajeră) etc.

Astfel menționăm o parte din investițiile derulate la nivelul teritoriului SDL: Modernizare strada Ulița de Jos, Lancrăm – valoare investiție 634.131,04 lei; Modernizare străzi Petrești: Zorilor, Alea Zorilor, S. Bărnuțiu, Progresului tr. II – valoare investiție 2.712.624,57 lei; Modernizare străzi Sebeș: Stejarului, Viitorului, Lemnarilor, Ogorului, M.Sadoveanu, Brândușelor, Oașa, Luncile Prigoanei, Cibanului, Tipografilor, Bujorului – valoarea investiției 4.724.405,52 lei; Reabilitare rețea canalizare pe străzile Spitalului și Unirii, Extindere rețea canalizare strada



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Bujorului – valoarea investiției 379.707,40 lei; Alimentare cu apă sat Răhău – valoarea investiției 898.395,47 lei, Extinderea sistemului de alimentare cu apă pe străzile Pădurenilor și Speranței, Extinderea sistemului de canalizare menajeră pe străzile Pădurenilor, Speranței, 8 Aprilie și Aurel Vlaicu - valoarea investiției 268.546,93 lei. Investiții în infrastructura de iluminat public au fost realizate pe străzile 8 aprilie, Pădurenilor, Luncii, Speranței, Cloșca, Zori Noi, Viitorului, Lemnarilor, Stejarului, Ogorului, Oașa, M. Sadoveanu, Luncile Prigoanei, Lungă, Izvorului, străzi care fac parte din Zona Urbană Marginalizată, dar și zone adiacente acesteia – valoarea investiției 766.910,68 lei.

Prin proiecte cu finanțare europeană au modernizat : Corpul A de la Liceul cu Program Sportiv "Florin Fleșeriu" (unitate școlară care are în componență unități de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și liceal unde învață preponderent membri ai comunității defavorizate), Corpul B de la Colegiul Național "Lucian Blaga", s-a edificat o nouă creșă și grădiniță în cartierul Valea Frumosei. A fost modernizată strada Câmpului din Cartierul Romilor iar pe strada Alunului din același cartier se află în construcție un bloc de locuințe sociale cu 24 de apartamente.

În domeniul resurselor umane s-au desfășurat cursuri de tip "școală după școală" pentru 260 de copii și elevi de la Liceul cu Program sportiv și Școala Gimnazială Petrești, s-a desfășurat un program de îngrijire la domiciliu pentru 50 de vârstnici cu nevoi speciale iar începând cu luna decembrie a anului 2023 va începe activitatea serviciului de ambulanță socială.

Toate aceste investiții produc indubitabil un impact pozitiv asupra calității vieții locuitorilor.

Printre problemele întâmpinate se află creșterea accentuată a prețurilor materialelor de construcție ceea ce a determinat dificultăți în finalizarea lucrărilor precum și slaba capacitate a constructorilor de a duce la bun sfârșit investițiile asumate.

ANEXA 9: Lista proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL²

Vor fi incluse atât proiectele implementate sau în derulare, cât și cele care au aprobată finanțarea, dar care încă nu sunt în derulare. Pentru fiecare proiect, se vor furniza informațiile indicate în Tabelul 3.

Tabel 3. Modelul de raportare a datelor despre proiectele desfășurate în teritoriul SDL în ultimii 5 ani

Titlul proiectului:	Creșterea eficienței energetice a clădirii CONTAGIOASE din cadrul Spitalului Municipal Sebeș
Perioada:	20.08.2018 - 30.11.2021

² În cazul în care teritoriul SDL nu a beneficiat de proiecte de dezvoltare în ultimii 5 ani, Anexa 9 va include o declarație pe proprie răspundere în acest sens din partea reprezentantului legal al GAL .



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Bugetul (în lei):	1.646.159,69 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/97/3/1/Cresterea eficienței energetice în cladirile rezidențiale, cladirile publice si sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistreaza consumuri energetice mari
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Realizarea unei investiții în infrastructura de sănătate locală, investiție care implică creșterea eficienței energetice a clădirii Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș. Introducerea utilizării energiei din surse regenerabile în clădirea publică Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș. Activități: - Derularea procedurilor de achiziție pentru desemnarea executantului lucrarilor si a proiectantului (DTAC, proiect tehnic si asistența tehnica din partea proiectantului); - Proiectare si inginerie; - Contractarea dirigintelui de santier; - Executia lucrarilor; - Asistența tehnica; - Receptia lucrarilor; - Informare si publicitate; - Implementare, monitorizare si raportare.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Beneficiarii directi ai proiectului: - Circa 298 de pacienți care apelează anual la serviciile medicale oferite în cadrul sectiei Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș, care vor fi principalii beneficiari ai proiectului. Datorită reabilitării termice, pacienții vor beneficia de un confort termic ridicat pe toată perioada anului. Menționăm faptul că secția Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș deservește atât populația Municipiului Sebeș și a localităților aparținătoare administrativ de acesta cât și populația comunelor învecinate. - Angajații sectiei Contagioase, care își desfășoară activitatea în cadrul acestei unități spitalicești – 10 (medici, asistenți medicali,



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	personal auxiliar) vor beneficia de pe urma implementării proiectului deoarece se vor îmbunătăți condițiile în care își vor desfășura activitatea. Ei vor beneficia de condiții mult mai bune de muncă, astfel încât munca pe care o vor desfășura va fi mult mai simplă. Beneficiarii indirecti ai proiectului: - Consiliul Local al Municipiului Sebeș și locuitorii municipiului – vor beneficia în urma implementării proiectului datorită faptului că odată cu reabilitarea termică a clădirii vizate, cheltuielile cu plata utilităților se vor reduce, iar fondurile economisite vor putea fi investite în alte activități. - Rețeaua informală (părinți, rude, prieteni, vecini, aparținători) ai beneficiarilor direcți – pacienți ai secției, care vor beneficia de îmbunătățirea gradului de sănătate a apropiaților. - Forța de muncă angajată pentru realizarea lucrărilor de reabilitare a clădirii.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	Finalizat

1. POR AXA 13

Titlul proiectului:	Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes
Perioada:	18.03.2021 – 31.12.2023
Bugetul (în lei):	25,828,788.29 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/381/13/1/Îmbunătățirea calității vieții a populației în orașele mici și mijlocii din România
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Creșterea standardelor de viață în Municipiul Sebeș prin îmbunătățirea ofertei educaționale și a calității infrastructurii publice urbane utilizând abordarea integrată pentru o dezvoltare inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Proiectul reunește 6 ob. de investiție (5 din Categ A și 1 din Categ B): Categ A: A1-Clădire Corp B Colegiul Național Lucian Blaga- Principalele lucrări: tâmplărie PVC alb cu geam termopan; tâmplărie aluminiu cu geam securizat;tâmplărie aluminiu rezistentă la foc pentru casele de scară; desfacerea șarpantei și a învelitorii;Desfacerea straturilor de termo și hidroiz de pe placa de beton de peste etajul 2; realizarea noii structuri pentru



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	șarpanta din lemn ecarisat ignifugat; termoizolarea pereților exteriori cu polistiren celular expandat ignifugat de 10 cm grosime, cu finisaj din tencuială structurată culoare crem și gri; desființarea casei de scara existente dintre axele 4-5/D-E și închiderea zonei respective cu planșee de beton armat, în vederea măririi sălilor de clasa; executarea a două case de scară noi, în exteriorul clădirii existente; executarea unei scări interioare de acces de la subsol la parter, între axele 4-5/A-B; executarea unor modificări de goluri în pereții existenți; executarea unor pereți interiori cu rol de compartimentare; demontarea unor pereți interiori cu rol de compartimentare; demontarea unor pereți structurali; refacere finisaje interioare; refacere/reabilitare instalații; înlocuirea unor ferestre; montarea unor profile orizontale la ferestre pentru corectarea înălțimii parapetului. Ca urmare a realizării celor două case de scară și a lucrărilor de termoizolare la fațadele clădirii suprafața construită va fi de 363,50 mp. Imobilul nu se încadrează în categoria monumentelor istorice. Cheltuielile aferente înlocuirii ferestrelor existente la grupurile sanitare cu tâmplărie termopan (în valoare de 4.400 lei fără TVA) au fost încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile. A2-Cladire corp A Liceul cu Program Sportiv Sebeș Principalele lucrări: înlocuire instalații electrice, înlocuire tâmplării interioare/exterioare, amenajare teren multifuncțional, reparații fațade, tencuieli exterioare, zugrăveli exterioare, burlane de tabla, jgheaburi, zugrăveli pereți interiori, montaj tavan fals, confecționare copertine, înlocuire instalații electrice, înlocuire tâmplărie interioară/exterioară, înlocuire iluminator, montaj parchet, montaj gresie, reparații șarpanta. Suprafața platforma betonată pe care se intervine – 990mp din care suprafața terenului de sport = 800 mp. Suprafața construită după reabilitare = 629,00 mp. Având în vedere faptul că imobilul se încadrează în categoria monumentelor istorice, a fost obținut Avizul favorabil din partea DJC Alba. A3-Transformare imobil fosta în Cresă Principalele lucrări: realizarea unei clădiri P+Etaj în interiorul clădirii centralei termice, urmărind etapele: 1. Demolarea turnurilor de evacuare gaze arse ale fostei centrale
--	---



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	termice; 2. Realizarea unui zid portant perimetral din zidărie de BCA de 25cm; 3. Realizarea unei structuri de rezistență suplimentare alcătuită din zidărie portantă și stâlpișori de beton armat de 25x25 cm; 4. Realizarea unui planșeu intermediar din beton peste parter; 5. Realizarea unei structuri de grinzi și centuri peste etaj. Aria construită desfășurată = 922 mp; Aria construită parter = 461 mp; Aria construită etaj = 461 mp; Aria utilă totală 726,60 mp. Imobilul asupra căruia se intervine este clădirea unei fost centrale termice abandonată / neutilizată degradată. Clădirea nu aparține patrimoniului național cultural. Cheltuielile aferente trotuarului de gardă și postului de transformare (în valoare de 10.328,8 fără TVA) au fost încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile. A4-Extindere Grădinița. Principalele lucrări: lucrări de recompartimentare, reparație și termoizolare în clădirea existentă, realizarea acoperișului terasă înverzit și a luminatoarelor din acesta. Extinderea propusă reprezintă mărirea capacității de educare a grădiniței. Extinderea va avea regim de înălțime P și o S construită de 146,26 mp, în final întreaga clădire a grădiniței având o S construită de = 431,82 mp. S construită grădiniță existentă = 285,56 mp; S construită extindere grădiniță = 146,26 mp; S construită după extindere = 431,82 mp. S alei pietonale = 36,55 mp. Zona spații verzi = 318,61 mp. Platformă betonată = 94,77 mp. A5-Construire sala de sport Principalele lucrări: Construcția se va realiza cu fundații și elevații din beton, placa peste sol va fi din beton slab armat, structura va fi în cadre metalice pe zona sălii de sport și din zidărie portantă cu stâlpișori și centuri din beton pe zona de vestiare, pereții de închidere exteriori vor fi din panouri sandwich la sala de sport și din zidărie de cărămidă de 30 cm grosime la vestiare. Supraf. construcții existente = 221,83mp; Suprafața construită propusă = 1484,94 mp; Suprafața platforme pavate = 470,24 mp, Suprafața platforme betonate = 227,11 mp; Suprafața spații verzi = 646,18 mp; Locuri de parcare = 6, Parchet laminat în sala profesorală și anexa materiale didactice. Tâmplăria interioară va fi din PVC. La sala de sport pardoseala va fi din PVC cu amortizare, grădănele se vor executa
--	--



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	cu structura metalica peste care se vor monta scaune din PVC. Compartimentările la zona de vestiare se vor realiza din zidărie de cărămidă. Obiectivul A5 a fost încadrat în cadrul categoriei A de activitati, deoarece acesta deservește Șc. Gimnazială Petrești, chiar daca nu se află situat în același amplasament, în același perimetru, în aceeași incintă cu aceasta. În prezent activitatea sportivă se desfășoară în construcția existentă pe terenul aferent A5, care se va păstra pe amplasament până la finalizarea noii investiții, urmând a fi demolată în baza unui proiect distinct. Categ B: B1-Modernizare strazi Unirii si Grădinilor. Principalele lucrări 2 benzi de circulație de 3,00 m fiecare, borduri prefabricate din beton, pavele prefabricate din beton. Caracteristici tehnice str. Unirii: lungime totală strada: 401 m; lățime parte carosabilă: 6,00 m. Caracteristici tehnice str. Grădinilor: lungime totală strada: 480 m; lățime parte carosabilă: 6,00 m. Lungimea drumurilor modernizate = 881 m, Supraf.carosabil = 5325 mp, Zone pietonale modernizate = 2115 mp, Suprafața spații verzi = 886 mp. Stadiul fizic al investiției: La momentul depunerii cererii de finanțare era semnat Contractul de lucrari in urma parcurgerii procedurii de achizitie publica. Lucrările erau incepute, gradul de executie al lucrarilor fiind de 25 %. In prezent lucrările aferente obiectivului de investiții sunt finalizate, gradul de execuție al lucrărilor fiind de 100%, Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor fiind încheiat la data de 05.06.2020. Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane 11,109.46 mp, se compune din: S drumuri modernizate =5325 mp, S zone pietonale =2151,55 mp, S spații verzi =1850,79 mp.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Beneficiari directi : 1053 elevi - utilizatori directi ai infrastructurilor construite/modernizate (Scoli, Sala de sport) 162 preșcolari - utilizatori directi ai infrastructurilor construite/modernizate (extindere si modernizare Gradinita) 24 antepreșcolari - utilizatori directi ai infrastructurii construite (Cresa) 75 cadre didactice si personal auxiliar care isi vor desfasura activitatea in cadrul unitatilor construite/modernizate 2200 cetateni - beneficiarii direcți ai spatiilor publice (strazi)



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	modernizate (străzile Unirii și Grădinilor). Prin realizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a clădirilor care aparțin școlilor, grădiniței, creșei, elevii, preșcolarii și antepreșcolarii vor învăța în condiții mult mai bune și se vor bucura de un confort termic sporit pe toată perioada anului. Un alt rezultat așteptat în urma implementării proiectului este creșterea nivelului de pregătire al elevilor, care va conduce la obținerea unor performanțe la concursurile școlare, reducerea abandonului școlar, integrare optimă pe piața muncii. Datorită modernizării clădirilor, cadrele didactice vor beneficia de condiții de muncă mult îmbunătățite și de spații modernizate și complet utilate pentru desfășurarea orelor de predare. Beneficiari indirecti: 3000 cetateni - rețeaua informală (parinti, rude, prieteni, vecini, apartinatori) 50 - agentii economici si institutiile publice care isi desfasoara activitatea in zona in care se va realiza investitiile. Membrii rețelei informale vor beneficia indirect de îmbunătățirea nivelului educațional al elevilor, beneficiind de poziționarea superioară a acestora în cariera viitoare și de îmbunătățirea statutului lor social. Agenții economici și instituțiile publice vor beneficia de pe urma creșterii gradului de cunoaștere al elevilor, din postura de potențiali angajatori ai acestora.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

2. Modernizare sistem de iluminat public în Cartierul Valea Frumoasei, Str. Mihail Kogălniceanu, Str. Mircea Cel Mare, Str. Sava Henția și extindere sistem de iluminat public pe Str. Fântânele, din municipiul Sebeș

Titlul proiectului:	Modernizare sistem de iluminat public în Cartierul Valea Frumoasei, Str. Mihail Kogălniceanu, Str. Mircea Cel Mare, Str. Sava Henția și extindere sistem de iluminat public pe Str. Fântânele, din municipiul Sebeș
Perioada:	31.07.2020 – 31.12.2023
Bugetul (în lei):	2.799.151,79 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/300/3/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Realizarea unei investiții în infrastructura de iluminat public al Municipiului Sebes, investiție care implica utilizarea echipamentelor cu eficiența energetică ridicată, durată mare de viață cu asigurarea confortului corespunzător pentru cetățeni. Modernizarea sistemului de iluminat public din Municipiul Sebes. Activități: - Pregătirea documentației de atribuire a contractelor de achiziție; - Realizarea procedurilor de achiziție; - Informare și publicitate; - Elaborare proiect tehnic și DTAC; - Execuție lucrări; - Supravegherea lucrărilor de execuție prin dirigenți de șantier; - Recepția lucrărilor; - Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor; - Implementare, monitorizare și raportare.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Beneficiarii direcți ai proiectului: - Circa 2200 de locuitori ai zonei în care va avea loc crearea și modernizarea sistemului de iluminat public : Cartierul Valea Frumoasei, str. Mihail Kogălniceanu, str. Mircea Cel Mare, str. Sava Henția și str. Fântânele, din municipiul Sebes, care vor fi principalii beneficiari ai proiectului cărora li se adaugă circa 4300 de locuitori ai municipiului care folosesc frecvent infrastructura strădala care va beneficia de crearea și modernizarea iluminatului public. Acest segment al grupului țintă va beneficia de un sistem de iluminat public mult mai performant cu performanțe mai bune ceea ce va contribui la creșterea calității vieții. - administrația locală, Consiliul Local al Municipiului Sebes și



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	locuitorii municipiului care vor beneficia de un sistem de iluminat performant si mai putin consumator de energie electrica - prin reducerea cheltuielilor cu plata energiei necesare sistemului de iluminat public. Beneficiarii indirecti ai proiectului: vor fi consultate si / sau implicate în procesul de concepere, dezvoltare si/sau implementare a proiectului. - Reteaua informala (parinti, rude, prieteni, vecini, apartinatori) ai beneficiarilor directi – care vor beneficia de sistemul de iluminat performant in momentul vizitarii zonei. - Locuitorii Municipiului Sebes si zonelor adiacente prin folosirea unui mediu mai curat in urma reducerii emisiilor poluante dupa operarea noului sistem care inglobeaza corpuri de iluminat putin poluante. - Forta de munca angajata pentru realizarea lucrarilor de modernizare a sistemului de iluminat. Cetatenii rezidenti ai zonei de implementare a proiectului si intreaga comunitate de municipiului Sebes a fost consultata si implicata in procesul de concepere a proiectului. A fost organizata dezbateri publică conform HCL nr.177/2015, a documentației "Modernizare sistem de iluminat public în Cartierul Valea Frumoasei, Str. Mihail Kogalniceanu, Str. Mircea Cel Mare, Str. Sava Henția si extindere sistem de iluminat public pe Str. Fântânele, din municipiul Sebes" – faza SF la care toti participantii au avut posibilitatea sa-si exprime pareri si sa faca propuneri pe marginea documentatiei aflata in lucru, asupra solutiilor de modernizare propuse. Tema de proiectare a fost supusa aprobarii Consiliului local format din reprezentantii alesi ai comunitatii. De asemenea, forma finala a documentatiei a primit aprobarea Consiliului local, inclusiv indicatorii tehnico-economici.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

3. Reabilitare spatiu public urban si zona pietonala pe str. Alunului, Municipiul Sebes

Titlul proiectului:	Reabilitare spatiu public urban si zona pietonala pe str. Alunului,
---------------------	---



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	Municipiul Sebes
Perioada:	23.08.2022 – 30.11.2023
Bugetul (în lei):	2.192.746,97 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/722/9/1 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Îmbunătățirea infrastructurii și spațiilor publice urbane în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM Sebes, prin amenajarea și regenerarea spațiului urban din strada Alunului, municipiul Sebes. Activități: - Activitate preliminară depunerii cererii de finanțare; - Derularea procedurilor de achiziție; - Organizarea procedurilor de achiziție aferente proiectului; - Informare și publicitate; - Elaborare proiect tehnic și detalii de execuție; - Execuția lucrărilor de construcții; - Asistență tehnică - Implementare, monitorizare și raportare.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	900 persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din care: - persoane adulte șomere sau inactive – 450 - persoane vârstnice aflate în situații de dependență – 50 - copii în situații de dificultate – 250 - părinți/ tutori/ îngrijitori informali ai antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii – 140 - persoane cu dizabilități – 10. Grupul țintă al proiectului este format din persoane aparținând grupurilor vulnerabile din zona urbană marginalizată (ZUM) și din teritoriul SDL Sebeș.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul ZUM 1, comunitate roma
Stadiul:	În desfășurare



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Titlul proiectului:	Modernizare Corp „E” Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleseriu”, Sebes
Perioada:	30.08.2022 – 30.11.2023
Bugetul (în lei):	1.316.895,00 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/722/9/1 Sprijinirea regenerării economice si sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Îmbunatatirea infrastructurii de educatie la nivelul Municipiului Sebes, cresterea nivelului calitativ si de performanta a procesului educational prin crearea de noi spatii necesare derularii activitatii educationale. Activități: - Activitate preliminara depunerii cererii de finantare; - Derularea procedurilor de achizitie; - Consultanța; - Servicii de elaborare Proiect Tehnic; - Executie lucrari; - Asistenta tehnica; - Informare si publicitate.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Grupul tinta este format din 330 persoane aflate în risc de saracie si excluziune sociala, din care: - copii în situații de dificultate - 220 - parinți/ tutori/ îngrijitori informali ai anteprescolarilor/prescolarilor/elevilor cu risc de parasire timpurie a scolii - 110. Grupul tinta al proiectului este format din persoane apartinand grupurilor vulnerabile din zona marginalizata si din teritoriul SDL Sebes. Populatia totala a teritoriului SDL Sebes este de 12941 locuitori.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Titlul proiectului:	Amenajare Imobil Str. Mihai Viteazu, Nr. 39, pentru Centru Comunitar Multifuncțional Sebeș
Perioada:	Noiembrie 2022 – Noiembrie 2023
Bugetul (în lei):	6.614.799,81 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, POR/722/9/1 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Îmbunătățirea calității spațiului public urban prin crearea de noi infrastructuri și servicii, reabilitarea infrastructurii urbane, refuncționalizarea unei clădiri degradate și pregătirea acesteia pentru noi tipuri de activități necesare pentru scăderea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din teritoriul SDL Sebeș.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Grupul țintă al proiectului este format din 66 persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din care: - persoane adulte șomere sau inactive - 44; - copii în situații de dificultate - 22. Grupul țintă al proiectului este format din persoane aparținând grupurilor vulnerabile din zona marginalizată și din teritoriul SDL Sebeș. Populația totală a teritoriului SDL Sebeș este de 12.941 locuitori.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

Titlul proiectului:	Sprijin și îngrijire pentru seniorii Sebeșului
Perioada:	Mai 2019 – Aprilie 2022
Bugetul (în lei):	2.778.758,93 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Capacitate Umană, POCU/436/4/4/Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socioprofesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale.
Aplicantul:	Direcția Generală de Asistență Socială, Medicală și Comunitară



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



ROMANIA

	Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice din Municipiul Sebeș aflate în situații de dependență și/sau în risc de excluziune socială. - Dezvoltarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice; - Dezvoltarea serviciilor sociale de tip îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice în Municipiul Sebeș; - Dezvoltarea serviciilor sociale de tip centru de zi pentru persoane vârstnice în Municipiul Sebeș; - Furnizarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice; - Furnizarea serviciilor sociale de tip îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice în Municipiul Sebeș; - Furnizarea serviciilor sociale de tip centru de zi pentru persoane vârstnice în Municipiul Sebeș; - Management de proiect.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Persoane vârstnice aflate în situații de dependență și/sau în risc de excluziune socială – 122; Personal al autorităților/ agențiilor publice/private care furnizează servicii sociale și de ocupare persoanelor vârstnice vulnerabile; personal al organizațiilor societății civile și ONG-uri – 18.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	Finalizat.

Titlul proiectului:	Program integrat de combatere a excluziunii sociale pe teritoriul SDL Sebeș
Perioada:	Septembrie 2021 – Decembrie 2023
Bugetul (în lei):	10.431.398,45 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Capital Uman 2014- 2020, în cadrul Axei prioritare 5, Prioritatea de investiții 9vi, Apelul de proiecte nr. 717 „Reducerea numărului de comunități marginalizate (roma și non-roma) aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din orașe cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri/operațiuni integrate în contextul mecanismului de



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	DLRC”.
Aplicantul:	ROMACTIV BUSSINES CONSULTING SRL
Partenerii:	Direcția Generală de Asistență Socială Medicală și Comunitară Sebeș, Școala Gimnazială Petrești și Liceul cu Program Sportiv ”Florin Fleșeriu” Sebeș
Principalele activități:	Dezvoltarea unui mecanism de servicii integrate care sa elimine factorii determinanti ai marginalizarii persoanelor aflate in risc de saracie si excluziune sociala din comunitatea marginalizata identificata pe teritoriul SDL GAL Sebes, abordand cu precadere problema cresterii accesului si participarii la educatie si la servicii sociale, a lipsei studiilor/formarii profesionale si limitarea oportunitatilor de ocupare a fortei de munca. - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii; - Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu; - Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale și socio-medicale; - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație; - Campanie de informare și conștientizare.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Grupul tinta al proiectului este format din 900 persoane din teritoriul acoperit de SDL GAL Sebeș, care se află în risc de sărăcie, se confruntă cu o deprivare materială severă și/sau trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a activității și care vor beneficia de servicii de integrare în societate și pe piața muncii, din care 480 sunt persoane de etnie roma.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, ZUM 1 (comunitate rroma), ZUM 2
Stadiul:	În desfășurare.

4. Creșa Grădiniță Valea Frumoasei

Titlul proiectului:	<i>Transformare clădiri, centrală termică și depozit de cărbune, în Creșă și Grădiniță, Valea Frumoasei, Municipiul Sebeș</i>
Perioada:	Aprilie 2018
Bugetul (în lei):	2.548.984,76 lei finanțare prin PNDL
Sursa de finanțare:	Programul Național de Dezvoltare Locală



Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Lucrări de amenajare a creșei și grădiniței din cartierul Valea Frumoasei din Sebeș, în locul vechii centrale termice. Suprafață construită: 468 mp; Suprafață desfășurată: 936 mp;
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Creșa , poate primi un număr de 21 copii, respectiv 3 grupe de copii; Grădinița cu program prelungit și va primi un număr de 45 copii, respectiv 3 grupe de copii.
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	Finalizat, în desfășurare, cu finanțare aprobată

5. Anghel Saligny – Tineretului, Arini, Zăvoi

Titlul proiectului:	Modernizare străzi: Tineretului, Arini, Zăvoi și Crângului, Municipiul Sebeș
Perioada:	Martie 2023 – Decembrie 2026
Bugetul (în lei):	7.537.536,65 lei finanțare prin MDLPA
Sursa de finanțare:	Programul național de investiții „Anghel Saligny”
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Lucrări de modernizare străzi, de reabilitare rețele de apă, de canalizare
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Circa 450 de locuitori
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

Titlul proiectului:	CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A CLĂDIRII ȘCOLII GIMNAZIALE PETREȘTI
Perioada:	Decembrie 2022 - Iunie 2026
Bugetul (în lei):	3.618.377,47 lei
Sursa de finanțare:	PNRR/2022/C5/2/B.2.1/1, Runda 1, Componenta 5 - Valul renovării, axa 2 - Schema de granturi pentru eficiență energetică



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	și reziliență în clădiri publice, operațiunea B.2: Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor publice*)
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor rezidențiale multifamiliale, respectiv renovarea integrată a clădirilor rezidențiale multifamiliale (eficiență energetică și consolidare seismică); renovarea integrată a clădirilor publice (eficiență energetică și consolidare seismică). Indicatorii de proiect prin intermediul cărora se măsoară stadiul de îndeplinire a jaloanelor/țintelor sunt: 1347,00 mp și 1 stație de încărcare.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	650 de elevi și cadre didactice
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

Titlul proiectului:	REABILITARE ȘI MODERNIZARE ȘCOALA GIMNAZIALĂ "MIHAIL KOGĂLNICEANU" MUNICIPIUL SEBEȘ, ÎN VEDEREA CREȘTERII EFICIENȚEI ENERGETICE
Perioada:	Decembrie 2022 - Iunie 2026
Bugetul (în lei):	4.877.782,31 lei
Sursa de finanțare:	PNRR/2022/C5/2/B.2.1/1, Runda 1, Componenta 5 - Valul renovării, axa 2 - Schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri publice, operațiunea B.2: Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor publice*)
Aplicantul:	Municipiul Sebeș
Partenerii:	-
Principalele activități:	Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor rezidențiale multifamiliale, respectiv renovarea integrată a clădirilor rezidențiale multifamiliale (eficiență energetică și consolidare seismică); renovarea integrată a clădirilor publice (eficiență energetică și consolidare seismică). Indicatorii de proiect prin intermediul cărora se măsoară stadiul de îndeplinire a jaloanelor/țintelor sunt: 1835,61 mp și 1 stație de încărcare.
Numărul și tipul grupului	720 de elevi și cadre didactice



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Țintă vizat:	
Zona distinctă din teritoriu:	Teritoriul SDL, zonă non roma
Stadiul:	În desfășurare

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

- maximum 1,5 pagini

În cadrul acestei rubrici, se pot prezenta și alte aspecte care prezintă importanță și care pot influența dezvoltarea teritoriului SDL prin Strategia de Dezvoltare Locală.

Unul dintre elementele complementare importante, care poate influența dezvoltarea teritoriului SDL prin Strategia de Dezvoltare Locală este potențialul participativ al locuitorilor. Privitor la potențiala implicare în activități comune la nivel de zonă sau cartier, reținem, conform datelor din anchetă, faptul că 40,90% dintre persoane s-ar asocia prin muncă, iar 30,65% prin bani pentru a îmbunătăți spațiile comune.

Un alt element complementar specific este reprezentat de implicarea comunității de afaceri în susținerea comunității prin sponsorizarea unor obiective socio-medicale din comunitate (Spitalul Municipal cu suportarea costurilor unor renovări și dotări care să crească accesul populației la serviciile medicale și calitatea acestora, sprijinirea școlilor, ajutorarea unor cazuri sociale). În ultimii ani valoarea acestui tip de sponsorizări a crescut continuu și a ajuns la nivelul a sute de mii de euro anual. Considerăm că această stare de fapt vine să completeze efortul care va fi desfășurat prin intermediul SDL Sebeș.

2. Analiza SWOT

- maximum 3 pagini

Poziționarea geografică



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Puncte tari - Zona este conectată cu orașul în special prin străzile Aurel Vlaicu, Sava Henția și Alunului, fiind situată relativ aproape de centrul orașului.	Puncte slabe - Inexistența unor legături stradale cu zonele învecinate prin străzi modernizate (străzile principale de legătură (Alunului, Cloșca) sunt nemodernizate. Str. Valea Sebeșului este situată izolat la marginea de sud a orașului. - Majoritatea drumurilor interioare și cele de acces sunt impracticabile în sezonul ploios.
Oportunități - Învecinarea cu un teren actualmente viran dar cu potențial economic care poate fi utilizat pentru creșterea nivelului zonei.	Pericole - Izolarea din punctul de vedere al construcției comunitare de zonele învecinate prin construirea în continuare de adăposturi improvizate în zone marginală – spre câmp – zona "Sub Motel".

Populația și caracteristicile demografice



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Puncte tari - Sporul natural și soldul migrației sunt pozitive; - Importanța deosebită acordată familiei. - Potențial de inteligență ridicat al copiilor și tinerilor care poate fi fructificat prin educație, calificare. - Forța de muncă disponibilă în comunitatea de rromi este ridicată. - Lipsa unor conflicte intracomunitare și o bună relaționare cu vecinii.	Puncte slabe - Nivel ridicat de sărăcie. - Populație numeroasă concentrată în spațiu insuficient; - Calificare și educație scăzută în rândul adulților, în special în rândul femeilor. - Risc de abandon școlar, în special în cazul adolescenților de etnie rromă. - Rezultate școlare relativ scăzute. - Sănătate precară a populației. - Acces redus la servicii de sănătate. - Lipsa asigurării medicale sau a banilor pentru tratamente medicale. - Lipsa documentelor de închiriere pentru locuință, a actelor de proprietate asupra terenurilor pe care și-au construit ilegal locuința.
Oportunități - Creșterea gradului de educație odată cu intensificarea acțiunilor de informare în zonă. - Apariția intervențiilor integrate prin intermediul unor proiecte cu finanțare nerambursabilă.	Pericole - Mediul familial neprielnic participării școlare. - Număr mare de familii dezorganizate sau cu un singur părinte. - Normele culturale specifice - părăsirea timpurie a școlii de către fete pentru a se căsători. - Comunitate divizată din punct de vedere religios.

Ocuparea, afacerile la nivel local și protecția socială

Puncte tari - Municipiul Sebeș oferă posibilități de angajare a forței de muncă în zonele industriale dezvoltate în ultima perioadă. - Deschiderea angajatorilor locali de a angaja persoane din comunitate (în special pentru salubritate, spații verzi, construcții și pază). - Forța de muncă disponibilă în comunitatea de rromi este ridicată.	Puncte slabe - Lipsa afacerilor localizate în zona marginalizată Sebeș. - Nivel de ocupare preponderent în sectorul informal/slujbe sezoniere/muncă "la negru". - Rata de ocupare redusă în rândul femeilor. - Lipsa calificărilor și a nivelului de educație necesar pentru calificare. - Venituri neregulate și de nivel redus care conduc la nesiguranță socială. - Meseriile tradiționale în comunitatea de rromi nu mai
---	---



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	au căutare pe piața muncii. - Lipsa unor programe educaționale alternative și/sau de alfabetizare pentru adulți.
Oportunități - În ultimii ani oferta de forță de muncă în zonă acoperă tot mai greu cererea în contextul creșterii economice și noilor investiții din municipiu ceea ce facilitează angajarea oamenilor din comunitate, inclusiv rromi. - Potențial de dezvoltare de mici afaceri. - O parte dintre rezidenți lucrează în străinătate și susțin material familiile din comunitate. - Existența unor fonduri nerambursabile dedicate special pentru intervenții în zonele urbane marginalizate.	Pericole - Lipsa unor documente de proprietate și stare civilă care îngreună accesul la unele beneficii sociale. - Dependența de beneficiile sociale. - Lipsa serviciilor pentru copiii ante-preșcolari (creșe), preșcolari (grădinițe, centre de zi) imobilizează și îndepărtează de piața muncii femeile cu copii (majoritatea în comunitate și în rândul rromilor) - Prezența discriminării rromilor în obținerea unui loc de muncă - Recurgerea la modalități ilegale de obținere a resurselor necesare traiului - cerșit, furt și prostituție/proxenetism.

Locuire și acces la utilități



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Puncte tari - Unii locatari care sunt și proprietari au investit în îmbunătățirea condițiilor de trai, au renovat imobilele. - Existența rețelelor de apă curentă, canalizare, curent electric și gaze naturale pe majoritatea străzilor din ZUM - existența iluminatului public la nivel satisfăcător pe majoritatea străzilor din ZUM.	Puncte slabe - Supraaglomerare și condiții precare de locuire în multe dintre locuințe: pereții exteriori și interiori degradați, cu crăpături și condens (igrasie). - Instalațiile sanitare vechi și stricate. - Lipsa apei calde curente. - Sistem de încălzire al locuințelor inexistent/ nefuncțional. - Salubritatea întreruptă de operatorul de salubritate al municipiului la gospodăriile care au acumulat datorii la plata taxei de salubritate. - Locatari care au fost deconectați din cauza datoriilor acumulate după neplata utilităților. - Supra-aglomerarea locuințelor. - Accesul la electricitate și gaze este aproape inexistent. - Condiții igienico-sanitare de locuit extrem de precare.
Oportunități - Primăria municipiului Sebeș intenționează să investească în infrastructura de utilități din zona marginalizată. - Existența unor fonduri nerambursabile dedicate special pentru intervenții în zonele urbane marginalizate	Pericole - limitarea accesului la utilități ca urmare a imposibilității de a achita facturile (apă, curent electric, salubritate). - risc de evacuare pentru familiile care au acumulat datorii la plata chiriei și a utilităților (apă, canalizare și curent electric).

Accesul la instituții și servicii publice



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Puncte tari - Zona marginalizată se află la circa 1 - 1,5 km de zona de interes administrativ și comercial, școală, spital, primărie sau altă instituție de interes public, piață, astfel încât este posibil accesul pietonal. - Existența în comunitate a 5 mici magazine de cartier	Puncte slabe - Lipsa serviciilor medico-sociale în ZUM - Lipsa mijloacelor liniilor de transport în comun care să deservească zona marginalizată. - Lipsa spațiilor de joacă pentru copii. - Acces redus la servicii de sănătate - lipsa unui dispensar medical. - Zona "Sub Motel" reprezintă un focar de infecție, gunoaiele acoperă câteva hectare de teren în ciuda acțiunilor periodice de salubritate ale autorităților publice locale.
---	--

Oportunități - Existența unui program de vizite în comunitate a reprezentanților Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS) și a mediatorului școlar de la Școala nr. 3 – Liceul Sportiv - Existența unor fonduri nerambursabile dedicate special pentru intervenții în zonele urbane marginalizate	Pericole - Degradarea în continuare a infrastructurii stradale (în lipsa unor intervenții de reabilitare și modernizare) va face tot mai dificile legăturile cu zonele învecinate și zona administrativă și comercială - Posibilitatea sistării totale a unor servicii și utilități în situația prelungirii perioadelor de neplată de către abonații din ZUM
---	--

Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul

Puncte tari - Locatarii proprietari din ZUM manifestă interes pentru realizarea acțiunilor de îmbunătățire a condițiilor de locuire în comun. - Existența liderilor formali (1 consilier local) și informali recunoscuți de comunitate care, reușesc să mobilizeze comunitatea atunci când este necesar. - Funcționarea în comunitate a mai multor culte religioase și implicarea acestora în creșterea gradului de educație și civilizație al cetățenilor.	Puncte slabe - Rezidenții zonei reclamă insuficiența ajutorului oferit de autoritățile locale, raportat la nevoi – mai ales Serviciul Public de Asistență Socială care își desfășoară activitatea într-un cadru legal strict. - Relația cu autoritățile locale și cu celelalte zone ale municipiului este uneori lipsită de încredere reciprocă.
Oportunități	Pericole



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- Există reprezentanți tineri ai comunității care se asociază, mobilizează și îi organizează pe ceilalți - Constituirea GAL Sebeș – organizație care are între membri și în organismul de conducere reprezentanță ai ZUM - Implicarea reprezentanților mass media în proiectele care se realizează în zonă, nu doar în sensul transmiterii informațiilor, ci și al construirii unui mesaj pozitiv.	- Comunitatea este suspicioasă față de acțiunile realizate sau anunțate de primărie, existând o tendință de a crede că investițiile nu vor fi realizate. - Autoritățile reclamă lipsa de responsabilitate a comunității față de bunurile comune și a lipsa de recunoștință față de ajutorul primit. - Mobilizarea comunității este foarte dificilă - Imaginea negativă a zonei reflectată de presa locală. - Risc de infracționalitate. - Imaginea negativă a zonei reflectată de presa locală.
--	--

Proiecte desfășurate anterior în zonă

Puncte tari - Primăria are compartiment specializat pe proiecte europene și fonduri nerambursabile. - Primăria a implementat proiecte în comunitate. - Existența asociațiilor care desfășoară proiecte în comunitate, inclusiv GAL.	Puncte slabe - Lipsa încrederii în autoritățile locale - reticența față de ONG-urile sau prestatorii de servicii sociale care realizează proiecte în zonă.
Oportunități - Disponibilitatea declarată a comunității de a lua parte la proiecte care să fie în folosul zonei și al locuitorilor - Existența unor fonduri dedicate special pentru intervenții în ZUM	Pericole - Lipsa sustenabilității proiectelor - implicarea comunității în proiecte este condiționată de remunerare.

4. Procesul de implicare a comunității

Acest capitol trebuie să arate modul în care a fost implicată comunitatea, în special populația din ZUM, în procesul de elaborare a SDL.

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

- maximum 2 pagini



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Procesul de formare al GAL Sebeș a început în 20.12.2016 odată cu întâlnirea pregătitoare pentru constituirea acestuia. Au urmat demersurile necesare pentru dobândirea personalității juridice în conformitate cu Ordonanța nr. 26 / 2000 cu privire la asociații și fundații.

A fost realizată selecția partenerilor în vederea constituirii GAL Sebeș cu respectarea prevederilor OUG 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 – 2020. Municipiul Sebeș este autoritate publică locală cu o populație de 27.019 locuitori după datele statistice ale recensământului din 2011 și 26.490 de locuitori după datele recensământului din anul 2021.

Prin Hotărârea Consiliului Local Sebeș nr. 55 / 30.03.2017 a fost aprobată participarea și asocierea Municipiului Sebeș, alături de KH Consulting SRL și Asociația Filantropia Ortodoxă Sebeș, la înființarea Asociației Grupul de Acțiune Locală Sebeș.

În data de 08.05.2017 a fost depusă la Judecătoria Sebeș cererea de înscriere pentru dobândirea personalității juridice a Asociației Grupul de Acțiune Locală Sebeș care a fost aprobată de Judecătoria însă procesul de redactare a Încheierii Civile a fost mai îndelungat.

În data de 13.07.2017 a fost primită Încheierea civilă nr. 696/CC/2017 de la Judecătoria Sebeș care a consemnat admiterea cererii de înscriere a Asociației Grupul de Acțiune Locală Sebeș în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa Judecătoriei Sebeș.

Durata statutară a Asociației GAL Sebeș este nelimitată acoperind astfel durata de implementare a SDL. În cursul lunii iulie (05.07.2017) a fost trimisă o invitație organizațiilor neguvernamentale, agenți economici, persoanelor fizice de a participa la întâlnirea legată de elaborarea unei Strategii de Dezvoltare Locală (SDL) plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) care are ca și scop declarat combaterea sărăciei și excluziunii sociale de la nivel urban.

La data de 10.07.2017 a avut loc întâlnirea cu reprezentanți ai societăților comerciale, ONG, instituții de învățământ care au fost interesate în desfășurarea activităților legate de elaborare a SDL. În data de 04.09.2017 a fost primit de la Judecătoria Sebeș, Certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial nr. 6 / 2017 pentru Asociația Grupul de Acțiune Locală Sebeș.

În urma procesului de animare, în cursul lunilor octombrie și noiembrie 2017 au fost primite 22 de cereri de înscriere în Gal Sebeș, venite de la persoane fizice, persoane juridice și organizații neguvernamentale, inclusiv din zona urbană marginalizată. Ca urmare s-a solicitat, în data de 10.11.2017, Judecătoriei Sebeș, modificarea statutului Grupului de Acțiune Locală Sebeș, prin includerea noilor membrii.



În vederea formării GAL Sebeș, Municipiul Sebeș, împreună cu partenerii săi, KH Consulting SRL și Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș au lucrat împreună cu facilitatorul comunitar Margareta Iancu care în perioada ianuarie – noiembrie 2017 (în perioada mai-noiembrie ca voluntar al GAL Sebeș) a desfășurat o serie de activități, care au avut drept obiectiv atragerea în cadrul GAL Sebeș a persoanelor din ZUM. Activitățile s-au desfășurat în comunitatea de romi din municipiul Sebeș pe străzile Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Zori Noi, Luncii, Câmpului, Orizontului, Lungă, Izvorului, etc.

Echipa de animare a fost completată cu 3 facilitatori angajați de către partenerul Municipiul Sebeș în cadrul proiectului de sprijin pregătitor pentru elaborarea SDL. De asemenea, GAL Sebeș a angajat (în baza unui proces deschis și transparent) cu contract de muncă un manager, un asistent administrativ și un facilitator care au activat pentru parcurgerea tuturor etapelor de elaborare a strategiei astfel încât echipa angrenată a devenit numeroasă și adaptată gradului de complexitate al strategiei (în cadrul partenerilor din proiectul pentru sprijin pregătitor au mai fost angajați sociologi, experți elaborare strategie, asistent social).

Membri ai personalului administrativ GAL, angajați ai proiectului de sprijin pregătitor și membri ai Consiliului Director au participat la cursuri de pregătire în domeniile vizate de SDL (vezi ANEXA 15). De asemenea, personalul administrativ al GAL deține studii și experiență în managementul administrativ al proiectelor locale.

În anul 2021 a fost ales noul Consiliu Director al Asociației.

În cadrul activităților de animare din teritoriu au fost cuprinși partenerii locali – societate civilă și sector privat precum și partenerii locali instituții publice. Facilitatorul comunitar a fost implicat în organizarea întrunirilor în teritoriu. Au fost distribuite materiale de promovare cu informații care fac referire la proiect și la importanța implicării populației în trasarea direcției de dezvoltare a zonei. (100 fluturașă, 100 afișe, 10 anunțuri radio, www.galsebes.ro, [galsebes/facebook](https://www.facebook.com/galsebes)). La aceste acțiuni au fost invitați reprezentanți ai OIR și AM PoIDS și au participat (prin intermediul aplicației Zoom sau fizic) și reprezentanți ai OIR (vezi Anexa 20).

Figura 1. Procesul de formare a GAL

**A. Exprimarea
interesului**

B. Animare, mobilizare/facilitare și suport

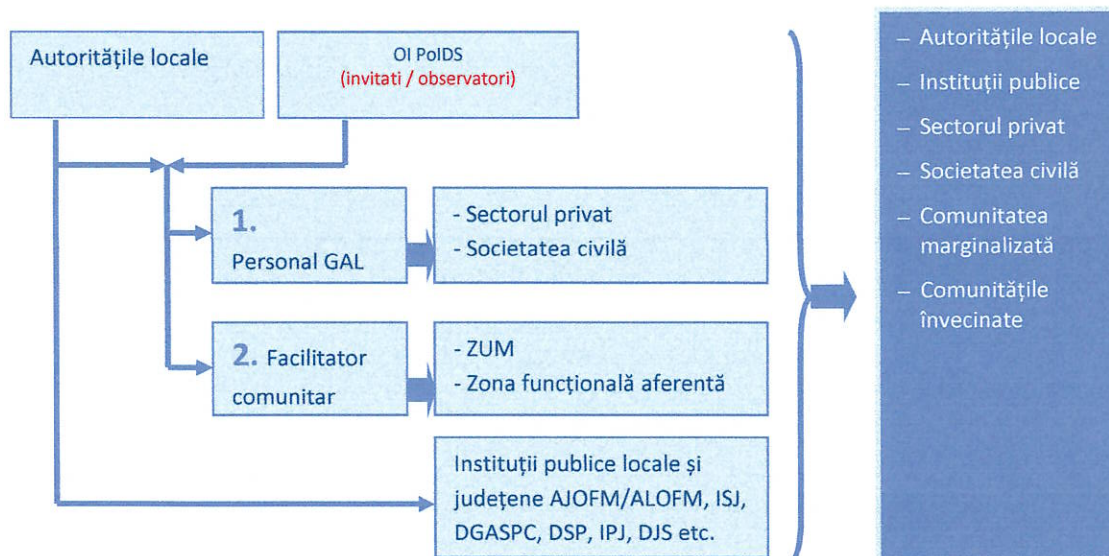
**C. Formare
GAL**



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.

- Durata de existență a parteneriatului GAL trebuie să fie cel puțin egală cu durata de implementare a SDL propusă.

ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături).

ANEXA 12: Componența Comitetului Director.

- Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în **Tabelul 4**.

Tabel 2. Componența Comitetului Director

Nume și prenume	Tip partener local (P. F. - Persoană fizică)	Instituția (pentru P.F., Zona distinctă)	Funcția în instituție (pentru P.F., Grupul vulnerabil)	Funcția în C.D. (Președinte/ Membru)	Doar dacă GAL-ul a fost înființat juridic anterior Membru al GAL-ului din anul....	Date de contact și Semnătura



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Benga Emil Gabriel	Autoritate publică	Municipiul Sebeș	consilier	Președinte	2017	Tel. 0751213018
Pintea Alina	Sector neguvernamental	Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Sebeș	expert	vicepreședinte	2021	Tel. 0752259110
Comaniciu Marinela	Sector privat	KHC Consulting SRL	administrator	secretar	2021	Tel. 0722567333
Stanciu Adina Mihandra	Sector public	Liceul Tehnologic Sebeș	profesor	membru	2017	Tel. 0722626271
Alisie Crina	Sector privat	Meddo SRL	administrator	membru	2017	0788576540
Iancu Margareta	Persoană fizică	ZUM	PF	membru	2017	0752848804
Bumbu Claudia	Persoană fizică	ZUM	PF	membru	2017	0757400435

În general, numărul minim de angajați necesar pentru îndeplinirea funcțiilor de bază în cadrul parteneriatului GAL este de doi – un manager și un asistent administrativ. Este recomandabil ca numărul angajaților să fie direct proporțional cu complexitatea strategiei și a parteneriatului. Este posibil ca necesarul de resurse umane să fie mai mare, în funcție de numărul de sarcini administrative delegate în plus, de zonă, populația vizată, bugetul aferent strategiei și activitățile de mobilizare necesare.

Dacă pentru facilitare comunitară se optează pentru un specialist, acesta va fi selectat și angajat de GAL încă din faza de constituire, pentru a asigura participarea deplină a comunității marginalizate la elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

În faza de implementare a SDL (Etapa a III-a a mecanismului DLRC), personalul GAL ar putea să crească prin angajarea altor specialiști, precum expert romi, asistentă medicală comunitară, mediator școlar ș.a., care să furnizeze diverse servicii sociale în teritoriul SDL, în special în zona urbană marginalizată.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Membrii și personalul administrativ GAL este recomandabil³ să dețină sau să-și dezvolte competențele, abilitățile și resursele pentru a demara și gestiona procese de dezvoltare la nivel local. De asemenea, personalul administrativ al GAL trebuie să aibă studii și/sau experiență în managementul administrativ al proiectelor locale.

În acord cu art. 33 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, precum și cu designul mecanismului CLLD în România, sarcinile pe care le va îndeplini GAL pentru implementarea SDL vizează:

- ▶ consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiuni
- ▶ elaborarea unei proceduri și a unor criterii de selecție nediscriminatorii și transparente, care să evite conflictele de interese și să garanteze că niciun grup individual de interese nu controlează deciziile de selecție
- ▶ pregătirea și publicarea cererilor de propuneri
- ▶ selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului sprijinului și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare
- ▶ monitorizarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor strategiei
- ▶ evaluarea implementării strategiei

ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului prin:

(a) Angajarea personalului administrativ - cel puțin un manager și un asistent administrativ, în baza unui proces transparent de recrutare, selecție și angajare;

(b) Angajarea unui specialist sau contractarea unui ONG sau a unei companii pentru activitățile de mobilizare/ facilitare comunitară, în baza unui proces transparent;

(c) Sediul social al GAL / punct de lucru/ sucursală în teritoriul unității teritorial-administrative în care funcționează GAL-ul;

(d) Amenajarea unui birou funcțional;

(e) Regulile privind înscrierea ca membru fondator/asociat în GAL a persoanelor fizice relevante; *Persoanele fizice relevante sunt reprezentanți ai grupurilor țintă definite în SDL și cetățeni de pe raza teritoriului SDL (din ZUM sau din zona urbană funcțională) ce sunt interesați să participe la elaborarea, implementarea, monitorizarea sau evaluarea SDL. Cetățenii de pe raza teritoriului SDL se referă atât la rezidenții din teritoriu, cât și la persoanele fără adăpost sau persoanele fără acte de identitate care trăiesc în teritoriul SDL.*

³ Comisia Europeană, "Orientări privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității pentru actorii locali", august 2014, disponibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_clld_local_actors_ro.pdf, pag. 43.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



(f) Document justificativ din care să rezulte regulile asumate de GAL cu privire la exceptarea de la plata cotizației pentru membrii persoane fizice relevante, în special cele din ZUM țintite, fără ca acest fapt să afecteze dreptul acestora de a fi aleși și de a avea drept de vot în Comitetul Director;

(g) Regulile privind înscrierea ca membru fondator/asociat în GAL a reprezentanților sectorului privat și a societății civile;

- ▶ *Reprezentanți ai sectorului privat precum operatori economici (persoane fizice autorizate, asociații familiale, întreprinderi individuale, profesii libere, microîntreprinderi, firme mici, mijlocii sau mari) și organizații de reprezentare ale acestora, camere de comerț, cooperative, entități de economie socială, întreprinderi sociale de inserție, furnizori de servicii etc.*
- ▶ *Reprezentanți ai societății civile: ONG-uri, asociații, inclusiv asociații de locatari, fundații, furnizori de servicii sociale în condițiile legii, unități de cult etc..*

(h) Document justificativ din care să rezulte regulile asumate de GAL cu privire la cotizația anuală pentru membrii reprezentanți ai sectorului privat sau ai societății civile;

(i) Regulile GAL privind luarea deciziei;

- ▶ *Nici autoritățile publice, niciun alt grup nu pot avea drept de vot mai mare de 49%;*
- ▶ *Cel puțin 50% din voturile ce țin de selecția propunerilor de proiecte trebuie să vină din partea partenerilor din sectorul non-public;*
- ▶ *Dintre membrii Comitetului Director al GAL, minimum 20% trebuie să fie reprezentanți ai ZUM.*

(j) Regulile privind patrimoniul GAL la încetarea parteneriatului (spre exemplu, divizarea între membri/ înstrăinarea/ donarea patrimoniului în interesului unei instituții/organizații cu activități în domeniul social etc.).

ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

Această procedură trebuie să respecte legislația națională și europeană în domeniu și să includă regula generală⁴ conform căreia toți membrii Comitetului Director al GAL (și organizațiile pe care le reprezintă) își declară interesul în proiecte și nu participă la deciziile care îi privesc direct.

ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL (cursuri de formare/perfecționare)

În vederea creșterii capacității membrilor și personalului administrativ GAL de a genera procese de dezvoltare adecvate nevoilor locale, precum și pentru dezvoltarea competențelor acestora în domeniile relevante pentru nevoile de dezvoltare identificate în SDL, personalul GAL poate fi

⁴ Comisia Europeană, „Orientări privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității pentru actorii locali”, august 2014, disponibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_cild_local_actors_ro.pdf, pag. 43.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



implicat în activități de formare/perfecționare. Se va asigura desfășurarea cel puțin a unei activități care să vizeze îmbunătățirea competențelor personalului GAL în domeniile vizate de SDL/DLRC.

Informațiile vor fi furnizate pe modelul din Documentul suport C.

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

În acest subcapitol se documentează procesul de implicare a partenerilor locali și a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, în special a celor din ZUM.

4.2.1 Animarea partenerilor locali

- maximum 2 pagini

Animarea teritoriului a reprezentat un proces social logic și funcțional, de întărire a comunității desfășurat de către echipa GAL Sebeș, în special de către facilitatorul comunitar angajat (alături de manager și asistentul administrativ).

În acest sens în perioada 25 octombrie 2023 – 10 noiembrie 2023 au avut loc cele 5 întruniri publice în comunitate.

Componenta Adunării Generale a Asociației Grupului de Acțiune Locală Sebeș s-a extins, astfel în încât a avut loc o ședință a Consiliului Director în urma căreia s-au aprobat cererile de primire în calitate de membru asociat a încă 5 de membri (două instituții publice, un agent economic furnizor de servicii pe piața muncii și 3 persoane fizice din comunitățile marginalizate) – Școala Gimnazială Petrești, Școala Gimnazială Mihail Kogălniceanu, SC Romactiv Vusiness Consulting SRL și 3 persoane fizice din ZUM, două dintre acestea fiind femei iar cea de-a treia un tânăr.

Acțiunile de animare comunitară au fost desfășurate de o echipă formată din : 1 facilitator angajat al GAL alături de manager și asistentul administrativ. În cadrul activităților de animare din teritoriu, au fost distribuite materiale de promovare cu informații care fac referire la proiect și la importanța implicării populației în trasarea direcției de dezvoltare a zonei. La aceste 5 întâlniri de animare a comunității au participat peste 270 de persoane. (din totalul participanților mai mult de 40 % au fost femei și mai mult de 20% tineri). La aceste acțiuni au fost invitați și reprezentanți ai OIR și AM PoiDS iar reprezentanți ai OIR Centru au participat prin intermediul aplicației Zoom sau fizic. Au fost realizate 7 focus grupuri cu membri ai ZUM, SDL și actori locali relevanți pentru comunitate și interviuri.

Pentru antrenarea populației și a tuturor actorilor locali interesați în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală, s-au aplicat chestionare în cadrul studiului de referință care au reprezentat punctul de plecare în elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

De asemenea au fost solicitate și s-au primit informații relevante pentru elaborarea strategiei (starea sănătății, edilitare, locuire, educaționale, statutul ocupațional, etc.) de la instituții



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



și societăți economice din municipiul Sebeș și din județul Alba. (Direcția de Statistică, Poliția Municipiului Sebeș, SC STAR ASSEMBLY SRL, Sebeș, SC STAR TRANSMISSION SRL Sebeș, KRONOSPAN Sebeș, Spitalul Municipal Sebeș, Serviciul Public de Asistență Socială, Sebeș, AJPIS Alba, etc.)

Acțiunile de informare care au avut loc în municipiul Sebeș, a reunit reprezentanți ai administrației publice locale, reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale, reprezentanți ai mediului de afaceri, membri GAL, membri ai comunității, etc. S-au desfășurat următoarele acțiuni: 10 spoturi radio difuzate la radioul local Radio Star; 1 comunicat de presă publicat într-o publicație on-line, pe site-ul GAL, pe pagina de facebook a GAL, a Pro Sebeș și a asociației Sofia; 100 de afișe, 100 de fluturași; site: www.galsebes.ro, galsebes/facebook.

Activitatea de informare a avut o importanță fundamentală și a contribuit într-o manieră determinată la atingerea obiectivelor urmărite. În cadrul activității de informare populației locale cât și partenerilor le-au fost comunicate informații despre proiect, competențele și valorile acestuia, ideea de dezvoltare durabilă, strategii și instrumentele identificate, atât la nivel local, cât și la nivel național.

Având în vedere similitudinile între abordările a două instrumente europene destinate sprijinirii dezvoltării în mediul urban și rural (DLRC și LEADER) precum și faptul că între măsurile grupurilor de acțiune locală rurale (și pentru orașe mici) se află și măsuri sociale destinate integrării grupurilor marginalizate s-a constituit o **asociere între două GAL-uri urbane** – Grupul de Acțiune Locală Sebeș și Grupul de Acțiune Locală Alba Iulia Incluzivă – și **două GAL-uri rurale** – Grupul de Acțiune Locală Arieșul Mare și Grupul de Acțiune Locală Muntele Șes Județul Bihor.

În vederea coordonării intervențiilor în sprijinul zonei marginalizate din Municipiul Sebeș și a zonei funcționale înconjurătoare a fost înființat un sistem de coordonare a acțiunilor destinate zonei urbane marginalizate din Municipiul Sebeș.

Consiliul de Coordonare reprezintă un sistem construit în scopul asigurării coordonării permanente a activităților legate în special de: informarea, consultarea și coordonarea permanentă a organizațiilor semnatare privind toate intențiile semnatărilor de a demara intervenții, investiții, proiecte în scopul coordonării și asigurării complementarității intervențiilor și participarea la dezbaterile din cadrul consultărilor publice privind obiectivele de investiții din zona marginalizată și zona funcțională, formularea de puncte de vedere, participarea la ședințele consiliului Local Sebeș.

Facilitatorul comunitar voluntar Margareta Iancu a desfășurat în perioada ianuarie – noiembrie 2017 (în perioada mai-noiembrie ca voluntar al GAL Sebeș) o serie de activități care au avut drept obiectiv **dezvoltarea și întărirea comunității marginalizate în municipiul Sebeș**, de tipul: organizarea de evenimente culturale în comunitate, vizionare de filme documentare,



organizarea de concursuri tematice, spectacole, cursuri, organizarea evenimentului, etc (vezi Anexa 21).

În această etapă de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL s-a asigurat promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director al GAL

Documentele suport vor include: agenda, lista participanților cu semnătura, minuta, materialele prezentate, fotografii etc.

- *Conform cerințelor DLRC pentru elaborarea SDL, GAL-urile (atât cele înființate în anterior, cât și cele nou înființate) au obligația de a realiza **minimum cinci ședințe ale C.D. al GAL** pe următoarele teme:*
 - *(1) delimitarea teritoriului SDL, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și organizarea Studiului de referință;*
 - *(2) principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință;*
 - *(3) identificarea soluțiilor posibile și organizarea consultărilor publice în întreg teritoriul SDL;*
 - *(4) prioritizarea propunerilor de proiecte propuse prin consultări în teritoriul SDL, cu precădere în ZUM și*
 - *(5) decizie finală cu privire la conținutul SDL și a listei indicative de intervenții.*

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

- maximum 3 pagini

Analiza persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, țintite de SDL, în special de cele din ZUM, în conformitate cu rezultatele Studiului de referință, reflectă următoarea situație:

(a) Relațiile din interiorul comunității

Pe lângă factorii economici, care influențează dinamica din interiorul comunității de romi a municipiului Sebeș, (spații de locuit precare, fără documente de proprietate, fără conectare la utilități – apă, canalizare și gaze-), există și o serie de factori socio-culturali care acționează în defavoarea lor. De exemplu majoritatea fetelor, de la vârsta de 13-14 ani trăiesc în concubinaj cu viitorul soț pentru că așa le cere tradiția, iar statul român nu acceptă căsătoria până la vârsta de 16 ani la fete și la 18 ani la bărbați. Această situație prezentă în cazul multor fete rromice conduce la



UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

situații de abandon școlar. Neavând studii finalizate, fie devin casnice, fie sunt angajate ca muncitoare necalificate, fie devin prostituate. Privitor la populația ocupată, datele sondajului prezintă următoarele date: Salariat: 22,71%; patron: 1,41% Lucrător pe cont propriu în activități neagricole (PFA, liber profesionist): 0,35%; Lucrător pe cont propriu în agricultură (PFA, fermier): 0,69%; Alt statut de persoană ocupată (zilier, lucrător la negru etc.): 5,99%.

Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ este de 7,92%;

Gospodăriile din ZUF cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 3,87%; 501-1000 lei, 2,99%; 1001-2000 lei, 10,39%; 2001-3000 lei, 5,63%; 3001-4000 lei, 1,76%; 4001-5000 lei, 0,70%; Peste 5001 lei, 0,53%.

Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m² pe persoană): 42,31%, iar Proporția gospodăriilor ce dețin locuința în proprietate personală este de 7,69%. Neconectarea locuințelor la utilități este prezentată astfel: Locuințe neracordate la gaze: 25,00%; Locuințe neracordate la curent electric: 9,62%; Locuințe neracordate la canalizare 21,15%; Locuințe fără centrală termică individuală: 26,92%; Locuințe fără izolație termică: 52,00%; Locuințe cu spații comune deteriorate: 26,92%.

Gospodăriile din ZUM 1 cercetate se încadrează în următoarele categorii în ceea ce privește venitul lunar pe gospodărie: 0-500 lei, 2,08%; 501-1000 lei, 9,03%; 1001-2000 lei, 11,11%; 2001-3000 lei, 3,47%; 3001-4000 lei, 2,08%; 4001-5000 lei, 0%; Peste 5001 lei, 0%. Este de menționat că respondenții au declarat veniturile legale evitând să invoce celelalte categorii de venituri destul de frecvente.

Teritoriul SDL cuprinde caracteristici asemănătoare cu zona funcțională. La nivelul teritoriului SDL sau în proximitate există firme care funcționează în domeniul construcțiilor societăți comerciale mari ca SC Elis Pavaje Petrești și SC PAROM IMPEX SRL iar în industria hârtiei Pehart SA.

(b) Relația comunității cu autoritățile locale (tipul și calitatea comunicării, impactul intervențiilor anterioare, satisfacția cetățenilor cu activitatea autorităților, accesul la și calitatea serviciilor existente, încredere în autoritățile locale etc.)

Programele de incluziune a romilor pe piața muncii implementate, la nivel local sau regional, în ultimii ani au fost mai degrabă inefficiente. Pe de o parte, doar aproximativ **50% din românii de 16 ani și peste au absolvit ciclul de învățământ obligatoriu** care le asigură eligibilitatea pentru programele de calificare profesională. Pe de altă parte, în cazul multor familii rome, persoana care ar putea participa la cursuri de calificare este singura care aduce un venit în familie, motiv pentru care renunță sau **refuză participarea la cursuri**. Evaluarea măsurilor de inserție a



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



romilor pe piața muncii din perspectiva reprezentanților instituționali de la nivel local concluzionează că:

- încrederea în oportunitățile reale pe care le oferă astfel de programe este scăzută competențele dobândite în urma cursurilor sunt considerate insuficiente;
- șansa de a ocupa locuri de muncă oferite prin programe de tip caravană sau bursă este foarte scăzută;
- oferta programelor de incluziune pe piața muncii este nerealistă, iar organizarea de cursuri de calificare sau recalificare profesională pentru categorii de populație care nu au deprinderile de bază (scris și citit) este percepută ca fiind o risipă de resurse;

Relația cu autoritățile este privită și interpretată de către comunitățile de rromi în mare parte unilateral. S-a instaurat deja ideea că **autoritățile locale sunt responsabile pentru diferite prestări de servicii sociale**, pentru plata șomajului, a pensiilor sau a alocațiilor pentru copii. Îngrijirea medicală trebuie furnizată tot de către stat și tot de datoria lor este să organizeze și sistemul școlar.

În ceea ce privește modul în care sunt tratați de către autoritățile statului, afirmațiile sunt diferite: o parte afirmă că sunt tratați cu drepturi egale, ca și ceilalți membrii ai comunității, iar **peste 50%** sunt de părere că sunt tratați mai prost. Acest lucru este valabil pentru toate autoritățile publice (primărie, școală, poliție, asistență socială, instituții medicale, etc.). Trebuie precizat faptul că rromii din municipiul Sebeș au un reprezentant în Consiliul Local al Municipiului Sebeș, (Stoica Petru), care face legătura între comunitatea de rromi și instituțiile publice din municipiu.

(c) Relația comunității cu societatea civilă (cu precădere din prisma intervențiilor anterioare)

La nivelul teritoriului SDL, au fost realizate, în ultimii ani, o serie de investiții, printre care investiții în infrastructura de transport (modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere existente), în iluminat public (extinderea/modernizarea sistemului de iluminat public), în infrastructura de apă și canalizare (extinderea / modernizarea rețelei de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare menajeră) etc. Valoarea investiției derulate la nivelul teritoriului SDL 2.712.624,57 lei; Modernizare străzi Sebeș: Stejarului, Viitorului, Lemnarilor, Ogorului, M. Sadoveanu, Brândușelor, Oașa, Luncile Prigoanei, Ciobanului, Tipografilor, Bujorului – valoarea investiției 4.724.405,52 lei; Extinderea sistemului de alimentare cu apă pe străzile Pădurenilor și Speranței, Extinderea sistemului de canalizare menajeră pe străzile Pădurenilor, Speranței, 8 Aprilie și Aurel Vlaicu - valoarea investiției 268.546,93 lei. Investiții în infrastructura de iluminat public au fost realizate pe străzile 8 aprilie, Pădurenilor, Luncii, Speranței, Cloșca, Zori Noi, Viitorului, Lemnarilor, Stejarului, Ogorului, Oașa, M. Sadoveanu, Luncile Prigoanei, Lungă, Izvorului, străzi care fac parte din Zona Urbană Marginalizată, dar și zone adiacente acesteia – valoarea investiției 766.910,68 lei.



Următoarele proiecte au fost derulate având drept grup țintă comunitatea romă:

„Creșterea calității vieții în comunitatea de rromi” derulat în perioada 2011-2013 cu o finanțare nerambursabilă de 221.933,92 lei (RON) obținută în cadrul Programului de Intervenții Prioritare, obținută printr-un împrumut rambursabil al Guvernului României la Banca Mondială.

„Sănătate pentru rromi”, implementat în perioada august – octombrie 2013 de Asociația „Rrom Sebeș” în parteneriat cu Primăria municipiului Sebeș. Proiectul cofinanțat de Agenția Națională pentru Rromi, în cadrul programului „Anul european al cetățenilor” și vizează îmbunătățirea stării de sănătate și creșterea calității vieții persoanelor de etnie rromă din municipiul Sebeș.

(d) Relația comunității cu presa locală (cu accent pe imaginea comunității în presa locală)

Imaginea rromilor în presă este încă lipsită de substanță și **bazată pe stereotipuri**. Totuși, se poate constata în ultimii ani o diminuare a atitudinilor negative la adresa rromilor și că acest fapt este posibil doar în cazul unei interacțiuni, a unei mai bune cunoașteri între majoritate și această minoritate.

Trebuie remarcat faptul că la nivel local temele reflectate în presă, într-o

- **atitudine pozitivă** fac referire la artă (muzică, dans); măsuri afirmative în educație; specificități culturale ale diferitelor neamuri de rromi; programe, activități, proiecte; menționarea unor repere istorice relevante pentru comunitatea de rromi, etc.
- **atitudine negativă** fac legătura între infracționalitate și etnie; comunitatea de rromi care afectează imaginea României în afara granițelor țării, etc.

Rromii ar putea fi caracterizați drept nomazi, rebeli, pasionali, prețuind mai mult câștigurile mari realizate cu efort minim, decât muncă grea și susținută. Mulți rromi au înclinații artistice și mai ales muzicale și de aceea unii dintre ei ajung lăutari, instrumentiști în tarafuri sau mai ales în ultimii ani cântăreți de manele. Aceștia sunt însă o parte redusă a rromilor, cei care de fapt reușesc să evadeze din comunitatea de rromi. Marea majoritate rămân continuând să se confrunte cu problemele mai sus menționate.

Ținând cont de toate aceste aspecte, **Facilitatorul comunitar** Margareta Iancu a desfășurat o serie de **activități de dezvoltare și întărire a comunității**.

Activitățile s-au desfășurat cu precădere în comunitatea de rromi din municipiul Sebeș (străzile: Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Zori Noi, Luncii, Câmpului, Orizontului, Lungă, Izvorului, etc.) și în Colonia Petrești. Grupul țintă căruia i s-a adresat acest tip de activități a fost constituit din copii și tineri din școlile municipiului Sebeș (peste 300 de copii).

Facilitatorul comunitar în cadrul Asociației Grup de Acțiune Locală Sebeș, reprezintă contactul nemijlocit cu comunitatea de rromi, marja de manevră este net sporită și determină procese de dezvoltare cu caracteristici mult mai apropiate de ceea ce se înțelege prin dezvoltare comunitară: **stimularea inițiativelor populației, crearea unor capacități individuale și de grup,**



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



structuri care să reprezinte populația în raport cu autoritățile locale, complementaritate cu administrația locală în procesul dezvoltării.

Prin metodele de intervenție folosite în comunitate de către facilitatorul comunitar (Observarea, Facilitarea comunitară, Mentoratul, Instruirea (trainingul, formarea), Consultanța), s-au realizat 9 acțiuni, au fost implicați peste 120 de copii și tineri cu vârste cuprinse între 6-23 ani, 1 vizionare de film documentar, 1 Kurs de combaterea discriminării, 1 masă rotundă cu având ca temă centrală violența și non-violența; 1 spectacol de muzică și dansuri tradiționale; 1 audiție muzicală, acțiuni de curățenie în cartierul rromilor din municipiul Sebeș, concursuri, expoziții tematice, vizite la Biblioteca Municipală "Lucian Blaga" Sebeș, 5 întâlniri în comunitate, 7 focus grupuri s-au luat interviuri și s-au aplicat chestionare locuitorilor din comunitatea de rromi.

ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG.

ANEXA 19: Documente suport privind participarea la procesul de consultare publică obligatoriu organizat în ZUM ținute de SDL cu privire la cele 5 teme de interes.

Documentele suport vor include: materialele propuse pentru consultare publică, lista participanților la procesul de consultare publică cu semnătura și date privind sexul, vârsta și etnia acestora, raportul sintetic al procesului de de facilitator spre a fi prezentat în ședința C.D. al GAL, fotografii.

- Conform cerințelor DLRC pentru elaborarea SDL, GAL-urile (care depun spre finanțare SDL) au obligația de a realiza un proces de consultare publică pe cele 5 teme de interes în ZUM. Aceste procese de consultare publica preced ședințele C.D. al GAL și pun în dezbatere aceleași teme. La procesul de consultare publica trebuie să fie reprezentate cel puțin următoarele categorii de persoane (femei/tineri 16 – 29 ani, vârstnici peste 64 de ani, persoane aparținând minorității roma, etc.). Sinteza acestor sinteza procesului de consultare publica va fi în mod obligatoriu prezentată de facilitator în ședințele C.D. al GAL.

ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AM PoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. al GAL.

ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale a GAL.

- Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în Tabelul 5.

Tabel 3. Numărul de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri	Număr membri
------------------	--------------	--------------



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	AGA la data înființării (07 - 09 - 2023)	AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare (data 24.11.2023)
Autorități locale	1	1
Sector public		4
Sector privat	1	7
Societate civilă	1	6
Cetățeni de pe raza ZUM		8
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL		5
Persoane aparținând minorității roma		8
Tineri (16-29 ani)		5
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)		4
Femei		15

5. Obiectivele SDL

- *maximum 4 pagini*

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL.

Obiectivele specifice ale SDL vor fi delimitate în timp și vor fi organizate pe următoarele sectoare: infrastructură, mobilitate urbană (facultativ), spații publice urbane, locuire, ocupare, educație, acces la servicii, comunitate și imagine publică. Obiectivele specifice vor fi identificate în baza unui larg proces consultativ, pornind de la analiza de nevoi și evaluarea problemelor și resurselor sociale, economice și de mediu din teritoriu. Abordarea va fi integrată, centrată pe problemele ce trebuie soluționate, dar având în vedere și atuurile existente și potențiale ale zonei.

Pentru că în fiecare domeniu poate exista o combinație de politici sectoriale, politici teritoriale și abordări bazate pe comunitate, se va prezenta complementaritatea și sinergia SDL cu strategiile mai ample, și anume:

- strategii/programe/politici ce vizează teritoriul acoperit (strategii locale ale orașului/ municipiului , strategii județene, strategii regionale etc.).



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- strategiile asumate la nivel național prezentate în Caseta 1 (este necesară complementaritatea cel puțin cu **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027**).

Deoarece aceste documente strategice sunt complexe, este de preferat ca referința să fie specifică, eventual indicându-se în clar corespondența între obiectivul/ obiectivele SDL și obiectivele mai generale din diferitele strategii relevante la nivel național.

Caseta 1. Strategii relevante la nivel național

- ❖ STRATEGIE NAȚIONALĂ privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027
- ❖ Analiza-Diagnostic Privind Incluziunea Socială Și Situația Grupurilor Vulnerabile În România 2019
- ❖ Strategia Națională a Locuirii 2022-2050
- ❖ Strategia “Copii protejați, România sigură” 2022-2027
- ❖ Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități O Românie echitabilă 2022-2027
- ❖ Strategia națională pentru egalitatea de gen 2021-2027
- Raport de evaluare POCU 2014-2020
- ❖ Programul Incluziune și Demnitate Socială

Principalele obiective de dezvoltare stabilite de Grupul de Acțiune Locală (GAL) Sebeș sunt :

- OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 2 (Spații publice urbane) – Îmbunătățirea calității spațiului public urban prin crearea de infrastructuri și servicii (2024 – 2029).
- OS 3 (Locuire) – Îmbunătățirea locuirii pentru teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).
- OS 5 (Educație) – Dezvoltarea sectorului educațional pentru persoanele din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).
- OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).

Prezentăm mai jos complementaritatea și sinergia SDL Sebeș cu strategiile locale, județene, regionale, naționale și europene.

Prin măsurile propuse Strategia de Dezvoltare Locală contribuie la atingerea anumitor obiective stabilite în cadrul strategiilor europene, naționale, regionale, județene și pe anumite sectoare. În ceea ce privește complementaritatea Strategiei GAL Sebeș cu alte strategii programe elaborate la nivel național, sectorial, regional, județean aceasta este importantă deoarece măsurile propuse prin Strategie vin să întregască anumite obiective/priorități ce reies din Strategii și programe relevante pentru teritoriu vizat, încadrat în limitele administrative existente (județ, regiune, țară) precum și pentru anumite sectoare ce vizează activități economice și sociale.

Strategia de dezvoltare propusă contribuie în primul rând la atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare României în perioada 2020-2030 (corelată cu obiectivele Strategiei Europa 2030).

În acest sens, măsurile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală contribuie la atingerea obiectivelor de *realizare a unei creșteri inteligente* prin formare profesională și dobândirea de competențe și diseminare a informației, realizarea *creșterii durabile* prin sprijinirea investițiilor în energie regenerabilă și realizarea unei **“creșteri favorabile incluziunii”** prin reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă în zonele rurale, îmbunătățirea infrastructurii și economiei rurale.

Strategia în cauză are puternice legături de complementaritate cu Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020 în ceea ce privește *“Propunerile de intervenții cheie pentru reducerea sărăciei și promovarea incluziuni sociale”*. Astfel SDL contribuie la realizarea obiectivelor intervențiilor cheie stabilite în Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020. Totodată pe lângă complementaritate contribuie la atingerea obiectivelor “intervențiilor cheie” menționate în cadrul Strategiei Naționale Privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei -Strategia Națională Privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei (sursa pagina web. www.mmuncii.ro) cap. : “Politici pentru reducerea sărăciei și creșterea incluziunii sociale - Tabel 1: Propunerile de intervenții cheie pentru reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale”. Măsura 4.1 Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii este complementară cu prioritățile din cadrul Strategiei Naționale Privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru intervențiile cheie aferente serviciilor sociale. Tot prin masura Măsura 4.1 din cadrul SDL se contribuie la atingerea obiectivelor intervențiilor cheie pentru ocuparea forței de muncă respectiv



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



îmbunătățirea formării profesionale, promovarea reconversiei profesionale și învățării pe tot parcursul vieții.

Alte strategii pentru obiectivele cărora SDL contribuie prin măsurile propuse sunt: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - Orizonturi 2013-2020-2030; Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii Centru, Strategia de dezvoltare a județului Alba.

Prin toate cele 8 măsuri prevăzute de SDL Sebeș pentru zona marginalizată romă asigura implementarea masurilor incluse în STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETATENILOR ROMANI APARTINAND MINORITATII ROMILOR 2012-2020 astfel: Obiectivul 1 al Strategiei :*”creșterea nivelului de incluziune sociala a cetățenilor romani aparținând minorității rome, la un nivel similar cu cel al restului populației, inclusiv prin combaterea decalajelor sociale care cresc riscul de abandon școlar și analfabetism , prin măsuri afirmative și asigurarea accesului egal, gratuit și universal al romilor la o educație de calitate”* prin sprijinirea comunității de romi pentru creșterea accesului la educația timpurie, la învățământ, prevenirea abandonului școlar de către copii și creșterea nivelului de conștientizare a adulților; Obiectivul 3 al strategiei :*”creșterea nivelului de ocupare a cetățenilor români aparținând minorității rome și combaterea decalajelor de participare pe piața muncii formală comparativ cu populația majoritară, inclusiv prin acordarea de sprijin persoanelor cu șanse reduse de acces la piața muncii formală (tineri, persoane cu educație scăzută, de gen feminin, în șomaj de lungă durată, din zonele în care oportunitățile de angajare sunt limitate, fără competențe profesionale într-o meserie specifică cu cerere în zona de locuire, cu dizabilități etc.) și persoanelor care au în întreținere copii de vârstă școlară, inclusiv prin măsuri proactive de ocupare precum consiliere, mediere și formare profesională”* prin cursurile de calificare prevăzute de Măsura 4.1 a SDL.

Măsura 5.1 Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale din teritoriile ZUM și SDL concorda cu scopul STRATEGIEI NAȚIONALE PENTRU PROTECTIA SI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI 2014-2020 și anume: *”promovarea investiției în bunăstarea și dezvoltarea copilului pe baza unei abordări holistice și integrate de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesul universal la servicii”*. Faptul că în cadrul Măsurii 7.1 Dezvoltarea spiritului comunitar, implicării și desegregării vor avea loc activități care vizează desegregarea școlară și creșterea stimei de sine; educație interculturală; activități pentru sănătate, igienă și nutriție sănătoasă, pentru copiii din comunitatea marginalizată este dovada faptului că în proiect se implementează măsuri incluse în STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECTIA SI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI 2014-2020.

Prin acțiunile vizate de proiect în domeniul educației preșcolare se urmărește intensificarea efortului pentru creșterea interesului, accesului și participării la educația preșcolară și creșterea



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



nivelului de înțelegere, acceptare și participare a părinților acestora la educația timpurie a copiilor lor; având ca rezultat însăși: ”creșterea accesului la îngrijire și educație timpurie a copiilor”, măsura prevăzută în STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU REDUCEREA PARASIRII TIMPURII A SCOLII - cap.4.4 *Directii de actiune, Pilonul 1:Asigurarea accesului la educatie si o educatie pentru toti copii, Pilonul reprezentativ 1.1.* Programele și acțiunile desfășurate nu le vor substitui pe cele desfășurate în cadrul educației de stat sau private existente ci vin în completarea acestora cu accent pe măsuri privind nesegregarea, antidiscriminarea, multiculturalismul, sănătatea copiilor și, nu în ultimul rând, măsuri privind consilierea părinților.

Pentru implementarea obiectivului strategic nr. 1 (prelungirea și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice) al STRATEGIEI NAȚIONALE PENTRU PROMOVAREA ÎMBĂTRÂNIRII ACTIVE ȘI PROTECTIA PERSOANELOR VÂRSTNICE PENTRU PERIOADA 2015-2020 au fost prevăzute activități de ocupare a forței de muncă și activități de antreprenoriat prin Măsura 4.1. Oportunitățile de locuri de muncă și mic antreprenoriat sunt absolut necesare pentru creșterea calității vieții acestor persoane. Aceleași acțiuni converg și către realizarea obiectivului strategic nr. 2 - promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice.

Serviciile medico-sociale cuprinse în Măsura 6.1 - Dezvoltarea capacității de furnizarea a serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL vin în întâmpinarea STRATEGIEI NAȚIONALE DE SANATATE respectiv priorităților naționale în sectorul de sănătate, Aria strategică 2: ”un sistem de servicii de asistență comunitară de bază destinate grupurilor vulnerabile”.

Măsura 4.1 Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii prin faptul că propune ca intervenții în domeniul antreprenoriatului, contribuie la realizarea obiectivelor specifice și direcțiilor de acțiune stabilite în cadrul Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (sursa pagina web www.mmuncii.ro) în ceea ce privește sporirea investițiilor în dezvoltarea antreprenoriatului, crearea de noi locuri de muncă și stimularea participării active pe piața muncii. Măsurile adoptate pentru atingerea obiectivelor specifice sectoriale contribuie la consolidarea unuia sau mai multor forme de capital al oamenilor din comunitatea marginalizată: capital uman, capital economic sau financiar, capital social și capital simbolic. Aceste forme de capital sunt interconectate și o creștere la nivelul uneia determină îmbunătățiri în alte forme de capital, de asemenea. De exemplu, creșterea accesului la ocuparea forței de muncă duce la creșterea numărului de persoane angajate în mod oficial, care la rândul său duce la un număr mai mare de persoane cu venituri regulate, suficiente pentru a asigura hrana adecvată pentru întreaga familie, și, în același timp, pentru a acoperi costurile legate de școală pentru copii. Astfel, numărul de persoane în sărăcie scade și, simultan, participarea copiilor la educație se îmbunătățește, ceea ce duce la sporirea șanselor de viață pentru viitor. Ca urmare, nivelul de sărăcie este de așteptat să scadă, în timp ce nivelul de incluziune socială și



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



calitate a vieții sunt așteptate să se îmbunătățească în mod semnificativ în comunitatea marginalizată.

6. Planul de acțiune SDL

În acest capitol sunt stabilite și operaționalizate măsurile necesare atingerii obiectivelor SDL, printr-un proces "de jos în sus". Planul de acțiune SDL nu înseamnă preselecția proiectelor.

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

- maximum 3 pagini

Problema #1: Neparticipare școlară și risc mare de abandon școlar în rândul copiilor și tinerilor – Rezultate scăzute la învățătură

Mediul domestic nu încurajează participarea școlară a copiilor iar părinții nu se implică în motivarea și educarea copiilor. Dificultățile de frecvență a școlii provin și din comportamentul migratoriu al familiilor copiilor, din lipsa unui suport material minimal asigurat de familie copiilor săi, din factori de natură atitudinală, de mentalitate și a cutumelor care grevează modelul relației părinților cu școala. Mulți dintre acești părinți sunt ei înșiși analfabeți fără să fi frecvențat niciodată o școală sau cu clase foarte puține (4-6 clase) superficial frecvențate și cu achiziții necorespunzătoare de instruire și formare. Un rol foarte însemnat este jucat de mediatorul școlar care rezolvă cea mai mare parte dintre problemele apărute pe relația părinți - școală. Infrastructura preșcolară este deficitară din punct de vedere al dimensiunii spațiilor de învățământ și a calității acestora (stare fizică și dotări).

Măsuri posibile

- Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale din teritoriile ZUM și SDL.
- Construirea/reabilitarea/modernizarea de unități de învățământ - creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale.
- Creșterea accesului și participării la educația timpurie și învățământul primar și secundar precum și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate.
- Înființarea unor servicii de centre de zi pentru antepreșcolari, preșcolari și școlari
- Inițierea unor programe de tip școală după școală (after-school) în direcția sprijinirii elevilor cu situație materială precară;
- Realizarea unor demersuri de consiliere parentală și de încurajare a implicării părinților în activitățile școlare și extra-școlare alături de elevi;
- Instituirea unui program de integrare a copiilor provenind din grupuri defavorizate la nivelul școlilor;



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- Realizarea de activități continue de evitare a abandonului școlar și de menținere în învățământ pentru preșcolari și elevi de toate vârstele.

Problema #2: Accesul redus la servicii sociale pentru persoanele vârstnice

Dezvoltarea unor serviciilor sociale integrate la nivel comunitar – reprezintă o așteptare majoră a grupurilor vulnerabile, care sunt dispuse să se implice în materializarea ei.

În cadrul investigațiilor s-a constatat că există numeroase cazuri de persoane vârstnice singure, cu afecțiuni cronice, fără nicio formă de sprijin social care se confruntă cu situații precum imposibilitatea de a-și asigura activitățile de întreținere a locuinței, de a-și monitoriza corespunzător starea de sănătate, de s-și petrece timp în comunitate și cu activități recreative. Adesea aceste persoane se plâng că nu au banii necesari pentru a-și acoperi aceste nevoi și există cazuri în care nu pot să-și asigure o masă caldă zilnică.

Rezidenții din comunitate doresc construirea unui centru de zi sau medico-social în comunitate sau în proximitate. Dată fiind situația de fapt este mai realistă acoperirea nevoilor comunității prin înființarea unor servicii de tip centru de zi și îngrijire la domiciliu dar și prezența constantă a unui asistent medical comunitar care să ofere servicii socio-medicale de bază.

Măsuri posibile

- Construirea sau amenajarea unui centru de zi pentru persoanele vârstnice alocat comunităților ZUM și teritoriului SDL;
- Crearea de servicii socio-medicale și de integrare comunitară în zonele ZUM și SDL;
- Asigurarea de servicii socio-medicale de bază pentru copiii și adulții din comunitatea marginalizată care nu dispun de resursele materiale și nici de educația necesară pentru a-și monitoriza și îngriji starea de sănătate;
- Asigurarea unui program de igienă la nivelul întregii populații marginalizate;
- Asigurarea de asistență medico-socială cu personal autorizat.

Problema #3: Lipsa infrastructurii și a spațiilor publice urbane necesare petrecerii timpului liber (Lipsa spațiilor verzi, a locurilor de joacă, a parcurilor și a terenurilor de sport, a locurilor de parcare, a piețelor și centrelor comerciale)

Amenajarea unor locuri de joacă pentru copii, este necesară deoarece acum copiii se joacă pe asfalt, în stradă, în noroi, fiind supuși riscurilor de accidentare și de îmbolnăvire datorită mediului insalubru în care se joacă. Crearea unor spații pentru petrecerea timpului liber, în imediata proximitate a comunității, va avea efecte atât pentru comunitate, în sensul de creștere a valorii și potențialului zonei, de integrare și de îmbunătățire a imaginii zonei, cât și pentru restul orașului care va beneficia de aceste servicii.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Măsuri posibile

- Amenajarea spațiilor publice urbane din ZUM și SDL prin Crearea / reabilitarea/modernizarea de zone verzi, piațete, zone pietonale și comerciale
- Campanii de informare și conștientizare pentru implicarea activă a comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea și pentru schimbarea atitudinii față de păstrarea infrastructurii funcționale.
- Organizarea unor activități de dezvoltare a spiritului comunitar și desegregare – activități culturale și artistice, de turism, sportive.

Problema #4: Spații de locuire insuficiente și neadecvate și lipsa actelor de proprietate asupra locuințelor

Densitatea locativă este o mare problemă a zonei luate spre studiu. Densitatea cea mai mare se întâlnește în cartierele locuite de romi. Structura locuinței tipic întâlnită aici este formată din două încăperi fără baie și alte anexe, având cel mult un mic hol la intrare. Există cazuri în care familii foarte numeroase, compuse din 9 și respectiv 5 membri au locuit până foarte de curând în locuințe improvizate tip magazii din scânduri nepardosite cu nimic și acoperite tot cu scânduri. Majoritatea locuințelor din ZUM 1 și ZUM 2 sunt insuficiente pentru asigurarea spațiilor independente pentru copii unde aceștia să își facă lecțiile sau să doarmă separați de părinți. Construirea unor locuințe sociale și asigurarea unui trai decent bătrânilor, copiilor și bolnavilor cronici sau cu handicap din aceste zone ale orașului, este o prioritate majoră.

Măsuri posibile

- Îmbunătățirea condițiilor de locuit ale rezidenților în ZUM și SDL prin construirea de locuințe sociale.
- Acțiuni de formare a unor atitudini pro-active pentru conservarea și igienizarea spațiului locativ
- Măsuri de îmbunătățire a condițiilor de locuire prin efectuarea de lucrări de reparații, reabilitare și igienizare a locuințelor
- Identificarea persoanelor fără acte de proprietate asupra imobilelor în care locuiesc și demararea unui proces de obținere a documentelor.

Problema #5: Lipsa calificărilor cerute pe piața muncii

Cea mai evidentă problemă a municipiului o reprezintă nivelul scăzut de educație și calificare profesională al populației defavorizate care se răsfrânge asupra posibilității localnicilor de a obține un loc de muncă. Cei mai mulți locuitori ai zonelor marginalizate nu lucrează în sectorul formal atât din cauza contextului general al pieței muncii, în care oferta de locuri de muncă este redusă în unele domenii, cât și din cauza nivelului scăzut de educație și al lipsei calificării. Este foarte



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



important ca împreună autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și operatorii autorizați de formare profesională și medierea muncii și comunitatea să stabilească care sunt domeniile de activitate în care este viabil să se investească și care sunt calificările necesare în concordanță cu cerința locală a pieței muncii.

Măsuri posibile

- Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii prin organizarea de cursuri de formare profesională;
- Intervenții complementare pentru ocupare și antreprenoriat (ucenicie, stagii de practică, subvenționarea locurilor de muncă, antreprenoriat)
- Oferirea de servicii de informare, consiliere și orientare pe piața muncii
- Oferirea de servicii de mediere și plasare a forței de muncă
- Încurajarea tinerilor beneficiari de ajutor social, sau care nu beneficiază de aceste servicii, dar nici nu sunt încadrați pe piața muncii și nu urmează o formă de educație, în vederea înregistrării la agenția locală de ocupare a forței de muncă, atât în vederea încadrării pe piața muncii, cât și în vederea urmăririi unor cursuri de formare sau specializare profesională;
- Încurajarea și susținerea activităților de antreprenoriat realizate la nivelul municipiului alături de inițierea unor centre de consiliere în afaceri și în accesarea de fonduri europene;
- Obținerea de finanțări nerambursabile pentru susținerea inițiativelor antreprenoriale locale.

ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

- *Un exemplu de identificare a tipurilor de măsuri necesar de întreprins este oferit în Documentul suport E.*

Se va face o sinteză a măsurilor identificate pentru fiecare problemă evidențiată de analiza diagnostic, cu menționarea obiectivului specific căruia îi corespund, așa cum au rezultat din:

- consultarea tuturor părților interesate de la nivel local: sectorul public, sectorul privat, societatea civilă și comunitățile din teritoriul SDL, precum și
 - recomandările experților care au realizat Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL.
- *Un exemplu de sinteză a măsurilor necesar de întreprins prin SDL este prezentat în Documentul suport F.*



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



În baza datelor din Studiul de referință, pentru măsurile avute în vedere se identifică grupul/grupurile țintă vizat/e în etapa a III-a a mecanismului DLRC⁵, în conformitate cu secțiunea 2.3.5.1 a prezentului Model Cadru al SDL.

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

- maximum 0,5 pagină

Dacă orașul/municipiul a elaborat un Plan de Mobilitate Urbană 2021-2027 și sinteza măsurilor necesar de întreprins în SDL (secțiunea 6.1.1) conține măsuri legate de mobilitatea urbană (reabilitare de străzi nemodernizate, inclusiv reabilitarea/modernizarea utilităților publice, zone verzi neamenajate, terenuri abandonate, zone pietonale și comerciale etc.), în această secțiune se va arăta complementaritatea între acestea.

Este de preferat ca referința să fie specifică, eventual indicându-se în clar acțiunile/măsurile din planul de acțiune.

Măsură SDL (DLRC)	Măsură din Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Sebeș	Măsură din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) sebeș
Crearea / reabilitarea / modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale	4.2.8. Implementarea unei strategii integrate de dezvoltare a zonelor marginalizate prin implicarea comunității locale 4.3.1. Construirea de creșe pentru acoperirea necesarului de locuri 4.3.2. Construirea de grădinite pentru acoperirea necesarului de locuri	MB 22 Modernizare străzi: Aurel Vlaicu, 8 Martie, Fântâna de Aur, Sticlarilor MB 17 Modernizare străzi zona de sud est a Municipiului Sebeș
Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru copii, vârstnici și persoane cu dizabilități	

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

- maximum 1,5 pagini

⁵ Etapa III – Selectarea pachetului integrat de proiecte aferent strategiilor DLRC aprobate.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Temele secundare ale FSE sunt surprinse în mare parte din măsurile identificate în cadrul SDL Sebeș, astfel: Oferirea de servicii de informare, consiliere și orientare pe piața muncii / Oferirea de servicii de mediere și plasare a forței de muncă / / Inițierea unor programe de tip școală după școală (after-school).

Reprezintă măsuri și intervenții care-și propun modernizarea infrastructurii preșcolare și școlare și a centrelor de zi pentru vârstnici conținând măsuri de eficiență energetică ceea ce contribuie la scăderea emisiilor de dioxid de carbon prin utilizarea de echipamente IT moderne cu nivel minim de poluare și care asigură un consum redus de energie - Intervenții de tip soft: Măsura 4.1 - Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării.

În ceea ce privește nediscriminarea, măsurile SDL promovează în mod direct acest principiu prin implicarea permanentă și nemijlocită a grupurilor defavorizate, a minoritatilor, a femeilor în activități - Măsura 4.1 - Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării - Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate.

- Activitățile ce se vor desfășura în cadrul serviciilor și programelor menționate mai sus vor conține teme de interes, dar și metode inovative de implicare activă a membrilor comunității marginalizate prin depășirea barierelor de ordin moral.
- Modalitatea inovativă de abordare a problematicii implicării membrilor comunității marginalizate va consta în constituirea de echipe mixte de lucru formate pe de o parte din membri ne-defavorizați ai teritoriului și persoane defavorizate care vor conlucra direct.
- Îmbunătățirea condițiilor de locuit ale rezidenților în ZUM-uri și SDL prin construirea de locuințe sociale, îmbunătățirea condițiilor de locuire prin efectuarea de lucrări de reparații, reabilitare și igienizare a locuințelor - reprezintă măsuri care promovează egalitatea de șanse și nediscriminarea, principii care vor fi asigurate prin acțiuni specifice ce urmăresc facilitarea incluziunii sociale și combaterea excluziunii.
- O altă acțiune inovativă este reprezentată de înființarea unei "Cutii a cetățeanului" care a fost amplasată într-un punct ușor accesibil din ZUM 1 Cartierul romilor (la intersecția străzilor Luncii și Câmpului) și în Colonia petrești în scopul aflării opiniilor locuitorilor care nu au putut participa la întrunirile din comunitate și pentru a obișnui comunitatea cu acest instrument de consultare. Pe perioada implementării SDL și în perioada de sustenabilitate "Cutia cetățeanului" va avea rolul de a aduna opiniile care vor constitui baza unor rapoarte ale Comitetului de cetățeni din ZUM care le va înainta Consiliului Director al GAL și vor fi prezentate în ședințele publice pentru a fi găsite soluțiile de



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



rezolvare a problemelor semnalate. Comitet de monitorizare format din reprezentanți ZUM;

- Cea de-a treia acțiune inovativă reprezintă o adaptare la specificul local a metodei "Mesajul cetățeanului", respectiv Având în vedere că, odată cu ieftinirea terminalelor și traficului pe internet, tot mai mulți reprezentanți ai ZUM – mai ales tineri și persoane educate – au acces la tehnologie (ex. smartphone) se va efectua cooptarea acestora în procesul de monitorizare și evaluare prin intermediul paginii www.galsebes.ro, galsebes/facebook și Instagram (deja create) și printr-un sistem electronic de colectare, centralizare și a mesajelor de tip e-mail, whatsapp și sms. Aceste date vor fi verificate în timp real de reprezentanții GAL care le vor îngloba în rapoartele de monitorizare și evaluare din partea Comitetului de monitorizare format din reprezentanți ZUM 1 și, dacă este cazul, vor interveni în alertarea/sesizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul respectiv. În acest sens a fost deja constituit grupul de inițiativă pentru Comitetul tinerilor din cartier.

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

- maximum 1 pagină

Prin măsurile necesare identificate în SDL Sebeș, respectiv prin proiectele ce vor fi dezvoltate ulterior sunt promovate temele orizontale astfel:

1. Organizarea unor activități de dezvoltare a spiritului comunitar și desegregare – activități culturale și artistice, de turism, sportive – este o măsură care promovează egalitatea de șanse și non-discriminarea, tocmai prin dezvoltarea spiritului comunitar, implicării și desegregării.
2. Construirea unui centru de zi pentru comunitatea ZUM / Operaționalizarea centrului de zi pentru comunitatea ZUM / Construirea/reabilitarea/modernizarea de unități de învățământ - creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale – sunt măsuri care promovează principiul dezvoltării durabile și al nediscriminării, precum și egalitatea de șanse între femei și bărbați. Astfel se vor desfășura acțiuni de prevenire și combatere a discriminării pe baza de apartenență la o clasă socială sau categorie defavorizată, întrucât unele din intervențiile propuse au ca scop reintegrarea socio-economică a persoanelor din comunitatea marginalizată. Selecția angajaților se va realiza cu respectarea legislației în vigoare, și nu va exista nici o deosebire, restricție, excludere sau preferință. Principiul nediscriminării și tratamentului egal al operatorilor economici va fi respectat inclusiv în organizarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică lucrările ce vor fi executate, asigurându-se accesul egal și fără discriminare al tuturor agenților economici interesați la procedura de achiziție. Astfel, în cadrul caietului de sarcini va fi inserată o secțiune specială dedicată respectării și promovării principiului egalității de șanse. Dacă vor exista solicitări, persoanele cu handicap fizic vor fi selectate pe baza aceluiași criterii ca și ceilalți membri ai grupului țintă.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



4. În cadrul punerii în aplicare a SDL se vor furniza servicii de consiliere pentru copii dar și de consiliere parentală destinate părinților, servicii sociale, medicale de interes general care vin în sprijinul familiilor - servicii de asistență medicală generală, programe de educație pentru sănătate, copiilor și tinerilor, activități de îmbunătățire a accesului la învățământul ante-prescolar, activități privind adoptarea unui stil de viață sănătos și persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități (prin furnizarea de servicii medicale și medico-sociale, servicii de asistență medicală generală). Totodată măsurile promovează principiul dezvoltării durabile în sensul că toate activitățile se vor desfășura în spații special amenajate astfel încât să respecte normele de mediu precum și cele de securitate și sănătate în muncă și se va ține cont de o gestionare eficientă a resurselor, astfel încât să asigure protecția mediului înconjurător. Echipamentele utilizate vor fi programate astfel încât să intre în stand by când nu sunt utilizate, coolerele aparatelor și echipamentelor electronice și electrice sunt curățate de 2 ori pe săptămână astfel încât încărcarea cu particule de praf să nu conducă la creșteri de putere consumată pentru răcire. Alimentatoarele, încărcătoarele se scot din prize când nu sunt utilizate; temperatura ambientală pentru spațiile în care se vor desfășura activitățile se reglează astfel încât să se asigure o reducere a consumului de energie pe timp de noapte.

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

- maximum 1 pagină

În cadrul SDL Sebeș sunt prevăzute două măsuri care au ca obiect locuirea și educația :
Măsura 2.1 - Îmbunătățirea condițiilor de locuit ale rezidenților în ZUM și SDL și Măsura 5.1 - Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale din teritoriile ZUM și SDL pentru care au fost prevăzute acțiuni destinate combaterii segregării rezidențiale.

Arătăm că cele două măsuri au fost gândite în scopul îmbunătățirii locuirii și educației în teritoriul SDL cu excluderea oricărui aspect de segregare. Menționăm că sunt considerate activități de desegregare: activitățile care au ca scop reducerea sau dispariția decalajului care ține de existența/ calitatea serviciilor și acest aspect este urmărit de către măsurile SDL pentru educație pe de-o parte îmbunătățirea infrastructurii educaționale, serviciilor educaționale folosite de, dar nu numai de, comunitatea marginalizată astfel încât să se asigure condiții similare comunității majoritare. Condițiile decente de învățat vor ajuta la integrarea deplină în comunitate având, de asemenea, efect antisegregare.

Infrastructura educațională îmbunătățită folosită și de către romi (nu există școli, grădinițe exclusiv pentru romi) vor determina evitarea segregării, adică a îndepărtării treptate a copiilor majoritari din pricina condițiilor inferioare altor școli. La momentul actual la Școala nr. 3 din Sebeș (din structura Liceului Sportiv "Florin Fleșeriu") din cauza condițiilor materiale precare se



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



înregistrează un fenomen de mutare a copiilor majoritari la alte școli cu condiții materiale mai bune. Întrucât acest fenomen duce rămânerea treptată a acestei școli ca una "a romilor", așadar la apariția segregării se consideră că îmbunătățirea condițiilor materiale va acționa ca un element antisegregare, conservând caracterul mixt al școlii.

Programele școală după școală vor fi organizate cu grupe mixte și vor fi menite să îmbunătățească nivelul școlar al copiilor din comunitate. Creșterea nivelului educațional va determina creșterea renumelui și reputației școlilor respective care vor atrage și vor menține copiii nedefavorizați, păstrându-și caracterul mixt. Conform Ordinului nr. 1540/2007 privind interzicerea segregării școlare, „constituie segregare școlară a elevilor romi separarea fizică a elevilor aparținând etniei rome în grupe/ clase/ clădiri/ școli/ alte facilități, astfel încât procentul elevilor aparținând etniei rome din totalul elevilor din școală/ clasă/ grupă este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă în totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ-teritorială. Activitățile desfășurate în comun de membrii grupului vulnerabil segregat și ai comunității majoritare cu scopul de a îmbunătăți relația dintre cele două comunități - Măsura 4.1, Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate – măsuri soft.

Prin urmare, măsurile privind construirea de infrastructură de locuire, de mobilitatea urbană sau de educație, vor acorda atenție, pe lângă cerințele tehnice, următoarelor aspecte: (1) situarea geografică la nivelul teritoriului SDL, componența etnică, socială și economică a grupului țintă, precum și activitățile de informare, consultare și educare a grupului țintă.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

- maximum 2 pagini

Se vor prezenta mijloacele prin care GAL-ul va asigura sustenabilitatea intervenției DLRC în baza măsurilor identificate în sinteza de la secțiunea 6.1.1.

- *Conform studiilor, elementele cheie care asigură sustenabilitatea unei intervenții într-o zonă urbană marginalizată includ: implicarea sectorului privat, un nivel ridicat de participare a comunității marginalizate, integrarea măsurilor axate pe zonă cu măsurile sectoriale, cu accent pe intervențiile intangibile (soft), în special campanii de informare și educare a locuitorilor zonei (care limitează efectele negative ca neacceptare, monopol, conflicte și cresc șansele unei utilizări optime a noii infrastructuri).*
- **Documentul suport H prezintă exemple de criterii de selecție a SDL legate de sustenabilitate.**

GAL Sebeș va asigura sustenabilitatea intervenției DLRC prin următoarele elemente cheie care asigură sustenabilitatea unei intervenții într-o zonă urbană marginalizată: - asigurarea unui nivel ridicat de participare a comunității marginalizate; - integrarea măsurilor axate pe zonă cu



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



măsurile sectoriale, cu accent pe intervențiile intangibile (soft), în special campanii de informare și educare a locuitorilor zonei care limitează efectele negative ca neacceptare, monopol, conflicte și cresc șansele unei utilizări optime a noii infrastructuri. Arătăm că Planul de acțiune SDL include un set de activități de construire și întărire a comunității marginalizate, bazate pe participarea voluntară a rezidenților. Implicarea comunității marginalizate să fie asigurată pe tot parcursul proiectului. În acest scop, activitățile cu caracter intangibil (soft), în special cele de dezvoltare comunitară (ex. Intervenția 7.1.1 Organizarea unor activități de dezvoltare a spiritului comunitar și desegregare – activități culturale și artistice, de turism, sportive) vor fi programate de-a lungul întregii perioade de implementare a SDL, până în anul 2029. În relație cu comunitatea marginalizată va fi angajat un facilitator - mediator capabil să înțeleagă, să comunice eficient, să mobilizeze și să ajute comunitatea. Strategia prevede și un mod eficient de a îmbunătăți accesul populației din zona marginalizată la servicii este crearea unei baze multifuncționale (centru multifuncțional) unde o echipă de specialiști va fi angajată ca să furnizeze diferitele servicii necesare. Pentru a crește nivelul de asumare și valoarea acestui centru multifuncțional ca un reper al identității comunitare, să fie încurajate și finanțate proiecte de personalizare dezvoltate cu participarea comunității. Transferabilitatea a fost avută în vedere prin includerea de metode de transfer a rezultatelor proiectului și a bunelor practici aferente la nivel orizontal, vertical și instituțional astfel: la nivel orizontal, experiența dobândită în urma implementării proiectului va fi transferată către alte organizații interesate de implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă prin intermediul site-ului și a paginii de internet a liderului de parteneriat Municipiul Sebeș. Activitățile proiectului vor fi dezvoltate și perfecționate și vor servi drept exemple de bună practică la nivel local/regional și național. La nivel vertical, transferul va fi realizat prin punerea la dispoziția tuturor celor interesați metodele și instrumentele folosite în implementarea proiectului. Integrarea instituțională a rezultatelor proiectului la nivelul instituțiilor solicitantului va avea loc după încetarea finanțării, în cadru formalizat prin intermediul documentelor strategice în care vor fi preluate lecțiile învățate. Strategia va crea un precedent pentru reluarea ulterioară la altă scară, cu alți beneficiari a acestui tip de activități și va avea efect multiplicator: la nivelul parteneriatului constituit pentru susținerea proiectului, prin consolidarea parteneriatului; la nivelul comunităților locale prin creșterea gradului de sensibilizare și de mobilizare a comunităților urbane marginalizate; efect multiplicator asupra mediului social local, prin faptul că mediul social va suferi transformări pozitive; la nivelul dezvoltării unor inițiative similare în zona de desfășurare, în urma punerii în practică a activităților de promovare; la nivelul percepției în comunitate a standardelor europene în domeniu prin promovarea unei campanii mediatice și de identitate vizuală în scopul sensibilizării colectivităților locale ajutorului financiar european și instrumentului DLRC în dezvoltarea comunităților marginalizate și resurselor umane.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Va fi realizat Planul de sustenabilitate al proiectului care va include elemente legate de dezvoltare comunitara, precum si fundamentari bugetare. Acest plan de sustenabilitate va fi preluat de solicitant si va fi inclus in strategiile și planurile de dezvoltare locală.

6.2 Măsurile prioritare

În acest capitol sunt identificate măsurile prioritare ale SDL.

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

- maximum 2 pagini

Se va prezenta procesul de implicare a comunității în stabilirea măsurilor prioritare și rezultatele acestui proces.

Procesul de implicare a comunității în stabilirea măsurilor prioritare a fost constituit din activități de animare, informare și consultare desfășurate în comunitate de către o echipă multidisciplinară cu sprijinul membrilor GAL din zonele marginalizate și teritoriul SDL.

Echipa de specialiști ai GAL Sebeș a desfășurat continuu activități în teren și a fost constituită din manager, asistent administrativ și facilitator comunitar.

Facilitatorul comunitar a desfășurat o serie de activități, care au avut drept obiectiv atragerea în cadrul GAL Sebeș a persoanelor din ZUM. Activitățile s-au desfășurat în comunitatea de romi din municipiul Sebeș pe străzile Macului, 8 Aprilie, Cloșca, Zori Noi, Luncii, Câmpului, Orizontului, Lungă, Izvorului, etc și Colonia Petrești dar și în zona funcțională.

GAL Sebeș a angajat (în baza unui proces deschis și transparent) cu contract de muncă un manager, un asistent administrativ și un facilitator care au activat pentru parcurgerea tuturor etapelor de elaborare a strategiei astfel încât echipa angrenată a devenit numeroasă și adaptată gradului de complexitate al strategiei (în cadrul partenerilor din proiectul pentru sprijin pregător au mai fost angajați sociologi, experți elaborare strategie, asistent social).

Au fost organizate 5 întâlniri în comunitate, 7 focus-grupuri, 17 interviuri în cadrul cărora au fost prezentate materiale informative și au fost culese opiniile comunității prin reprezentanții ei. Mijloacele de informare au fost întregite cu 100 de afișe, 100 de pliante, 10 spoturi radio. O "Cutie a cetățeanului" a fost amplasată într-un punct ușor accesibil din ZUM (la intersecția străzilor Luncii și Câmpului) în scopul aflării opiniilor locuitorilor care nu au putut participa la întrunirile din comunitate.

Concluziile și rezultatele acestui proces de consultare au fost sintetizate ca nevoi ale comunității care au stat la baza creionării obiectivelor specifice, măsurilor și intervențiilor SDL.

ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor conform partenerilor din GAL, după exemplul oferit în Documentul suport I.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



De asemenea, se va prezenta lista finală de măsuri prioritare pentru dezvoltarea teritoriului SDL și integrarea ZUM, cu menționarea în clar a obiectivului specific al SDL la care contribuie. Această listă este decisă prin vot de Comitetul Director al GAL care, în același timp, stabilește, în colaborare cu experții, când vor avea loc, în ce ordine și din ce sursă de finanțare vor fi susținute măsurile.

Măsurile prioritare trebuie să aibă termene de realizare și responsabil(i).

Orizontul de implementare a SDL trebuie să acopere perioada 2018-2023.

Document I. Prioritizarea măsurilor

		Prioritate conform ...			
Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)		APL	ZUM 1	ZUM 2	S.P. & S.C.
1	Măsura 1.1 Dezvoltarea învățământului în teritoriul SDL	1	1	1	1
2	Măsura 2.1 Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii	1	1	1	2
3	Măsura 3.1 Dezvoltarea capacității de furnizare a serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL	1	1	1	2
4	Măsura 4.1 Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării	1	1	1	1

Note:

- APL - autorități locale și sector public; ZUM - comunitatea marginalizată; S.P. & S.C. - sector privat și societatea civilă.

- **Nivelul de prioritate :**
prioritate mare - 1, prioritate medie - 2, prioritate scăzută - 3

Lista finală de măsuri prioritare pentru dezvoltarea teritoriului SDL și integrarea ZUM în relație cu obiectivele specifice este următoarea :

Obiectiv specific 1



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).

Obiectiv specific 5

OS 5 (Educație) – Dezvoltarea sectorului educațional pentru persoanele din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).

Intervenții de tip FEDER (hard):

Intervenția 1.1.1 Crearea / reabilitarea/ modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 1.1.2 Programe de tip școală după școală pentru copiii și elevii din teritoriul SDL

Obiectiv specific 4

OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 2.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii

Obiectiv specific 6

OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).

Intervenții de tip FEDER (hard):

Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 3.1.2 Operaționalizare centru de zi pentru vârstnici

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 3.1.3 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici

Obiectiv specific 7

OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).

Intervenții de tip alte fonduri:

Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate.

Pentru obiectivele OS 2 și OS 3 se au în vedere alte surse de finanțare, distincte de bugetul SDL (buget local, programe naționale, Programul Regiunea Centru, PNRR) astfel încât să se



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



întregească intervenția pozitivă pentru a răspunde nevoilor comunității relevate în cursul cercetărilor din cadrul procesului de elaborare a SDL.

Asfel, pentru cele două obiective specifice au fost alcătuite două măsuri specifice care vor fi puse în practică prin mecanismul financiar distinct de bugetul SDL descris mai sus.

OS 2 (Spații publice urbane) – Îmbunătățirea calității spațiului public urban prin crearea de infrastructuri și servicii (2024 – 2029)

Măsura 5.1

Amenajarea spațiilor publice urbane din ZUM și SDL

OS 3 (Locuire) – Îmbunătățirea locuirii pentru teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).

Măsura 6.1

Îmbunătățirea condițiilor de locuit ale rezidenților în ZUM și SDL

6.2.2 Abordarea integrată

- *maximum 2 pagini*

În această secțiune se va analiza planul de acțiune al SDL din prisma:

- caracterului integrat la nivelul teritoriului SDL
- caracterului multisectorial al măsurilor incluse
- complementarității între investițiile în infrastructură de tip FEDR și măsurile soft de tip FSE+.

Strategia de dezvoltare locală a Grupului de Acțiune Locală Sebeș, are la bază, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a Municipiului Sebeș 2014-2020 Planul de Mobilitate Urbană 2014-2020, iar prin Măsurile și Intervențiile propuse în cadrul acestui proiect se urmărește dezvoltarea durabilă și armonioasă a zonei urbane marginalizate a municipiului Sebeș.

În cadrul SDL se propune un set coerent de Măsuri adaptate priorităților specifice teritoriului și valorificarea potențialul zonei urbane marginalizate. În urma consultărilor realizate cu partenerii și actorii relevanți de la nivelul teritoriului, în cadrul reuniunilor cu partenerii GAL, interviurilor cu liderii locali, a reuniunilor publice derulate la nivelul UAT-ului, componente ale teritoriului și a grupurilor de lucru tematice, precum și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT, au fost identificate o serie de nevoi de dezvoltare locală care și-au găsit soluționarea în 4 Măsuri relevante (la care se adaugă cele două măsuri extra-SDL). Cele 4 Măsuri, în ordinea priorității pentru satisfacerea nevoilor identificate, contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare a UE și a domeniilor de intervenție aferente, astfel:

•



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Măsura 1.1 Dezvoltarea învățământului în teritoriul SDL	Intervenții de tip FEDER (hard): Intervenția 1.1.1 Crearea / reabilitarea/ modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 1.1.2 Programe de tip școală după școală pentru copiii și elevii din teritoriul SDL
Măsura 2.1 Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii	Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 2.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii
Măsura 3.1 Dezvoltarea capacității de furnizarea a serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL	Intervenții de tip FEDER (hard): Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 3.1.2 Operaționalizare centru de zi pentru vârstnici Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 3.1.3 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici
Măsura 4.1	Intervenții de tip alte fonduri:



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării	Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate
---	---

Strategia de Dezvoltare Locală are un caracter integrat care rezidă din faptul că Măsurile de investiții selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o manieră unitară (în cadrul aceluiași demers strategic), complementară (Măsurile au caracter complementar) și nu în ultimul rând integrat la nivelul teritoriului SDL (mai mult Măsurile selectate contribuind la realizarea unei priorități), urmărindu-se atingerea indicatorilor specifici (crearea de locuri de muncă, populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite). Toate Măsurile incluse în SDL și evidențiate mai sus, contribuie la realizarea obiectivelor transversale.

ANEXA 24: Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL, pe modelul arătat în Tabelul 6.

Tabel 4. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)		Teritoriul	ZUM 1	ZUM 2 ..	ZUM ... n	Alte zone
1		■				
...						
2			■			■
...						
3				■	■	
...						

ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, pe modelul din Tabelul 7.

Tabel 5. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

	■ Tangibile (Hard)	■ Intangibile (Soft)
--	--------------------------	----------------------------



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)		Infrastructură Mobilitate Locuire	Ocupare Educație Sănătate & Întărirea comunității
1	■	■	■
2			■
3	■		■



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



6.3 Lista indicativă de intervenții

- *maximum 2 pagini*

Din măsurile prioritizate (la secțiunea 6.2.1), C.D. al GAL va decide lista indicativă de intervenții pe baza căreia va dezvolta viitoarele proiecte PIDS pe care intenționează să le depună spre finanțare, ca pachet integrat, în etapa III a mecanismului DLRC, în cazul în care SDL este selectată în etapa a-II-a⁶. Intervențiile propuse în lista indicativă de intervenții trebuie să răspundă nevoilor de dezvoltare identificate pentru soluționarea problemelor ZUM vizate prin SDL. Totodată, acestea trebuie să fie coerente cu activitățile eligibile finanțate din PIDS, prioritatea 1.

Trebuie să fie menționat în clar numărul de persoane, din zonele marginalizate urbane, pentru care se intenționează ieșirea din sărăcie sau excluziune socială prin implementarea intervențiilor.

Pentru intervențiile care vor fi finanțate prin proiecte PIDS vor fi avute în vedere următoarele aspecte:

- ❖ Totalul intervențiilor finanțate prin PIDS nu poate depăși 5,6 mil Euro (pentru regiunile mai puțin dezvoltate)/6,1 mil Euro (pentru regiunile mai dezvoltate)
- ❖ În elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală bugetul acestora se repartizează astfel:
 - ❖ Valoarea intervențiilor finanțate din FEDR (acțiunea 1.1 și respectiv 1.2 din PIDS) este de maxim 24,63% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;
 - ❖ Valoarea intervențiilor finanțate din FSE+ (acțiunile 1.3; 1.4; 1.5 și respectiv 1.6) este de maxim 75,37% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;
 - ❖ Valoarea alocată cheltuielilor de funcționare GAL pentru gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei, precum și animarea acesteia, inclusiv facilitarea schimburilor între părțile interesate (Regulamentul UE nr. 1060/2021 art. 34 alin (1) litera c) nu poate depăși 15% din valoarea tuturor intervențiilor din SDL.
- ❖ Proiectele finanțate din FSE+ aferente listei indicative de intervenții vor viza: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/Facilitarea transportului elevilor către/de la unitățile școlare/Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți. (acțiunea 1.3 PIDS)acțiuni de informare a

⁶ Etapele mecanismului DLRC sunt prezentate în Ghidul Solicitantului, capitolul 1.2.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



persoanelor vulnerabile, dintre care romi, asupra dreptului la pachetul minimal de servicii de sănătate pentru persoanele care nu sunt incluse în sistemul asigurărilor sociale și de sănătate;/campanii de informare și consiliere privind sănătatea reproducerii, prevenirea și combaterea violenței domestice și a traficului de persoane;/promovarea măsurilor privind combaterea discriminării în accesarea serviciilor de sănătate publică, la nivel comunitar, la nivelul instituțiilor și a altor factori implicați;/acțiuni de informare, demersuri specifice și permanente de înregistrare în baza de date a persoanelor inactive conform prevederilor Legii nr. 76/2002, consiliere, destinate creșterii ocupabilității în rândul populației de etnie romă perioada 2022-2027 cu accent pe segmentele tinere și femei romi;/acțiuni de informare și consiliere profesională; mediere și facilitare a angajării, inclusiv prin campanii de promovare a avantajelor angajării tinerilor în rândul angajatorilor destinate încurajării participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei;/campanii de informare și conștientizare încurajării participării tinerilor romi în sistemul de învățământ profesional și profesional dual, cu precădere în domeniul învățământului profesional și profesional dual din agricultură și ramuri conexe acesteia./Servicii de formare tineri romi pentru încadrarea în meserii de bază, inclusiv măsuri de acompaniament (masă caldă, transport etc.) (acțiunea 1.4 PIDS)

- ❖ servicii sociale pentru copii/servicii sociale pentru vârstnici/măsuri de acompaniere în vederea integrării persoanelor vulnerabile/marginalizate beneficiare de locuință (acțiunea 1.5 PIDS)

sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) GAL-urilor urbane, conform prevederilor din RDC art. 34(1)-c. (acțiunea 1.6 PIDS) Proiectele finanțate din FEDR vor viza investițiile în:

- ❖ modernizarea și construcția infrastructurii preșcolare/școlare, inclusiv amenajarea de spații educaționale în aer liber, infrastructură sportivă conexă infrastructurii școlare, etc./furnizarea de materiale didactice/dotări de mobilier școlar necesare pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional (acțiunea 1.1 PIDS)
- ❖ locuințele sociale individuale și construirea de noi centre de zi sau modernizarea celor mai vechi, în funcție de nevoia identificată la nivelul comunității (acțiunea 1.2 PIDS)

Notă: operațiunile finanțate prin FEDR ce vizează construirea/modernizarea de locuințe sociale și/sau construirea de noi centre de zi sau modernizarea celor mai vechi trebuie dublate în mod obligatoriu de operațiuni ce vizează furnizarea de servicii sociale de acompaniere finanțate prin intermediul acțiunii 1.5 din PIDS (FSE+). Toate persoanele care beneficiază de infrastructura socială



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



(locuințe sociale/centre de zi) trebuie să beneficieze în mod obligatoriu de servicii sociale de acompaniere.

Notă: operațiunile finanțate prin FEDR ce vizează infrastructura școlară (construcție/modernizare/dotare infrastructură educațională) vor fi dublate în mod obligatoriu de operațiuni ce vizează furnizarea de servicii educaționale de tip before și after school

Notă: Proiectele FEDER care vizează comunități marginalizate sprijinite în cadrul unei SDL DLRC vor fi excluse de la finanțare în cadrul Programelor Regionale.

Lista indicativă de intervenții pe baza căreia va dezvoltă viitoarele proiecte POR sau POCU pe care intenționăm să le depunem spre finanțare în etapa III a mecanismului DLRC, în cazul în care SDL este selectată în etapa a-II-a, cuprinde:

		Durata ani	Valoare euro
Obiectiv specific 1 <i>OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).</i>		4	
Obiectiv specific 5 <i>OS 5 (Educație) – Dezvoltarea sectorului educațional pentru persoanele din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).</i>			
Măsura 1.1 Dezvoltarea învățământului în teritoriul SDL	Intervenții de tip FEDER (hard): Intervenția 1.1.1 Crearea / reabilitarea/ modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale	4	1.109.000
	Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 1.1.2 Programe de tip	4	1.220.000



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	școală după școală pentru copiii și elevii din teritoriul SDL		
Obiectiv specific 4		4	
<i>OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).</i>			
Măsura 2.1	Intervenții de tip FSE+ (soft):	4	1.270..000
Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii	Intervenția 2.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii		
Obiectiv specific 6		4	
<i>OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).</i>			
Măsura 3.1	Intervenții de tip FEDER (hard):	4	270.280
Dezvoltarea capacității de furnizarea a serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL	Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici		
	Intervenții de tip FSE+ (soft):	4	290.720
	Intervenția 3.1.2 Operaționalizare centru de zi pentru vârstnici		
	Intervenții de tip FSE+ (soft):	4	750.000
	Intervenția 3.1.3 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici		



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Obiectiv specific 7		4	
OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).			
Măsura 4.1	Intervenții de tip alte fonduri:	4	15.000
Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării	Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate		

ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din PIDS (după exemplul oferit în Documentul suport J)

ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul prezentat în Documentul suport K.

În plus, se prezintă metodele prin care GAL-ul va crește șansele de sustenabilitate a intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții (vezi exemplele din Caseta 3).

Metodele prin care GAL-ul va crește șansele de sustenabilitate a intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții sunt :

- **Criteriul voluntariatului și implicării grupurilor țintă** – GAL Sebeș va introduce o regulă de evaluare potrivit căreia proiectele care includ aspecte de voluntariat și implicare comunitară să primească punctaj suplimentar în procesul de evaluare.

- **Criteriul sustenabilității îndelungate** – GAL Sebeș va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia în evaluare acordă puncte suplimentare organizațiilor care prin cererea de finanțare se obligă să asigure sustenabilitatea activităților specifice pentru o perioadă de mai mult de 1 an după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC - SDL;

- **Criteriul experienței în lucrul cu tipul de grup țintă** - GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia organizația care aplică să dețină experiență în lucrul cu grupurile țintă de tipul ZUM/SDL. Se va promova punctaj suplimentar



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



organizațiile care în ultimii 2 ani au înființat mai multe locuri de muncă pe care au angajat și reținut un număr mai mare de persoane din grupurile vulnerabile.

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

- maximum 2 pagini

Având în vedere complexitatea procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare iar Grupul de Acțiune Locală este responsabil de reușita dezvoltării teritoriului acoperit.

Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă vor fi axate pe valoarea adăugată a abordării DLRC, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management adecvat.

GAL exercită următoarele funcții stabilite în regulamentul său de organizare și funcționare: consolidarea capacității actorilor locali de a implementa operațiunile, conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50 % din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice (din sectorul non-public) și permite selecția prin procedură scrisă; asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și Țintelor strategiei;

Monitorizarea și implementarea strategiei are ca scop:

- luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

Monitorizarea proiectelor contractate: se va realiza săptămânal de către responsabilul cu monitorizarea, prin discuții cu beneficiarii sau prin deplasări în teritoriu.

Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare – este realizată de responsabilul financiar, în cooperare cu managerul.

Aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc. Sarcinile ce revin GAL, conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 sunt obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succes a SDL și vizează:

- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ȋntelilor strategiei;

- monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

- **monitorizarea** va prevedea un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate.

- **evaluarea** presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării și raportării către AM a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Parteneriatul GAL va elabora un Plan de evaluare a implementării strategiei în care se va descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.

- **controlul** presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.

În ceea ce privește **implicarea comunității în procesul de monitorizare și evaluare** arătăm că, atât în Adunarea generală a GAL cât și în Consiliul Director, reprezentanții ZUM dețin o pondere semnificativă fiind direct implicați în activitățile și deciziile asociației, inclusiv în monitorizare și evaluare și putând să exprime puncte de vedere și să susțină decizii.

Prezentăm mai jos 3 modalități de implicare suplimentară a membrilor comunității care oferă date direct de la nivelul comunității cu privire la eficiența implementării, gradul real de acoperire, nivelul de accesibilitate, modul în care profesioniștii implicați în proiect tratează persoanele din grupurile vulnerabile:

1. O "Cutie a cetățeanului" a fost amplasată într-un punct ușor accesibil din ZUM 1 (la intersecția străzilor Luncii și Câmpului) și la intersecția aleilor din ZUM 2 Colonia Petrești în scopul aflării opiniilor locuitorilor care nu au putut participa la întrunirile din comunitate și pentru a obișnui comunitatea cu acest instrument de consultare. Pe perioada implementării SDL și în perioada de sustenabilitate "Cutia cetățeanului" va avea rolul de a aduna opiniile care vor constitui baza unor rapoarte ale Comitetului de cetățeni din ZUM care le va înainta Consiliului Director al GAL și vor fi prezentate în ședințele publice pentru a fi găsite soluțiile de rezolvare a problemelor semnalate. Comitet de monitorizare format din reprezentanți ZUM 1 și ZUM 2.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



2. Comitetul de monitorizare format din reprezentanți ZUM menționat mai sus va fi înființat la începutul perioadei de implementare a SDL în fiecare dintre zonele marginalizate și va fi format din câte un reprezentant al fiecărei străzi din ZUM (alții decât cei prezenți în GAL). Comitetul va avea întâlniri trimestriale în care va dezbate evoluția implementării SDL prezentată de către echipa GAL Sebeș.
3. Având în vedere că, odată cu ieftinirea terminalelor telefonice și a traficului pe internet, tot mai mulți reprezentanți ai ZUM – mai ales tineri și persoane educate dar și persoane cu o educație precară – au acces la tehnologie (ex. smartphone) se va efectua cooptarea acestora în procesul de monitorizare și evaluare prin intermediul paginii www.galsebes.ro, [galsebes/facebook](https://www.facebook.com/galsebes) și Instagram (deja create) și printr-un sistem electronic de colectare, centralizare și a mesajelor de tip e-mail, whatsapp și sms. Aceste date vor fi verificate în timp real de reprezentanții GAL care le vor îngloba în rapoartele de monitorizare și evaluare din partea Comitetului de monitorizare format din reprezentanți ZUM și, dacă este cazul, vor interveni în alertarea/sesizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul respectiv. În acest sens a fost deja constituit grupul de inițiativă pentru Comitetul tinerilor din cartier.

➤ **Documentul suport 1** a acestui document prezintă pe scurt monitorizarea cu participarea comunității.

ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare FSE+ și FEDR

Procedura de monitorizare și evaluare trebuie să includă: o estimare a valorii indicatorilor de rezultat și realizare PIDS (Caseta 4), care vor fi listați pe formatul din **Tabelul 8**, precum și indicatorii de rezultat (*outcome*) proprii SDL prezentați la secțiunea 7.2.

Caseta 2. Indicatori de rezultat și de realizare

Indicatori FSE+

Indicatori de realizare

- ❖ EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani
- ❖ EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)
- ❖ EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)
- ❖ EECO01 Număr total de participanți
- ❖ EECO01.1 Număr total de participanți (roma)
- ❖ EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- ❖ 6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite
 - ❖ 6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate
 - ❖ 6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)
 - ❖ 6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității
- Indicatori de rezultat*
- ❖ EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant
 - ❖ 6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune
 - ❖ 6S2 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite
 - ❖ 6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune
 - ❖ 6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)
 - ❖ 6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului
 - ❖ 6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului

Indicatori FEDR

Indicatori de realizare

- ❖ RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate
- ❖ RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată
- ❖ RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate
- ❖ RCO65 Capacitatea locuințelor sociale noi sau modernizate
- ❖ 6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele sociale)

Indicatori de rezultat

- ❖ RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate
- ❖ 6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate
- ❖ RCR67 Număr anual de utilizatori ai locuințelor sociale noi sau modernizate
- ❖ 6S7 Numărul de persoane relocate din comunitățile segregate în zonele convenționale
- ❖ 6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI

**Tabel 6. Indicatori de rezultat și realizare (tinte minime la nivel de SDL)**

Indicator	
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani</i>	- 440 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
<i>EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)</i>	-40 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
<i>EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)</i>	231 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
<i>EECO01 Număr total de participanți</i>	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO01.1 Număr total de participanți (roma)</i>	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin</i>	1 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite</i>	1
<i>6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate</i>	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)</i>	19 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității</i>	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate</i>	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate	1
6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele sociale)	141 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
Indicator	
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant	400 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
6S2 Vârșnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite	142 aferenți acțiunii 1.5
6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului	1
6S49 Număr de GAL- uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului	1
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată
RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de	148 aferenți acțiunii 1.2 PIDS



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



asistență socială noi sau modernizate

N.B: Țintele minime ale indicatorilor FSE+ si FEDR, mai sus menționați, sunt obligatorii în măsura în care Strategia de Dezvoltare Locală include măsura specifică din Programul Incluziune și Demnitate Socială. Strategiile de Dezvoltare Locală ce nu asumă valorile țintă minime pentru indicatorii FSE+ si FEDR în corelare cu măsura din PIDS inclusă în SDL vor fi respinse.

Exemplu:

O Strategie de Dezvoltare Locală propune spre finanțare operațiuni specifice măsurilor 1.1/1.2/1.3 și 1.4 din PIDS – pentru a fi eligibilă Strategia de Dezvoltare Locală trebuie să asume atingerea Țintelor minime pentru toți indicatorii specificați în tabelul nr. 8 pentru măsurile 1.1/1.2/1.3 și 1.4, dar nu va asuma ținte minime pentru indicatorii aferenți măsurii 1.5. În cazul în care un indicator este specific pentru două măsuri din PIDS incluse în SDL valoarea țintă minimă asumată per SDL va fi egală cu suma dintre valoarea țintă minimă pe fiecare din cele două măsuri pentru indicatorul respectiv.

7.2. Evaluarea de impact

- maximum 2 pagini

Prezentăm mai jos indicatorii de rezultat (*outcome*) folosiți pentru măsurarea atingerii obiectivelor SDL.

Modalitatea de măsurare a acestor indicatori este reprezentată de efectuarea unui nou Studiul de referință la sfârșitul finanțării DLRC.

Evaluarea de impact trebuie să fie externă, realizată de o organizație autorizată, care să fie angajată special pentru această etapă a proiectului. Evaluarea va consta în măsurarea atingerii obiectivelor stabilite la începutul proiectului. Pentru aceasta, va fi realizat un studiu la începutul proiectului, iar la sfârșitul acestuia se va repeta studiul, măsurându-se același set de indicatori pentru a vedea în ce măsură s-a îmbunătățit situația și au fost atinse obiectivele.

Indicatorii de rezultat (Tabel 6) vor fi măsurați pe baza unor sondaje reprezentative la nivelul gospodăriilor din comunitățile marginalizate. Validarea eșantionului utilizat pentru evaluare va fi asigurată de recensământul populației din zona marginalizată.

Măsurile adoptate pentru atingerea obiectivelor specifice sectoriale din SDL contribuie la consolidarea mai multor forme de capital al oamenilor din comunitatea marginalizată: capital uman, capital economic / financiar, capital social și capital simbolic.

Aceste forme de capital sunt interconectate și o creștere la nivelul uneia determină îmbunătățiri în alte forme de capital, de asemenea. De exemplu, creșterea accesului la ocuparea forței de muncă duce la creșterea numărului de persoane angajate în mod oficial, care la rândul



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI

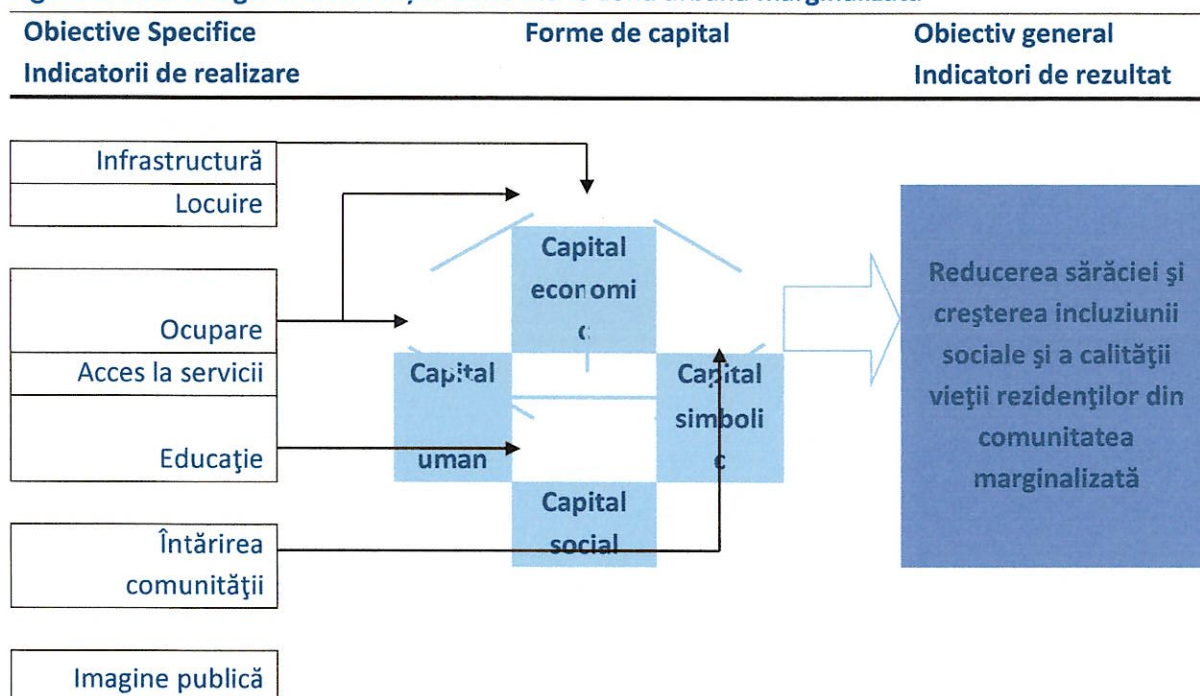


său ducă la un număr mai mare de persoane cu venituri regulate, suficiente pentru a asigura hrana adecvată pentru întreaga familie, și, în același timp, pentru a acoperi costurile legate de școală pentru copii.

Prin aceste intervenții numărul de persoane în sărăcie scade și, simultan, participarea copiilor la educație se îmbunătățește iar nivelul de sărăcie va scădea. În scopul măsurării succesului SDL va fi folosit următorul set de indicatori de rezultat, prezentat mai jos :

Indicatorii sunt prezentați sub formă tabelară după modelul din Tabelul 8 – vezi ANEXA 22

Figura 2. Cadrul logic al intervenției DLRC într-o zonă urbană marginalizată



Tabelul 1 prezintă ca exemplu un set de indicatori de rezultat asociați cadrului logic din Figura 1. Țintele din tabel sunt fictive. Datele de referință (nivelul de bază) și țintele de atins până în 2020/2022 trebuie stabilite la nivel local.

Tabel 9. Indicatori de rezultat (outcome) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2020
Reducerea ratei sărăciei (AROP) în rândul rezidenților din zona	%	>50	2021	<30



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2020
urbană marginalizată (ZUM)				
Creșterea capitalului uman al comunității				
Creșterea ratei de participare la învățământ a copiilor din zonă	%	-	2021	+30
Scăderea ratei abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii în rândul copiilor și tinerilor din ZUM	%	-	2021	-50
Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea pe piața muncii ale adulților din ZUM	%	-	2021	+10
Creșterea numărului de copii care beneficiază de servicii specializate și de beneficii sociale	%	-	2021	-
Scăderea numărului de copii aflați în situații de vulnerabilitate	%	-	2021	-75
Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	%	-	2021	-
Creșterea numărului de locuitori ai zonei care au acte de identitate	%	-	2021	100
Creșterea satisfacției rezidenților cu condițiile de trai și serviciile de care dispun în zonă (comunitare, medicale, educaționale, sociale)	%	-	2021	-
Creșterea nivelului de informare a populației și folosirea tehnicii moderne pentru obținerea de beneficii în diverse sfere ale vieții	%	-	2021	+20
Creșterea capitalului material/economic al comunității				
Creșterea ocupării în sectorul formal în rândul persoanelor din ZUM, din care femei, tineri, romi	%	-	2021	+15
Creșterea participării la scheme speciale de servicii active de ocupare individualizate, din care femei, tineri, romi	%	0	2021	+10
Creșterea accesului la drumuri pavate/asfaltate	%	-	2021	+30
Creșterea accesului la infrastructură apă-canal	%	-	2021	+30
Creșterea satisfacției rezidenților cu accesul la infrastructură și curățenia zonei	%	-	2021	+50
Creșterea numărului de locuitori ai zonei care au acte de proprietate asupra locuinței/adăpostului	%	-	2021	-
Îmbunătățirea condițiilor de locuire	%	-	2021	-
Creșterea capitalului social al comunității				
Scăderea numărului de cazuri de prostituție, cerșetorie, violență și a actelor de infracționalitate din zonă*	%	-	2021	-



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2020
Creșterea satisfacției cu nivelul de securitate din zonă	%	-	2021	-
Creșterea satisfacției privind relațiile în cadrul comunității și a nivelului de încredere în alte persoane, în ceilalți membri ai comunității, precum și în instituții	%	-	2021	-
Creșterea participării rezidenților la activități pentru atingerea unor obiective comune	%	-	2021	-
Creșterea capitalului simbolic al comunității				
Recunoașterea hărții zonei și includerea zonei în procesul de planificare urbană	nr	0	2021	1
Creșterea satisfacției locuitorilor municipiului, rezidenți în cartiere cu vedere directă la ZUM cu aspectul general al zonei	%	-	2021	+50
Îmbunătățirea imaginii zonei la nivelul locuitorilor municipiului	%	-	2021	+50

Tabel 7. Indicatori de rezultat (*outcome*) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2027
Reducerea ratei sărăciei (AROP) în rândul rezidenților din zona marginalizată	%	>50	2021	<30
.....				

- **Documentul suport M** al acestui document prezintă un exemplu de cadru logic al intervenției și indicatorii de rezultat asociați.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



8. Planul financiar

- maximum 3 pagini

Se va face o estimare a bugetului total necesar pentru implementarea Planului de Acțiune, evidențiind contribuția FEDR și FSE+. În plus, se vor estima cheltuielile de funcționare GAL. Acestea nu vor depăși 15% din alocarea aferentă intervențiilor finanțabile din SDL.

Planul financiar trebuie să furnizeze estimări orientative cu privire la alocările financiare pe obiective specifice și/sau categorii principale de măsuri definite în SDL, cu specificarea sursei de finanțare, pe modelul din **Documentul suport N**.

Mărimea bugetului depinde de nevoile zonei și de dimensiunea sa, de natura strategiei și de existența altor programe de sprijin, dar nu poate depăși o valoare maximă de finanțare din PIDS de 5.600.000 euro în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate și 6.100.000 euro în cazul Regiunii București-Ilfov .

Intervențiile SDL care nu sunt prevăzute pentru finanțare PIDS vor fi evidențiate în planul financiar al SDL cu menționarea sursei de finanțare;

Valoarea intervențiilor finanțate din FEDR (acțiunea 1.1 și respectiv 1.2 din PIDS) este de maxim 24,63% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;

Valoarea intervențiilor finanțate din FSE+ (acțiunile 1.3; 1.4; 1.5 și respectiv 1.6) este de maxim 75,37% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;

N.B: Valoarea totală eligibilă a unei operațiuni/proiect selectată spre finanțare de către Grupul de Acțiune Locală trebuie să fie mai mare de 200.000 euro.

Bugetul SDL cuprinde 4 Măsuri în cadrul cărora se vor derula 7 tipuri de intervenții, pe o durată de 4 ani. Bugetul total alocat (FEDER-FSE+) este 5.600.000 euro.

Obiectiv specific 1

OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).

Obiectiv specific 5

OS 5 (Educație) – Dezvoltarea sectorului educațional pentru persoanele din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Intervenții de tip FEDER (hard):

Intervenția 1.1.1 Crearea / reabilitarea/ modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 1.1.2 Programe de tip școală după școală pentru copiii și elevii din teritoriul SDL

Obiectiv specific 4

OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 2.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii

Obiectiv specific 6

OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).

Intervenții de tip FEDER (hard):

Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 3.1.2 Operaționalizare centru de zi pentru vârstnici

Intervenții de tip FSE+ (soft):

Intervenția 3.1.3 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici

Obiectiv specific 7

OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).

Intervenții de tip alte fonduri:

Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate.

Pentru obiectivele OS 2 și OS 3 se au în vedere alte surse de finanțare, distincte de bugetul SDL (buget local, programe naționale, Programul Regiunea Centru, PNRR) astfel încât să se întrească intervenția pozitivă pentru a răspunde nevoilor comunității relevate în cursul cercetărilor din cadrul procesului de elaborare a SDL.

Asfel, pentru cele două obiective specifice au fost alcătuite două măsuri specifice care vor fi puse în practică prin mecanismul financiar distinct de bugetul SDL descris mai sus.

OS 2 (Spații publice urbane) – Îmbunătățirea calității spațiului public urban prin crearea de infrastructuri și servicii (2024 – 2029)

Măsura 5.1



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Amenajarea spațiilor publice urbane din ZUM și SDL
OS 3 (Locuire) – Îmbunătățirea locuirii pentru teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2
Sebeș (2024 – 2029).

Măsura 6.1

Îmbunătățirea condițiilor de locuit ale rezidenților în ZUM și SDL

2. Costuri de administrare GAL (costuri curente, costuri de personal și de formare etc.)

Activitățile se vor derula pe parcursul a 5 ani, iar suma alocată estimată: 690.000 euro - (FSE + cofinanțare națională).

TOTAL SDL : FEDER + FSE+ + alte fonduri

1.379.280 + 4.220.720 + 15.000 = 5.615.000 euro

TOTAL FEDER + FSE+: 5.600.000 euro

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDER (EUR)	FSE+ (EUR)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
Obiectiv specific 1		4				
	<i>OS 1 (Infrastructură) – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și 2 Sebeș (2024 – 2029).</i>					
Măsura 1.1	Intervenții de tip FEDER (hard):	4	1.109.000	0	0	1.109.000
Dezvoltarea învățământului în teritoriul SDL	Intervenția 1.1.1 Crearea / reabilitarea/ modernizarea infrastructurii preșcolare, școlare și liceale					
	Intervenții de tip FSE+ (soft):	4	0	1.220.000	0	1.220.000
	Intervenția 1.1.2 Programe de tip					



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDER (EUR)	FSE+ (EUR)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
	școală după școală pentru copiii și elevii din teritoriul SDL					
Obiectiv specific 4 <i>OS 4 (Ocupare) – Creșterea gradului de ocupare și integrare pe piața muncii în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM 1 și ZUM 2 Sebeș (2024 – 2029).</i>		4				
Măsura 2.1 Facilitarea integrării durabile a persoanelor neocupate din ZUM și SDL pe piața muncii	Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 2.1.1 Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea și menținerea pe piața muncii	4	0	1.270..000	0	1.270.000
Obiectiv specific 6 <i>OS 6 (Acces la servicii) - Diversificarea și multiplicarea serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL (2024 – 2029).</i>		4				
Măsura 3.1 Dezvoltarea capacității de furnizarea a	Intervenții de tip FEDER (hard): Intervenția 3.1.1 Construire/reabilitare/modernizare centru de zi pentru vârstnici	4	270.280	0	0	270.280



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDER (EUR)	FSE+ (EUR)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
serviciilor destinate populației din teritoriile ZUM și SDL	Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 3.1.2 Operaționalizare centru de zi pentru vârstnici	4	0	290.720	0	290.720
	Intervenții de tip FSE+ (soft): Intervenția 3.1.3 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici	4	0	750.000	0	750.000
Obiectiv specific 7 OS 7 (Comunitate și Imagine publică) - Încurajarea voluntariatului și implicării în vederea rezolvării problemelor comunității (2024 – 2029).		4				
Măsura 4.1 Încurajarea spiritului comunitar, a înțelegerii reciproce și prevenirea și combaterea discriminării	Intervenții de tip alte fonduri: Intervenția 4.1.1 Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate	4	0	0	15.000	15.000
Costuri de funcționare legate de gestionarea implementării SDL și animarea comunității - Activități de monitorizare, evaluare și promovare SDL (Ex. Studiu de evaluare a SDL;		4	NA (Finanțare exclusiv	Max. 15% din Total buget SDL		



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDER (EUR)	FSE+ (EUR)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
	<i>monitorizarea implementării SDL cu participarea comunității etc.)</i>		din PIDS)			
	- Costuri de administrare GAL (costuri curente, costuri de personal și de formare etc.)			690.000	0	690.000
TOTAL SDL						
FEDER+FSE++alte fonduri (dacă este cazul)			1.379.280	4.220.720	15.000	5.615.000
TOTAL FEDER+FSE+			5.600.000			

*Intervențiile din cadrul SDL Sebeș aferente obiectivelor specific 2 și 3 care nu au prevăzută finanțare din PIDS conform prezentului Buget vor fi finanțate din alte surse (buget local, programe naționale, Programul Regional Centru, PNRR sau alte viitoare programe de finanțare.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

9. Lista de anexe ale SDL

- ANEXA 1: Extras din Planului Urbanistic General (PUG) – planul de încadrare/planșa de reglementări urbanistice
- ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
- ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
- ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință
- ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
- ANEXA 6: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
- ANEXA 7: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
- ANEXA 8: Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
- ANEXA 9: O listă a proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 3
- ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.⁷

⁷ În situația nedeplinirii Anexei 10, cheltuielile aferente acestei activități, în cazul în care au fost finanțate în cadrul unui proiect pentru sprijin pregătitor, nu vor fi plătite sau, dacă au fost plătite, vor fi recuperate.



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
- ANEXA 12: Componenta Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
- ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
- ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese
- ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC
- ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
- ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director GAL
- ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
- ANEXA 19: Documente suport privind participarea la consultarea publică organizate în zona/ele marginalizate adresate cu privire la cele cinci teme de interes
- ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AMPoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. și la întrunirile publice din comunitatea marginalizată
- ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale
- ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor de intervenție conform partenerilor din GAL
- ANEXA 24: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea proiectelor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din FSE+ și FEDR



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



- ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare PIDS
- ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

